

ИАКОВТУҢ ЧАГААЗЫ

Кирилде сөстөр

1 ¹Бурганның база Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун чалчазы Иаковтан байыр. Өске чоннар аразында тоо быдаргай чурттап чоруур Бурганның шупту улузунга амыр-менди чедирдим!

Бүзүрел болгаш мерген угаан

²Ха-дунма, янзы-бүрү шенелделер оруунарны моондактаза, аажок кежиктиг бис деп санаңар! ³Шенелдени ажып эрткен соонда, бүзүрелинер силерни шыдамык болдурарын билир болгай силер. ⁴А шыдамык чорук, бодунуң ээлчээнде, бүрүн салдарын көргүзөр, ол силерни бүгү талазы-биле болбаазын, кандыг-даа четпес-дудуу чүве чок улус кылыптар. ⁵А кайы-бирээнерге мерген угаанны чедир бербээн болза, ол кижини Бургандан мөргүп дилезин. Бурган мерген угаанны хамык улуска чүрээниң ханызындан, чеме-хала чокка хайырлап турар болгаш, аңаа база бээр. ⁶Ынчалза-даа ол кижини бүзүрел-биле, ынай-даа чигзиниг чок дилээр уjurлуг, чүге дээрге чигзинген кижини хатка сывыртадып, доза шаптырткан далай чалгыынга дөмей. ⁷⁻⁸Хары угда ийи сагыштыг кижини бодунуң кылып турар чүүлдеринге турум эвес, шийтпир чок болур. Ындыг кижини Дээрги-Чаяакчыдан кандыг-бир чүүл алырын кордавазын.

Яды болгаш бай христианнарга чагыг-сүме

⁹Түрегделге туттуруп чоруур бүзүрөөн кижини Бурганга өрү көдүртүп турары дээш, өөрүүр уjurлуг. ¹⁰А бай-шыырак чурттап чоруур бүзүрөөн кижини Бурганга куду көрдүргени дээш, өөрүүр уjurлуг, чүге дээрге ол, үези кээрге, шөлде чечек дег оңуп, чиде бээр. ¹¹Хүн өрттендир чип, кааннаарга, оът-сиген кадып каар, ооң чечээ тоглааш, аяанныг хевири үрели бээр. Бай кижини база бодунуң хамык ажил-херөөн бүдүрүп чорааш, шак ынчаар чиде бээр.

Шенелде болгаш күткүлге

¹² Шенелделерни шыдажып эртип турар кижиге амыр-чыргалдыг, чүгө дээрге оларны шыдажып эрткеш, Бурганга ынак улуска Оон аазааны мөңгө амыдыралды — тиилелге дээш шаңналын алыр. ¹³ Шак ындыг шенелделерге күткүткен кым-даа болза: «Бурган мени күткүп турар-дыр» — деп чугаалавазын. Чүгө дээрге Бурган бузутка күткүтпес болгаш Боду база кымны-даа күткүвес. ¹⁴ А кижиге бүрүзүн ооң бодунун-на бачыттыг бүдүжүнүн күзээшкиннери күткүүр. Олар ону халзыптар база дузактап алыр. ¹⁵ Оон ооң бачыттыг бүдүжүнүн күзээшкиннери сааттангаш, бачыг божуп алыр, а үлгеткен бачыг, бодунун ээлчээнде, долузу-биле өзүп-мандааш, өлүмгө чедирер.

¹⁶ Эргим ха-дунма, көрдүнер бе, мегеге алыспаңар. ¹⁷ Кандыг-даа буянның база болбаазын ачы-буян хайырлалдары өрүткен, дээрнин чырымалдарын чаяган Бурган Ададан кээр. Бурган Адада өскерилге-даа, өскерлишкиннерин хөлегези-даа чок. ¹⁸ Ол бисти, Ооң бүгү чаялгазының иштинде баштайгы дүжүт болурувус дээш, Бодунун күзел-соруу-биле алыс шынның сөзүн дамчыштыр амыдыралче тынгарган.

Дыңнап болгаш чагыртып өөрениңер

¹⁹ Эргим ха-дунма, мону дыңнаңар: кижиге бүрүзү чулчуруурун шеглеп, дыңнаарынче сундугуп көрзүн база ол ышкаш белен-селен килең-невезин. ²⁰ Чүгө дээрге килеңге алыскан кижиге Бурганның күзелинге таарыштыр амыдырап шыдавас. ²¹ Ындыг болганда кандыг-даа бужар сагыш болгаш бузуттуг үлгедиглернин артынчызындан адырлыңар. Бурганның чүректинерге тарып турар сөзүн, силерни камгалап шыдаар күчүлүг сөстү, чөпшүл хүлээп алыңар. ²² Бурганның сөзүн чүглө кулак дашты-биле дыңнап эрттирбейн, ону херек кырында боттандырып чоруңар. Оон башка боттарыңарны хей черге сотка олуртканыңар ол. ²³ Бурганның сөзүн дыңнаарыңа өй, а ону херек кырында боттандырбас кижиге көрүнчүкке арнын кайгаан кижиге дөмей-дир. ²⁴ Ол бодун кайгап-кайгап, өскээр чайлай бергеш, көрүнчүкке канчаар көзүлгенин дораан уттуп алыр. ²⁵ А Бурганның хосталганы хайырлаар болбаазын хоойлузун дыңнаан дораан-на уттуп албас, а ону хынамчалыг өөренип көргеш, херек кырында боттандырып, бодун ооң аайы-биле ап чоруур кижиге амыр-чыргалдыг болур. ²⁶ Бодун Бурганны хүндүлөп чоруур мен деп санаар, ынчалза-даа аксын тыртып шыдавас кижиге бодун боду мегелеп чоруур база ооң Бурганны хүндүлөдим дээри хей чүве-дир он. ²⁷ Бурган

Аданың хүлээп аары алыс шынның, арыг болгаш кем чок хүндүткел өскүстөргө, дулгуяк кадайларга дуза чедирер дээш сагыш човаарыңа база бо делегейниң багынга борашпайн амыдыраарыңа илерээр.

Шупту улуска дең-дески хамаарылгалыг болуңар

2 ¹ Ха-дунма! Алдарлыг Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христоска бүзүрээр болганыңарда, өске улусту ылгай көрбөнер. ² Силерниң чыылган черинерге каас-коя хептиг, алдын билзектиг кижиге, а оон соондан элбер-самдар хептиг ядыы кижиге кирип келген дирик. ³ Каас-коя хептиг кижиге онза кичээнгей көргүзүп, аңаа: «Бээр эртип, дөржө олуруңар» — дээш, а ядыы кижиге: «Маңаа тур» азы: «Борта, будум баарыңа олур» — дээн дирик силер. ⁴ Ынчан чүнү канчап турарыңарны билир силер бе? Чамдык улусту өскелеринден дээр деп ылгай көрүп, бак сагыш-биле чөптүг эвес шииткекчилер болу берген эвес силер бе?

⁵ Эргим ха-дунма, дыңнап көрүңер! Бурган бо делегейниң караанга ядыы кылдыр көстүр улусту чүгө шилип алганыңар? Оларны бүзүрел-биле байыткаш, Аңаа ынак улуска аазааны Чагырганың салгакчылары кылып каар дээш, шилип алган эвес деп бе? ⁶ А силер ядыыларны дора көөр-дүр силер! Эрге-шөлээнерни кызагдап, шиидери-биле шүүгүже сөөртүп турар улус кымнарыл — байлар эвес ийик бе? ⁷ Оон адын эдилээниңер Христостун чаагай адын дорамчылаан улус байлар эвес ийик бе?

⁸ Бижилгеде: «Чанында кижиге бодунга бодун дег ынак бол»^а — деп айыткан Хаанывыстың хоойлузун херек кырында сагып чоруур болзуңарза, шын кылып турар-дыр силер. ⁹ Ынчалза-даа улусту ылгай көөр болзуңарза, бачыт үлгеткениңер база ыдыктыг хоойлуну хажыткан дээш буруудааныңар ол-дур. ¹⁰ Ыдыктыг хоойлуну бүрүнү-биле сагып турар, ынчалза-даа ооң чангыс-даа бол айтышкынын хажыткан кижиге ону бүрүнү-биле хажытканы дээш буруулуг боор. ¹¹ Чүгө дээрге: «Кады чурттаан эжинге өскерилбе» — деп чугаалаан Бурган: «Өлүрбе» — деп база чугаалаан^б. Ынчангаш сен кады чурттаан эжинге өскерилбейн-даа тургаш, кижиге өлүрер болзуңа, ыдыктыг хоойлуну дөмей-ле хажытканың ол.

¹² Хосталганың үнер дөзү боор хоойлу эзугаар шииттирер улус дег, ынчалдыр чугаалап база ажыл-херээнер кылып чоруңар. ¹³ Чүгө дээрге өршээл билбес улуска Бурганны кезедир шүүгүзү база өршээл чок. Өршээл кезедир шүүгүден артык өндүр!

^а Лев. 19:18. ^б Хост. 20:13-14.

Бүзүрел болгаш буянныг ажыл-херек

¹⁴Ха-дунма, бүзүредим деп турар бир-ле бүзүрэн кижини буянныг ажыл-херек кылбас болза, ынча дээн ажыы чүл? Ындыг бүзүрел ону камгалап шыдаар бе?! ¹⁵Чединмес ха-дунманар идик-хеп, аьш-чем хереглээн дижик. ¹⁶А силерниң кайы-бирээнер оларга: «Амыр-тайбың чоруптуңар, чылыдыр кетгиниңер, тоттур чемнениңер» – деп чугаалааш, оларның амыдыраарыңа херек чүүлдерни бербес болза, ындыг чугааның ажыы чүл? ¹⁷А бүзүрел база ындыг – ол чүгле боду, ажыл-херектер чокта, өлүг боор.

¹⁸Ынчаарга кандыг-бир кижини мынча дээр чадавас: «Бир кижиде бүзүрел бар болзун, а өске кижиде ажыл-херектер бар болзун». Сен менээ бүзүрелиңни ажыл-херектеринден аңгы кылдыр көргүс. А мен сенээ ажыл-херектеримден илден апаар бүзүрелимни көргүзөр мен. ¹⁹Бурган чаңгыс деп бүзүрэн-дир сен: ол кончуг эки-дир! Буктар безин ындыг деп бүзүрөп, корткаш, сиринеинип турар.

²⁰Хос баштыг сени-даа! Бүзүрел ажыл-херектер чокта ажык чок* дээрзин көрбейн турарың ол бе? ²¹Бодунуң оглу Исаакты өргүл салыр бедигээшче салып, өргүл боор кылдыр саналдааш, Авраам өгбевис Бурганның мурнунга ажыл-херектери-биле агарып үнмежик бе? ²²Ооң ажыл-херектери биле бүзүрелиңниң тудуш харылзаалыын, ажыл-херектеринин ачызында ооң бүзүрели болбаазын апарганын көрүп тур сен. ²³Бижилгеде: «Авраам Бурганга бүзүрей бээрге, Бурган ону актыг деп санаан»^а – дээн сөстөр ынчалдыр чогул бүткен, ынчангаш Авраам Бурганның өңнүү деп адаткан. ²⁴Бурганның мурнунга кижини чүгле бүзүрели дээш эвес, а ажыл-херектери дээш агарарын көрүп тур силер.

²⁵Израильдин хайгыылчыларын хүлээп алгаш база оларны өске оруктап хоорайдан үндүрүпкеш, камгалап каан Раав деп самын-садар херээженни база ажыл-херектери дээш, Бурган агарткан болгай.

²⁶Шак-ла ынчалдыр, мага-боттуң сүлде чокта өлүү дег, бүзүрел база ажыл-херектер чокта өлүг.

* ^{2:20}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Ажык чок» эвес, а «Өлүг» бижээн.

^а Э. д. 15:6.

Аксывыс бар дээш, сула салбаңар

3 ¹Ха-дунма, силерниң араңардан чүгле хөй эвес улус башкылар апарзын. Улусту өөредип турар башкылар бис өскелерден шыңгыы шииттирер бис. ²Чүге дээрге бис шупту хөй бачытты үүлгедип чоруур бис. Аксы-биле бачыт үүлгетпес кижини болбаазын деп санаттырар, чүге дээрге ол бүгү мага-бодун тудуп билир-дир. ³Аьттар биске чагыртсыннар дээш база оларның мага-бодун башкаар дээш, оларның аксынче суглуктар сугар болгай бис. ⁴Азы далайга эжиндирер корабльдарже көрүнерден. Олар аажок улуг база күштүг хаттар дузаны-биле шимчээр-даа болза, оларны хензигийне руль-биле башкарып, башкарыкчының туралаан черинче углап боор. ⁵Дыл база ындыг: мага-бодувустуң хензигийне кезээ-даа болза, улуг ажыл-херекти бүдүрүп шыдаар. Улуг эзимни ынай от чаштанчызы өрттедиптерин бодап көрүнерден! ⁶Дыл биле от көңгүс дөмей. Мага-бодувустуң өске кезектеринин аразында дыл дээрге бузут башкарган делегей-дир. Дыл бүгү мага-ботту бужартадып, бүгү бүдүжүвүстү өрттендир чиптер, а ол өрт тамының одундан өөскүүр. ⁷Кижини хамык аннарны, куштарны, соястаарларны болгаш далай амытаннарын чаажыктырып шыдаар, харын-даа чаажыктырып алган. ⁸Ынчалза-даа дылды кым-даа чаажыктырып шыдаш. Ол дээрге өлүмнүг хорандан бүткен, тырттынмас бузут-тур. ⁹Дылывыс-биле Дээрги-Чаяакчывыс болгаш Адавысты алгап йөрээр бис, база-ла ооң-биле Бурганның омур-хевирин ёзуугаар чаяаган улусту одап-каргаар бис. ¹⁰Чаңгыс олла аас алгап йөрээп-даа, одап-каргап-даа турар. Ха-дунма, ындыг болбас ужурул! ¹¹Чаңгыс суг бажындан дус чок база дустуг суг үндүр агар деп бе? ¹²Ха-дунма, смоква ыяжы оливка чимизин, а виноград сывы смоква чимизин берип шыдаар бе? Шак ынчаар дустуг суг бажы дус чок суг үндүр аксып шыдаш.

Буянныг болгаш бузуттуг мерген угаан

¹³Силерниң араңарда мерген угаанныг болгаш көрбээн чүвези чок кижини бар бе? Бар болза, төлептиг амыдыралы, буянныг ажыл-херектери-биле мерген угаандан кээр чөпшүлүн дамчыштыр «Ындыг мен» деп бадытказын. ¹⁴Ынчалза-даа силерниң чүрээнерни кара адааргал база чүгле ажык сүрүп, бодун өрү көөр сагыш ээлепкен болза, хей черге мактанып, алыс шыңга удур бачыт үүлгетпелер. ¹⁵Ындыг «мерген угааныңар» дээрден келбээн, а бо делегейден келген болгаш бачыттыг бүдүштен база буктардан дөстелип үнген болган-дыр.

¹⁶Чүгө дээрге кайда адааргал болгаш чүгле ажык сүрүп, бодун өрү көөр сагыш барыл, ында үен-даян чорук база чүүл-бүрү бузуттуг шингээдиг турар.

¹⁷А дээрден кээр мерген угаан, чүнү-даа мурнай, арыг, ол ышкаш тайбынзырак, биче сеткилдиг, дыннап база өршээп билир, энерел болгаш буянның ажыл-херектери-биле бай, кымны-даа ылгай көр-бес, ак сагыштыг боор. ¹⁸Бурганга шынчы, ак сеткилдиг чоруктун дүжүдүн амыр-тайбынны кадагалаан улус тайбың байдалга өстүрүп алыр.

Христианнар үргүлчү Бурганга чагыртыр ужурлуг

4 ¹Аранарга адаан-өжөөн болгаш алгыш-кырыш чүден тыптырыл? Амыдыралыңарга тергиидеп үнер, боттарыңарга таалал чедиксээр күзээшкиннериңерден эвес бе?

²Бир-ле чүвени аажок күзээш, холга киирип чадаар силер, оон-на кижини өлүреринге-даа белен боор силер. Аажок алыксааш, дөмей-ле ону чедип албас силер, ынчангаш алгыжып-кыржып, демисежип үнер силер. Бургандан дилевес болгаш, күзөөн чүвеңерни албас силер. ³А дилээш-даа, дөмей-ле албас силер. Чүгө дээрге алган чүүлүңерниң төдүзүн бак сагыш-биле — чүгле таалалдарыңар хандырып, төтчеглээр дээш, дилеп турар силер. ⁴Бурганга шынчы эвес, өскерлип чоруур хейлер! Бо хоозун делегей-биле найырал тудары Бурган-биле өжөөннежиринге дөмейин билбезиңер ол бе? Бо делегейниң өңнүү болуксаан кижини Бурганның дайзыны апаар. ⁵Азы силерниң бодалыңар-биле Бижилгениң: «Бурганның бистиң-биле кады чурттадып кааны Сүлдениң биске ынакшылы аажок хүннээчел»* — деп турары хоозун сөстөр боор бе? ⁶Ынчалза-даа Бурган оон-биле чергелештир биске улам хөй авыралын берип турар. Ынчангаш Бижилгеде: «Бурган адыыргак улуска удурланыр, а томаарааннарга авыралын көргүзөр»^а — деп чугаалаан. ⁷А ындыг болганда, Бурганга чагыртыңар, эрликке удур туржуңар, ол ынчан силерден дезе бээр. ⁸Бурганче чоокшулаңар, Ол база силерге чоокшулап кээр. Бачыгтыг улус, холуңар чуп алыңар. Ийи сагыштыглар, чүректериңер арыгланар. ⁹Кажыыдаңар, ыглап-сыктанар

* ⁴⁵Бо сөстөрниң өске утказы: «Бурганның бистиң-биле тудуш кылып каан сүлдезин дошкун күзээшкиннер бүргөөн» — бооп чадавас.

база кударанар. Каттыларының орнунга, ыглажыңар, амыраарының орнунга, муңгаранар. ¹⁰Дээрги-Чаяакчының мурнунга томаарыңар, Ол ынчан силерни өрү көдүрер.

Бурганга бүзүрөөн өске улусту шиитпенеңер

¹¹Ха-дунма, удур-дедир бак сөглөшпенер. Бодунун бүзүрөөн эжин бак сөглээр азы буруу шавар кижини ыдыктыг хоойлуну бак сөглөөни азы буруу шапканы ол боор. А ыдыктыг хоойлуну буруу шаап турар болзуңза, оон күүседикчизи эвес, а шииткекчизи сен. ¹²Хоойлу берикчизи болгаш Шииткекчи — чүгле чангыс, чүгле Ол камгалап азы чок кылып шыдаар. Чанында кижини шиидер мен дээр хире сен чогу кым сен?

Тураның бичези херек

¹³«Бөгүн азы даарта бир-ле хоорайже чоруптаалы. Аңа бир чыл чурттааш, садыг-саймаа кылып, хөй ажык-кончаалыг болуулу» — деп чугаалаар хамык улус, мени дыннаңарам. ¹⁴Амыдыралыңар соң-даарта канчап баарын безин билбес-тир силер. Чүгө дээрге амыдыралыңар деп чүл ол? Хензиг када көзүлгөш, оон эстип чиде бээр туман-дыр. ¹⁵Оон орнунга: «Дээрги-Чаяакчы күзээр болза, ам-даа амыдыраар бис, ону азы мону кылып четтигиптер бис» — деп чугаалап чоруңар. ¹⁶А силер ам туранар улуундан менээргенир-дир силер: ындыг менээргенишикин бүрүзү — бузут-тур! ¹⁷Ынчангаш канчаар буян кылырын билир, ынчалза-даа кылбас кижини — бачыт үүлгөткөн дээш буруулуг!

Байларга кичээндириг

5 ¹Байлар, ам силер мени дыннаңар! Ажыыңар ажып, ыглап-сыктанар, чүгө дээрге айыыл-халап силерге диргелип кел чыдар-дыр. ²Эртине-байлаанар ирип каар-дыр, идик-хевинерни үзүт-ховаган дыдып чиптер-дир. ³Алдын-мөңгүнүңер дадарып каар-дыр! Оларның дады силерге удур херечилел бооп, мага-бодуңарны от-биле дөмей оя чирти бээр. Эртине-байлаанарны төнчүзүнче чоокшулап бар чыдар бо делегейге чыып алган-дыр силер. ⁴Силерниң шөлдериңерниң дүжүдүн ажаап берген ажылчыннарның акшазы чедир төлеттинмээн. Оларның халактаан ыы-сызын дыннаңар. Оларның халак-тилээ ам Бүрүн Күчүлүг Дээрги-Чаяакчының кулаанга чеде берген. ⁵Силер чер кырынга чыргап-таалап, мага хандыр чурттап келдинер. Согар дээн малды семирти азыраары дег, боттарыңарны белеткеп алдыңар. ⁶Бурганга шынчы, кем чок улусту шииткеш, өлүрүп турдуңар, а олар силерге удурланмадылар.

Шыдамык чорук болгаш мөргүл

⁷ Ха-дунма, ынчангаш Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостун ээп кээр хүнүнге чедир шыдажып көрүнер. Тараачын кижичернин дүжүт бээр үезин кайы хире манаарын көрүнерден. Ол күскү болгаш часкы чаьстар чаарын шыдамык манап кээр. ⁸ Силер база шыдамыңар көргүзүнер. Идегелинер черле ышкынманар, чүге дээрге Дээрги-Чаяакчының чедип кээр хүнү мыя бо келген-дир. ⁹ Ха-дунма, шииттирип албазы-биле удур-дедир хомудал үндүрбөнер. Бурган шупту улусту удавас шиидер. ¹⁰ Ха-дунма, Дээрги-Чаяакчының өмүнээзинден чугаалап турган ме-дээчилерни шыдамык чоруктун база хилинчек көөрүнүн үлегери кылдыр ап көрүнер. ¹¹ Шыдажып үнген улусту ам амыр-чыргалдыг деп алгап йөрөөп турар бис. Иовтун туруштуунун дугайында дыннаан, түннелинде оон Дээрги-Чаяакчыдан чүнү алганын билир силер. Чүге дээрге Дээрги-Чаяакчы өршээлдиг болгаш кээргээчел болгай.

¹² Ха-дунма, хамыктын мурнунда дээр-биле-даа, чер-биле-даа база өске-даа даңгырактар-биле даңгыраглаванар. Бурганга шииттирбес дээш, «ийе» деп чугаалааныңар «ийе» дээн болзун, «чок» деп чугаалааныңар «чок» дээн болзун.

¹³ Кайы-бирээнер айыыл-халапка таварышкан дижик? Ол кижичер мөргүзүн. Кайы-бирээнер аас-кежиктиг болган дижик? Ол кижичер Дээрги-Чаяакчыга өөрүп четтирген ыдыктыг ырлар ырлазын. ¹⁴ Кайы-бирээнер аараан дижик? Бурганга бүзүрөөннер ниитилелиниң удуртукчулары ол кадык болзун деп мөргүзүн дээш база Дээрги-Чаяакчының адындан ону оливка үзү-биле чагзын дээш, аарыг кижичер оларны кыйгыртып алзын. ¹⁵ Бүзүрөл сиңген мөргүл аарыг кижичерниң кадыын эгидиптер, чүге дээрге Дээрги-Чаяакчы ону кадык кылыптар. А ол кижичер бачыт үүлгеткен болза, Бурган ону өршээр. ¹⁶ Ынчангаш Бурган силерни экиртсин дээш, үүлгеткен бачыдынарны бот-боттарыңарга миннинер база бот-боттарыңар дээш мөргүнер. Бурганга шынчы кижичерниң мөргүлү кончуг күштүг салдарлыг боор.

¹⁷ Илия медээчи, бистин шуптувус ышкаш, анаа кижичер чораан. Ол, чаьс чагбазын дээш, сеткилиниң ханызындан мөргүүрге, Израильдин черинге үш чыл алды ай дургузунда чаьс чагбаан. ¹⁸ Ол оон база катап мөргүүрге, дээрден чаьс кудуп эгелээн соонда, чер дүжүдүн берип эгелээн.

¹⁹ Ха-дунма, кайы-бирээнер Бурганның шынындан аза-соора барган дижик. А ону Бурганче ээлдирипкен кижичер ²⁰ мону билип алзын: бачыттыг кижичерни шын эвес оруктан Бурганче ээлдирген кижичер ону мөңгө өлүмден камгалаар база оон хөй бачыттарын өршээрин чедип алыр.

ПЁТРНУҢ БИРГИ ЧАГААЗЫ*Кирилде сөстөр*

1 ¹ Иисус Христостун элчини Пётрдан байыр. Понт, Галатия, Каппадокия, Асия болгаш Вифиния можуларда – төрөөн черинден ыракта тарамык чурттап чоруур силерге – Бурганның шилип алган улунга бижидим. ² Силерни Бурган Аданың баш удур көргөн сорулгазын ёзугаар шилип алгаш, Иисус Христоска чагыртсыннар база Оон ханы-биле арыгланзыннар дээш, Ыдыктыг Сүлдени дамчыштыр бараан боору-биле аңгылап үскен болгай.

Авырал болгаш амыр-тайбың силерге эн-не элбээ-биле бактаазын!

Дириг идегел

³ Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун Адазы Бурганны алгап йөрөөли! Оон өндүр улуг өршээли-биле, Иисус Христостун өлүглерден катап дирилгениниң ачызында дириг идегелди алыр дээш, катап төрүттүнген бис. ⁴ Бурганның Бодунун чонунга дээрге кадагалап турары иривес, арыг, оңмас өнчүнү алзыннар дээш, Ол чаа амыдыралды биске хайырлады. ⁵ Силер, бүзүрелиңер ачызында Бурганның күжү-биле кадагалаттынган улус, сөөлгү үе кээрге ажыттынар камгалалды алыр силер. ⁶ Ол бүгү дээш, өөрүнер. Элээн үе дургузунда янзы-бүрү шенелделерни көрүп эртер-даа болзунарза, өөрүнер. ⁷ Шенелделер эргежок чугула, чүге дээрге оларны ажып эрткен бүзүрелиңер алдындан үнелиг (а ол алдын мөңгө эвес-даа болза, отка хынаттына бээр бүдүмел болгай), а Иисус Христос ээп кээрге, ол бүзүрелиңер силерни хүндүткел, алдар болгаш мактал-хүндүже чедире бээр. ⁸ Христосту көрбөөн-даа болзунарза, дөмей-ле Анаа ынак апарган силер. Ону ам көрбөй-даа турзунарза, дөмей-ле Анаа бүзүрөй берген силер, ынчангаш сөс-биле чуруп болбас чайынналчак өөрүшкүгө бүргеткен силер. ⁹ Чүге дээрге Анаа бүзүрөөнинер ачызында камгалалыңар чедип ап турар-дыр силер.

¹⁰ Бурганның силерге бээр кылдыр көрүп кааны авыралдын дугайында өттүр билип медеглеп тура, медечилер боттары ук камгалалга хамаарышкан бүгү чүүлдү хынамчалыг шинчилеп турганнар.

¹¹Христостун хилинчээний база оон соонда кээр алдарының дугайында баш бурунгаар чугаалап тура, Христостун Сүлдезинин оларны дамчыштыр медеглеп айытканы үениң кажан база кандыг байдалдарда чедип кээрин билип аар дээш, медээчилерниң айтыртынып турганнары ол. ¹²Бурган медээчилерге оларның боттарынга эвес, а силерге бараан бооп турарын көргүскен. Дээрден айбылап бадырган Ыдыктыг Сүлдеге башкарткаш, Буянныг Медээни медеглээн улустан силер ол бүгүнү ам кээп дыннаан болгай силер. Дээрниң төлээлери-даа ол бүгүнү аажок билип алыксап, дөстүнмейн турарлар.

Бурганга шынчы амыдыралче кыйгырыг

¹³Ынчангаш угааныңарны кезээде бараан боорунга белен кылдыр тудуп, серемчилелдиг бооп көрүңер. Иисус Христос ээп кээрге, Бурганның силерге чорудуп бээри авыралга бүрүнү-биле идегенер. ¹⁴Бурганның мурнунга дыңнангыр ажы-төл дег болунар, бүдүүлүк дүмбей чораан шаанарда силерге бар турган бузуттуг күзээшкиннеринер ам канчаар амыдыраарыңарны аайлап-башкарбазын. ¹⁵Оон орнунга силерни кыйгырган Бурганның ыдыктыгы дег, бодуңарны бүгү-ле чүүдлерге ыдыктыгы-биле ап чоруңар. ¹⁶Бурган Бижилгеде: «Ыдыктыг болуңар, чүге дээрге Мен ыдыктыг мен» — дээн^а.

¹⁷Шупту улусту оларның кылган ажил-херектериниң аайы-биле, кымны-даа ылгай көрбейн, шиидип турар Бурганга мөргүп тура, Ону Адавыс деп адаар-дыр силер. Ынчангаш чер кырынга чорааш, амгы амыдыралыңарда Бурганны хүндүткөп чурттаңар. ¹⁸⁻¹⁹Чүге дээрге ада-өг-бөңөрдөн салгап алганыңар ужур-утка, үре-түңнел чок, хей бачымнаан амыдыралыңардан силерни адырар дээш, алдын азы мөңгүн ышкаш үнезин чидириптер чүүлдер-биле эвес, а арыг болгаш кем чок Хураган — Христостун үнелиг ханы-биле төлээнин билир-дир силер!²⁰ Бурган Ону өртемчейни чаяар бетинде-ле шилип алган, ынчалза-даа Ол чүгле сөөлгү үеде силерни камгалаары-биле көстүп келген. ²¹Христосту өлүглерден катап диргискен база алдаржыткан Бурганга Ону дамчыштыр бүзүрөөн силер. Ынчангаш Бурганга бүзүрээр-даа, идегээр-даа силер.

²²Алыс шынга* дыңнангырыңар-биле боттарыңарны ам арыглап алган силер. Бүзүрөөн ха-дуңманарга ам шынчы ынакшып боор силер.

* ^{1:22}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Алыс шынга» деп сөстөргө «Сүлде дамчыштыр» деп сөстөр немээн.

Ынчангаш бот-боттарыңарга чүрөөнер ханызыңдан ынак болуңар!²³ Чүге дээрге черниң өлүп төнөр үрезининден эвес, а дириг база мөңгө амыдыраар Бурганның сөзүңден катап төрүттүнген силер.

²⁴«Бүгү кижини төрөлгөтен оът-сигенге дөмей, а оон алдары шөлде оът-сигенниң чечээ дег. Оът-сиген кадып каарга, чечээ тоглай бээр, ²⁵а Дээрги-Чаяакчының сөзү мөңгези-биле артар»^а — деп Бижилгеде чугаалаан. Силерге суртаалдаан камгалалдың сөзү ол-дур.

Дириг даш болгаш ыдыктыг чон

2 ¹Ындыг болганда кандыг-даа бузуттуг сагыштан: мегеден, ийи арынның чоруктан, адааргалдан болгаш нүгүлден адырлып аар ужурулуг силер. ²Чаа төрүттүнген чаштар дег, ылап шын арыг сүтче чүткүүр база ону эмгеш, камгалалды алыры-биле өзүп-мандыыр ужурулуг силер. ³«Дээрги-Чаяакчының ачы-буянныын амзап шенээн болгай силер»^б.

⁴Улустун херекчок дээш, тоовааны, ынчалза-даа Бурганның шилип алганы үнелиг дириг дашче — Христосче чедип келиңер. ⁵Силер база дириг даштар бооп чедип келиңер, Бурганның Сүлдези туткан өргөөни тударыңа силерни ажыглазын. Силер орта Бурганның Сүлдези сорук кириген, Бурганга таарымчалыг өргүлдерни Иисус Христосту дамчыштыр салыр дээш, Бурганның ыдыктыг бараалгакчылары бооп бараан боор силер.

⁶Чүге дээрге Бижилгеде: «Көр даан, Мен шилиттинген эртине дашты алгаш, Ону бажыңның таваанга салыр даш кылдыр Сион теинде салдым. Аңаа бүзүрээр кижини бүрүзү бак атка кирбес» — деп бижээн-дир^в. ⁷Силерге, Аңаа бүзүрөөн улуска, ол даш аажок үнелиг, а бүзүрөөн улуска ол «Тудугжуларның херекчок дээш, октапканы, ынчалза-даа эң чугула апарган даш боор»^г. ⁸Оон ыңай ол «Улустун аңаа тептиккеш, кээп ужары моондак даш» боор^д. Бурганның сөзүн дыңнаваас болгаш, улус аңаа тептиге бээр. Бурганның оларга онаап каан үүлөзи ындыг болган-дыр. ⁹А силер болза — шилиттинген чон, Хаанның бараалгакчылары, Бурганга хамааржыр ыдыктыг чон, Оон кайгамчык ажил-херектерин чарлаар дээш кыйгырткан улус силер. Ол силерни дүмбей караңгыдан Бодунун өндүр чаагай чырыныче кыйгырып эккелген. ¹⁰Оон мурнунда Бурганның улузу деп санатпайн чораан силер, а ам Оон улузу апардыңар. Оон мурнунда Бурганның өршээлин билбейн чораан силер, а ам Оон өршээлин алдыңар.

Бурганның чалчалары

¹¹Эргим эш-өөрүм, бо делегейге өскээртен келген, түр када турар улустан дег, силерден дилеп тур мен: бодунарның-на амы-тыныңарга удур демисежер кижиге бүдүжүнүң күзээшкиннеринге алыспайн көрүңөр. ¹²Силерни бузут үүлгедикчилери деп буруудадып турар улус, ачылыг ажыл-херээнерни көргөш, Бурганның чедип кээр хүнүндө Ону алдаржыда бээр кылдыр, бүзүрөөн өске улус аразыңа бодунарны ак сеткилдиг ап чорунар.

¹³Дээрги-Чаяакчыны бодааш, бүгү-ле кижиге тургускан эрге-чагыргаларга чагыртыңар. Дээди эрге-чагырга боор императорга база ¹⁴бузут үүлгедикчилерин кезедир, буян чедиргеннерни шаннап-мактаар дээш, ооң томуйлааны чазак-чагырга улузунга чагыртыңар. ¹⁵Чүгө дээрге сээден улустун шуут уjur-утка чок чугааларын, буян тарып тургаш, өжүр шаварыңарны Бурган күзөп турар. ¹⁶Хостуг улус дег амыдыраңар, ынчалза-даа хосталганарның бузутка хоргада болу бээринден кичээниңер, Бурганның чалчалары дег амыдыраңар. ¹⁷Шупту улуска чогуур хүндүткелден көргүзүңөр, бүзүрөөн ха-дунманарга ынак болуңар, Бургандан коргуп, мөгейип чоруңар, императорну хүндүлөңөр.

Христостун хилинчээниң үлегери

¹⁸Чалчалар, дээргилеринерге хүндүткел көргүзүп, чагыртыңар. Чүглө буянның, чымчак ээлерге эвес, а кадыг-дошкун ээлерге база чагыртыңар. ¹⁹Кандыг-бир кижиге Бурганның күзел-соруун медегер билгеш, багай чүү-даа кылбаан хирезинде, хилинчекти шыдажып эртип турар болза, ооң ол чоруу Бурганга таарымчалыг боор. ²⁰Буруулуңар ужуң силерни кезедир болза, ону шыдажып эртип турарыңар дээш, силерни мактаан дүжүү чүл? Ынчалза-даа чөптүг херек ужуң хилинчек көрүп турар болзуңарза, ол Бурганга таарымчалыг боор. ²¹Бурганның силерни кыйгырган ужуру ол-дур, чүгө дээрге Христос Боду силер дээш хилинчек көргөн база Ооң изин истезиннер дээш, үлегерин силерге арттырып каан. ²²«Ол кандыг-даа бачыт үүлгетпээн база Ооң аксындан меге үнгенин кым-даа дыңнаваан»^а. ²³Христосту дорамчылап турда, Ол дорамчылап-биле харыылаваан. Хилинчек көрүп тургаш, Ол кымга-даа кыжанмаан, а чөптүг шийт-кекчи боор Бурганга бүрүнү-биле ынанган. ²⁴Бистиң бачытка өлүг

^а Ис. 53:9.

бооп, а Бурганга шынчы амыдыраарывыс дээш, Ол бачыттарывысты Бодунун мага-бодунче ап алгаш, белдир-кресче аппаратан. «Силер Ооң балыглары-биле экирөөн силер»^а. ²⁵Силер оруундан азып-тенөөн хойлар дег чордуңар, ынчалза-даа силер ам Кадарчыңар болгаш амы-тыныңарның Кадагалакчызыңче дедир ээп келген-дир силер.

Бурганга бүзүрөөн өг-бүлө улус

3 ¹⁻²Шак ынчаар, ашактыг херээженнер, ашактарыңарны дыңнаңар. Олар Бурганның сөзүңгө бүзүрөөс-даа болза, силерниң Бурганны хүндүлөөр, арыг амыдыралыңар көргөш, артык чугаа-сөзүңер чокка-ла, Ооң улузу апаар кылдыр бодунарны ап чоруңар. ³Силерниң чаражыңар чаъжыңарны аянчыдыр өрүп, салганыңарда эвес, алдын каасталгаларыңар болгаш каас-коя хевинерде эвес. ⁴Бурган кижиниң томаанныг болгаш оожум аажызының оңмас иштики чаражын аажок үнөлөөр. ⁵Бурганга идегээр ыдыктыг херээженнер эрткен үелерде боттарыңар ынчалдыр каастап, ашактарыңа дыңнангыр болуп келген. ⁶Чижек кылдыр, Авраамны дыңнап, ону «дээргим» деп адап чораан Сарраны сактып келиңер. Коргуп-дүвүрөвейн, буяндан тарып чорзуңарза, Сарраның уруг-дарыы апарган боор силер.

⁷А ашактар силер, база шак ынчаар, кадайларыңар дээш сагыш човап, оларны билип көрүңөр: олар силерден кошкак, уян дээрзин утпаңар. Кадайларыңарны хүндүлөңөр, чүгө дээрге олар амыдыралды Бургандан ачы-буян кылдыр силер-биле денге салгап алган. Ынчалдыр чурттаар болзуңарза, мөргүлдеринерге кандыг-даа шаптык турбас.

Бурганга шынчы болганы дээш хилинчек көөрү

⁸Ынчангаш силер араңарда эп-найыралдыг чурттап, бот-боттарыңар дээш сагыш аарып, бот-боттарыңарга, бүзүрөөн ха-дунманарга дег, ынак, кээргээчел* база биче сеткилдиг бооп көрүңөр. ⁹Бузут дээш бузут-биле, дорамчылап дээш дорамчылап-биле харыылаваңар. Ооң орнунга силерни бак көргөн улуска Бурган ачы-буянын көргүсүн дээш, мөргүңөр. Бурган силерни шак ындыг амыдыралче кыйгырган, ынчаар чурттааш, Ооң ачы-буянын алыр силер. ¹⁰Бижилгеде мынчаар чугаалаан: «Амыдыралыңдан таалал ап, аас-кежиктиг хүннер

* ^{3:8}Чамдык буруңгу грек сөзүглелдерде «кээргээчел» деп сөске «чымчак сеткилдиг» деп сөстү немээн.

^а Ис. 53:5.

көрүксээн кижиге бузуттуг, меге сөстөр эдеринден туттунуп, дылын тыртып аар ужурлуг. ¹¹Ол бузуттан ойолаар, буян тарыыр база чүрээниң ханызындан амыр-тайбың күзээр ужурлуг. ¹²Чүгө дээрге Дээрги-Чаякчы Аңаа шынчы улусче көрнүр, оларның мөргүлдериң дыннаар, а бузут үүлгедикчилеринче Ол сүртедир көөр»^а.

¹³Буян тарыырынче чүткүлдүг болзунарза, кым силерже бузут халдадырыл? ¹⁴А чөптүг шын дээш хилинчек көрүп-даа турзунарза, херек кырында амыр-чыргалдыг силер. «Олардан кортпанар база силерни чүү-даа дүвүретпезин»^б. ¹⁵Чүректеринерге Христосту Дээрги-Чаякчывыс деп онза хүндүленер. Силерниң Аңаа идегелинер дугайында айтырыг салган улуска харыы бээринге кезээде белен болунар. ¹⁶Чүглө ол харыыны эвилең-ээлдек, дыннакчыларга хүндүткелдиг беринер. Арын-нүүрүңер арыг болзун: Христоска башкарткан эки амыдыралынарны бак сөглөп турар улус, ол нүгүлү дээш, ыядып, арны кыссын. ¹⁷Бурганның күзел-соруу ындыг болганда, бузуттуг эвес, а буянның херек дээш хилинчек көргени дээре. ¹⁸Чүгө дээрге Христос, бистиң бачыттарывыс дээш, чаңгыс удаа болгаш кажан кезээде хилинчек көргөн болгай. Ол, бачыт чок Боду, бачыттыг улустуң орнунга, силерни Бурганче эккээр дээш, хилинчек көргөн. Оң мага-бодун өлүрүп кагза-даа, Сүлдези-биле Ол тынгарлып келген.

¹⁹⁻²⁰Христос ол Сүлдези-биле чоруткаш, эрте-бурун шагда — Нойнун үезинде Бурганны дыннавайн баргаш, хоругдаткан сүнезиннерге суртаал кылган. Ной өгбө бажың-хеме тудуп турар өйде, Бурган оларны шыдамыккай кезетпейн келген. А бажың-хемеже каш борбак, чүглө сес санныг кижиге кирген, олар суг-биле камгалал алган. ²¹Ол суг дээрге, ам-даа силерни камгалап турар сугга суктурарын үлегерлей көргүскен демдек-тир. Сугга суктурары — мага-боттун хирин чууру эвес, а арыг арын-нүүрлүг чурттаарын Бурганга аазаары-дыр. Иисус Христостуң өлүглерден катап дирилгенин дамчыштыр ол бүгү силерни камгалаар. ²²Ол дээрже көдүрлүп үнгеш, Бурганның оң талазында саадапкан болгаш, дээрниң төлээлери, эрге-чагырга ээлери, күштери Аңаа чагыртып турарлар.

Бурган дээш амыдыраары

4 ¹Христос мага-боттун хилинчээн көргөн болганда, силер база ындыг бодал-биле сүлдөнерни быжыглап алынар. Мага-боттун хилинчээн көрүп турар кижиге бачыт үүлгетпестей бээр. ²Оң соонда

^а Ыд. ыр. 33:13-17. ^б Ис. 8:12.

ол арткан чуртталгазын кижиге бүдүжүнүң күзээшкinnerинге эвес, а Бурганның күзел-соруунга чагыртып чурттай бээр. ³Чүгө дээрге силер үр үе дургузунда Бурганга бүзүрөвээн улус дег чурттап, самыыраарынга, бужар күзээшкinnerерге, арага-дарыга, эмин эрттир хөглөп-дойлаарынга, дүрзү-бурганга чүдүүр хоруглуг чорукка алзып келдинер. ⁴Биеэги бодал чок, адыгузунзуг амыдыралга олар-биле бир деңге киришпейн турарынарны бүзүрөвээн улус ам кайгап, силерни нүгүлдөп турар-дыр. ⁵Бүзүрөвээн улус боттарың ынчаар ап чорууру дээш, дириг-даа, өлүг-даа улустуң Шииткекчизи боор Христостуң мурнунга харыы тудар. ⁶Чүгө дээрге олар, бүгү улус дег, мага-боду-биле өлүмгө шииттирген-даа болза, Бурганның тура-соруун ёзугаар Оң Сүлдезинге башкартып амыдыразыңнар дээш, Буянның Медээни ам өлүг улуска база суртаалдаан-дыр.

⁷Бүгү чүүлдүн төнчүзү келген-дир. Ынчангаш бодамчалыг болунар, мөргүүрүңге белен боору-биле бодунарны тудуп чорунар. ⁸Аңаа немей бот-боттарыңарга быжыг ынакшылыңарны кадагаланар, чүгө дээрге ынакшыл эңдерик хөй бачыттың орнун дуглаар. ⁹Аалчыларга чеме-хала чокка экииргек болунар. ¹⁰Өскелерге бараан боорда, кижиге бүрүзү Бургандан алган ачы-буян хайырлалын ажыглаар ужурлуг. Силерге ындыг хөй хевирлии-биле берген Бурганның авыралын, эки башкарыкчылар дег, сарыылдыг ажыгланар. ¹¹Суртаалдап турар кижиге бүрүзү Бурганның медээзин дамчыдып турарын утпазын. Бараан болуп турар кижиге бүрүзү бараан болуушкунунуң күжүн Бургандан ап турарын утпазын. Ол бүгү-биле Иисус Христосту дамчыштыр Бурган алдаржызын. Алдар болгаш күчү-күш кезээ мөңгөде Христоска бактаазын! Аминь.

Христиан шыдамык чорук

¹²Эргим эш-өөр, силерни шенээри-биле чоруткан аар-берге хилинчекти шыдажып эртеринер дээш, элдепсинмейн көрүңер. Ында кижиге кайгаар чүве чок. ¹³Оң орнунга өөрүңер, чүгө дээрге Христостуң өндүр чаагайын улус көрүп каарга, аажок өөрүп-байырлаар дээш, Оң хилинчээн үлежип турар-дыр силер. ¹⁴Христосту эдергениңер дээш, улуска дора көрдүрер болзунарза, амыр-чыргалдыг силер, чүгө дээрге Бурганның алдарлыг Сүлдези силерге сиңнигип, кады чурттай берген-дир*. ¹⁵Силерниң кайыңар-даа өлүрүкчү, ооржу, кем-херек

* ^{4:14}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо сөстөргө: «Демги улус Ону бак сөглээр, а силер Ону алдаржыдар силер» — деп сөстөрни немээн.

үүлгедикчизи болбазын азы киришпеске киржип, хирлиг холун пашче сукпазын — ол дээш хилинчек көрбезин. ¹⁶А христиан болганынар дээш хилинчек көрзүнерзе, оон ыятпанар, харын Христостун адын эдилээнинер дээш, Бурганны алдаржыдынар. ¹⁷Шүүгү үези чедип келген, шииткел Бурганның улузундан эгелээр. Бодап-даа көрүнерден, ол шииткел бистен эгелээр болганда, Бурганның Буянның Медээзин тоовайн барган улусту кандыг хуу-салым манаар деп?! ¹⁸Бижилгеде: «Бурганга шынчы кижии арай деп камгалал ап турда, Анаа шынчы эвес база бачыттыг кижии дугайында чугаалаан дүжүү чүл?» — деп бижээн^а. ¹⁹Ынчангаш Бурганның күзел-соруунун аайы-биле хилинчек көрүп чоруур улус, өскелерге буян кылырын уламчылавышаан, бады-шынчы Чаяакчызынга боттарының амы-тынын бүзүрөп хүлээдир ужурлуг.

Бурганның коданы

5 ¹База-ла удуртукчу, Христостун хилинчээниң херечизи, Ооң ажыгтынып кээр ужурлуг алдарын үлежиксээн кордакчы болур мен ам силерниң араңарда удуртукчу улуска дараазында чүүлдерни чугаалап тур мен. ²Харагалзаары-биле силерге арттырып каан Бурганның коданың кадарынар. Ону хүлээлгенер дээш эвес, а арыг сеткилинер-биле кылынар — бараан болуушкунунар ындыг болурун Бурган күзөп турар. Хуу ажык-кончаа сүрбөнер, а бараан боор дээн изиг күзелинерден ажылданар. ³Силерге бүзүрөп дааскан улусту дарлай бербөнер, харын коданыңарга үлегер болунар. ⁴Дээди Кадарчы Христос чедип кээрге, кажан-даа онмас алдарлыг шаңналды алыр силер.

⁵Башкартып чоруур улус, силер база шак ынчаар удуртукчуларны дыннаңар*. Шуптуңар бот-боттарыңар мурнунга томаарыңар, чүге дээрге «Бурган адыыргак улуска удурланыр, а томаарааннарга авыралын көргүзөр»^б. ⁶Ынчангаш Бурганның күчүлүг холунун адаанга боттарыңарны томаартыңар, Ооң доктааткан үези кээрге, Ол силерни өрү көдүрер. ⁷Хамык сагыш човаашкыннарыңарны Олче чая кааптыңар, чүге дээрге Ол силер дээш сагыш салып чоруур.

⁸Серемчилелдиг болгаш хынамчалыг болунар. Силерниң дайзыныңар — эрлик, хөрөктенген арзылаң дег, «Кымны сыырыптар чоор»

* ^{5:5}Бо сөстөрниң өске утказы: «Аныяк улус, силер база шак ынчаар улуг улусту дыннаңар» — бооп чадавас.

^а У. ч. 11:31. ^б У. ч. 3:34.

деп, долгандыр чимзенип чоруп турар. ⁹Бүзүрелинер быжыг болуп, аңаа алыспаңар, чүге дээрге бүгү делегейде бүзүрөөн ха-дуңманаар шак-ла ындыг хилинчекти шыдажып эртип турарын бодап чоруңар. ¹⁰Элээн үе иштинде хилинчек көөр-даа болзуңарза, мону сактып чоруңар: Бурган хамык авыралдың үнер дөзү, Ол силерни Христос Иисусту дамчыштыр мөңгө алдарны Ооң-биле үлежиринче кыйгырган. Ол силерни катап тургузар болгаш күштү база шыдамык чорукту силерге бээр. ¹¹Бүгү эрге-чагырга* кезээ мөңгөде Ооңуу! Аминь.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

¹²Бо кыска чагааны Бурганга бүзүрөөн шынчы эживис деп санаарым Силаның дузазы-биле силерге бижидим. Чагаам сагыжыңарны часкарарын база Бурганның авыралы алыс шынның деп херечилээрин күзөп тур мен. Ол дээш, чаныш-сыныш чок туржуңар! ¹³Бурганга силер ышкаш шилиттирген Вавилоннуң** Бурганга бүзүрөөннер ниитилели, а оон ыңай шынчы оглум дег дузалакчым Марк силерге байыр чедирип тур. ¹⁴Бот-боттарыңарны Христостун ынакшылының ошкаашкыны-биле мендилеңер.

Христоска хамааржыр шуптуңарга амыр-тайбың бактаазын!***

* ^{5:11}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «эрге-чагырга» деп сөске «алдар» деп сөстү немээн.

** ^{5:13}Вавилон — Пётр бо сөс-биле эрте-бурунгу Вавилон хоорайны эвес, а Римни ынчаар ойзу адап турары ылап хире.

*** ^{5:14}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ПЁТРНУҢ ИЙИГИ ЧАГААЗЫ

Кирилде сөстөр

1 ¹Иисус Христостуң чалчазы болгаш элчини Симон Пётрдан байыр. Бурганывыс болгаш Камгалакчывыс Иисус Христостуң чөптүг чоруунуң ачызында үнелиг бүзүрелди бис ышкаш алган бүгү улуска бижидим.

²Бурганны болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисусту* билип алганыңар ачызында авырал болгаш амыр-тайбың силерге эң-не элбээ-биле бактаазың!

Бурганның кыйгырыы болгаш шиллгези

³Амыдыраарыңа база Бурганны хүндүлээринге херек бүгү чүүлү биске Бурганның Бодунуң бүдүжүңгө чүүлдежир күжү берген, чүгө дээрге бисти Бодунуң алдары болгаш эки мөзүзү-биле кыйгырган Бурганны билип алган бис. ⁴Бодунуң алдары биле эки мөзүзүн дамчыштыр Ол биске өндүр улуг болгаш үнелиг аазаашкыннарны берген. Силер ол аазаашкыннар дамчыштыр Бурганның бүдүжүңгө хамаарылгалыг бооп, Аңаа дөмейлежи бергеш, самырал биле бачыттың бо делегейниң улузун хаара тыртары буураашкындан чайлаар силер. ⁵Ол чылдагаан-биле силер болдунар-ла бүгү чүүлү кылынар: бүзүрелиңерге эки мөзүдөн немеңер, а эки мөзүңерге билигден немеңер. ⁶Билииңерге немеңер бодунарны кызыгаарлаңар, а орта немеңер шыдамык болуңар, а шыдамыңарга немеңер Бурганны хүндүлеңер. ⁷Бурганны хүндүлээринге — ха-дунмашкы хамаарылганы, а аңаа — ынакшылды немеңер алыңар. ⁸Силерде шак ыңдыг шынарлар четчири-биле бар база өзүп көвүдөп турар болза, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христосту билип аарыңа идепкей кирип, үре-түңнел чок артпас силер. ⁹А кымда ыңдыг шынарлар чогул, ол караан хаптап алгаш, көрбөстөй бергензиг, бодунуң биеэги бачыттарыңдан арыгланы бергениң уттупкан болур.

* ^{1:2}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Дээрги-Чаяакчывыс Иисусту» эвес, а «Камгалакчывыс Иисус Христосту» деп бижээн.

¹⁰Ха-дунма, ынчангаш Бурганның силерни кыйгырганың база шилип алганың бадыйткаар дээш, улам чүткүлдүг болуңар. Ынчаар кылзыңарза, кажан-даа илдигип кээп дүшпес силер. ¹¹Силерни шак ынчаар Дээрги-Чаяакчывыс болгаш Камгалакчывыс Иисус Христостуң мөңгө Чагыргага күзелдии-биле хүлээп алыр.

¹²Бо чылдагаан-биле мен, ол чүүлдерни билер-даа база силерде бар алыс шынның талазынче быжыы-биле туруп алган-даа болзуңарза, олар дугайында силерге үзүк-соксаал чок сагындырар мен. ¹³Амдызында бо мага-бодумга артып, дириг чоруур шаамда, угааныңарны ол сагындырыңар-биле оттурарың хүлээлгем деп санап тур мен. ¹⁴Чүгө дээрге Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостуң меңээ ажытканы дег, удавай, мага-бодумну кагаш, чоруурумну билер мен. ¹⁵Силерниң араңардан чоруй баарымга, ол бүгүнү үргүлчү сактып чорзуннар дээш, күш четтинер-ле бүгү чүүлү кылыр мен.

Христостуң алдарының херечилери

¹⁶Чүгө дээрге Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостуң күчү-күшке бүргеткен ээп кээриниң дугайында чугаалап тургаш, нарыыдадыр чогааткан тоол чугааларга даянмадывыс. Бис боттарывыс Ооң өндүр чагайының херечилери болдувус. ¹⁷«Бо дээрге Мээң ханы ынак Оглум-дур, Ол Мээң сеткилимге дыка-ла кирер-дир» — дээн Бурганның өндүр улуг алдарының үнү Христоска чеде бээрге, Ол мактал-хүндү болгаш алдарны Бурган Ададан хүлээп алган. ¹⁸Христос-биле кады ыдыктыг дага тургаш, дээрдөн төрүттүңен ол үнү боттарывыс дыңнаан бис.

¹⁹Ынчангаш медээчилерниң ол бады-шынчы херечилелдери биске улам бүзүренич бооп турар. Силер база оларже шынчы кичээнгей салыр болзуңарза, кончуг шын. Чүгө дээрге олар хүн үнүп, эртенги шолбан чүректериңерни шонуп келгичеге, дүмбей караңгыда херелдендир чыраан чырыкка дөмей-дир. ²⁰Чүнү-даа мурнай мону билип алыңар: Бижилгеде бар чангыс-даа өттүр билген медеглелди күзөөн аайыңар-биле тайылбырлап шыдавас силер. ²¹Чүгө дээрге чаңгыс-даа өттүр билген медеглел кажан-даа кижиниң чугаалаар бодаан күзел-соруундан тывылбаан, харын улусту* дамчыштыр Бургандан кээп турган, а ол улус Ыдыктыг Сүлдеге башкарткаш, чугаалап чораан.

* ^{1:21}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «улусту» деп сөскө «ыдыктыг» деп сөстү немээн.

Меге башкылар

(Иуда 4-13)

2 ¹Ындыг-даа болза Бурганның улузунун аразындан меге медээчилер база үнүп кээп турган. Силерниң аранарга база ынчалдыр меге башкылар тыптып кээр. Олар буураашкынга чедирер меге өөредиглерин нептередип, олар дээш, амы-тыны-биле төлээн Дээрги-Чаяакчыны безин хүлээп көрбөстөй бээр база оларның ындыг чоруу боттарының бажынче суг кудуп, манавааны буураашкынга чедирер. ²Хөй-ле улус оларны өттүнүп, самыырап чурттаар база алыс шынның оруу оларның ужун бак атка кирер. ³Алыксак-чиксек болгаш, олар меге өөредиглерин дамчыштыр силерни чүгле ажыглаарын бодаар. Бурган оларны шагда-ла шиидип каан, оларның өлүмү эргин артында чайлаш чок манап турар.

⁴Чүге дээрге Бурган бачыт үлгеткен дээрниң төлээлерин безин хайыраалаvain, шүүгү хүнүн манап, орта демирледип алган турзуннар дээш, оларны тамының ханы дүвүнче киир октапкан. ⁵Бурган эртебурунгу делегейге-даа хайыра көргүспээн. Бурганга шынчы амыдыралды суртаалдаан Нойдан база өске чеди кижиден аңгыда, Бурганны хүндүлевес бүгү бачыттыг кижини төрөлгөтөнни Ол суг халавы-биле узуткап каапкан. ⁶Ол Содом биле Гоморра хоорайларны чылча базар кылдыр шииткеш, келир үениң бачыттыг улузу-биле чүү болу берип боорун сагындырып чорзун дээш, оларны от-биле хуюктап каапкан. ⁷Ынчалза-даа хоойлу-дүрүм билбес улустун бужар аажызындан башмунгаш хинчектенген Лотту, Бодунга шынчы кижини, Бурган камгалап алган. ⁸Бурганга шынчы ол кижини бачыттыг улустун аразынга чурттап чорааш, оларның хоойлу-дүрүм чок үлгедиглерин көрүп база дыңнап, хүн бүрү хинчектенип келген. ⁹Дээрги-Чаяакчы Ону хүндүлээр улусту хилинчектен канчаар адыраарын, а хоойлу-дүрүм сагывастарны кезедири-биле шүүгү хүнүнге чедир канчаар кадарып арттыраарын билер. ¹⁰Ылаңгыя боттарының бачыттыг бүдүжүнүң бужар күзээшкиннериниң аайындан эртпес, дээди эрге-чагырганы дора көөр улуска ол кончуг хамааржыр.

Меге башкыларның бачыттары

Ындыг меге башкылар бардам, улуургак база дээрниң чырыткылыг чурттакчыларын-даа бак сөглээринден чалданмас. ¹¹Ындыг улустан артык күчү-күштүг, эрге-чагыргалыг дээрниң төлээлери безин Дээрги-Чаяакчының мурнунга оларны дорту-биле буруудатпайн турар

болгай. ¹²Меге башкылар боттарының билбес чүүлүн бак сөглөп чоруур. Боттарының согур меделинге чагырткан, оларны чүгле туткаш, соп чиир кылдыр төрүттүнген адыгуузуннарга меге башкылар дөмей-дир. Ындыг адыгуузуннар ышкаш, олар узуткаттырып аарлар.

¹³Үлгеткен хамык хоразы дээш, Бурган олардан харыы негээр. Ындыгларның байгы таалалы – самыыралын хандыраар дээш дойлап, хүннер эрттирери. Ат болган ыят чок, бужар улус-тур ол! Силерниң-биле кады дойлап тура, олар силерни дуурайлапкаш, таалал алыр. ¹⁴Олар херээженнер көргөш, чүгле бирикшиирин бодаар, канчап-ла оларны дуурайлап аарыл деп шыданмайн чоруур. Ындыг улус быжыг туруш чоктарны бачытче чыгаар, өскениң чүвезин алыр-чиир дээнде амырай бээр, каргыштыг хейлер болбазыкпа! ¹⁵Алыс шынның дорт оруундан соора барган база чөптүг эвес ажыл-херектер дээш, төлевир алырынга ынак чораан Восорнун оглу Валаам медээчиниң изин истеп чорупкан улус – олар-дыр. ¹⁶Ындыг бузуду дээш, Валаамны кезеткен, ону аас-дыл чок мал – кыс элчиген сойгалап, кижигилештир чугаалай бергеш, медээчиниң солуудаанын соксаткан болгай.

Меге башкыларның кеземчези

¹⁷Меге башкылар кадып калган суг баштарынга, хатка сывыртаткан булуттарга дөмей. Бурган оларга турар черни тамының караңгызында белеткеп каан. ¹⁸Олар сынзыг, хоозун сөстөр эдип, бачыттыг бүдүштүн күзээшкиннерин ажыглааш, азып-тенээннер санындан мырынай чаа адырлып эгелээн улусту аайынга кирип ап турарлар. ¹⁹Меге башкылар ол улуска хосталганы азап турза-даа, боттары будалчак чоруктун кулдары-дыр. А кижини дээрге ону холга кирип алган чүүлдүн кулу-ла болгай. ²⁰Дээрги-Чаяакчывыс болгаш Камгалакчывыс Иисус Христосту билип алганының ачызында бо делегейниң бужар багындан адырлып шыдаан улус ам база катап анаа дузактадып, алзып аар болза, оларның сөөлгү байдалы баштайгызындан-даа дора боор. ²¹Алыс шынның оруун билип алган соонда, оларга дамчыдып берген ыдыктыг чагыгдан ойталаарының орнунга, ону шуут билбес боору дээре. ²²Ындыг улус-биле чүү болганын үлегер домактар өттүрлө сөглээн-дир: «Ыт кускузунче ыяап ээп кээр»^a база «Хаванны чеже-даа чуурга, кара малгаштан ыраар эвес».

^a У. ч. 26:11.

Дээрги-Чаяакчының ээп кээри

3 ¹Эргим эш-өөр! Мен ам силерге ийиги чагаамны бижидим. Оларның иелдирзинге арыг-шынчы бодалдарыңарны сагындырыг аргазы-биле оттурарын оралдаштым. ²Бурганның ыдыктыг мездээчилериниң эрткен үеде чугаалаан сөстөрүн база Дээрги-Чаяакчы болгаш Камгалакчының элчиннер дамчыштыр берген айтышкынын сактып чорунар.

³Чүнү-даа мурнай мону билип аар ужурлуг силер: боттарының самырбай күзээшкиннериниң кулу болган эвээш эвес туразы улуг кочуургак улус сөөлгү хүннерде көстүп кээр. ⁴Олар: «Христостун ээп кээрин азаан болгай, Оонар ам кайыл? Чаяалганың эгезинден, ада-өгбелеривис өлгүлээнден бээр бо делегейде өскерилген чүү-даа чоктур» – деп, кочуургап чугаалаарлар. ⁵Ынчалза-даа ынча деп бодаар улус дээр биле черни хамыктың мурнунда Бурганның айтышкынын ёзугаар сугдан база сугнун ачызы-биле чаяганын өжегээр уттуучаппа турар-дыр. ⁶А ол ышкаш суг халавы-биле бурунгу делегейни узуткап каапкан болгай. ⁷Бурган ол-ла айтышкынын ёзугаар амгы бар чер биле дээрни от-биле узуткаар дээш, кадагалап турар. Ону хүлээп көрбөс хамык улусту узуткаар шүүгү хүнүнге чедир оларны кадагалап кээр.

⁸Чүглө чаңгыс мону херекселейн барбанар, эргим эш-өөр: Дээрги-Чаяакчыга бир хүн муң чыл дег, а муң чыл – бир хүн дег. ⁹Дээрги-Чаяакчы, чамдык улустун саадаашкынны билип турары дег, Бодунун азаашкынын күүседирин сонгаарлатпайн турар. Ол силерге шыдамыын көргүзүп, кымның-даа өлүрүн күзевейн, харын бүгү улустун бачыдын миннип, Бурганче эглирин манап турар.

¹⁰Дээрги-Чаяакчының хүнү чоокшулаан-дыр! Ол, дүне када оор ышкаш, хенертен кедеп кээр. Дээр ынчан дааш-шимээн-биле чиде бээр, дээрниң чырымалдары отка эстип хайлыр, а чер болгаш ында бар бүгү чүве илдең апаар*.

¹¹Ол бүгү ынчалдыр буступ төнер болганда, боттарыңарны канчаар алдынар болзуңарза экил? Бүгү чүүлдерге Бурганны хүндүлөп, ыдыктыг амыдырал-биле амыдыраар ужурлуг силер. ¹²Бурганның шүүгүзүнүн хүнүн манап, ооң кээрин бар шааңар-биле дүргедедип турар-дыр силер. Ол хүн кээрге, дээрни от узуткап каар болгаш

* ^{3:10}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Илдең апаар» эвес, а «Өрттенип каар» деп бижээн.

дээрниң чырымалдары чалынныг оттан эстип хайлы бээр. ¹³Ынчалза-даа бис Бурганның азааны чаа дээр биле чаа черни манап турар бис. Аңаа хамык улус Бурганга шынчы амыдырал-биле амыдыраар.

¹⁴Ынчангаш, эргим эш-өөр, Ооң ээп кээрин манаан болзуңарза, Бурганның мурнунга арыг, кем-бурууга борашпаан боору дээш база Ооң-биле эптежип амыдыраары дээш, күш чедеринер бүгү чүүлдерни кылыңар. ¹⁵Бурган аңаа мерген угаанны шаңнаарга, бүзүрөөн ханы ынак эживис Павелдин силерге бижип турганы дег, Дээрги-Чаяакчының шыдамык чоруу камгалалды хүлээп алыр арганы биске бээрин сактып чоруңар. ¹⁶Павел ол чүүлдер дугайында бодунун шупту чагааларында бижип турар. Оларда билип аары ындыг амыр эвес чүүлдер бар, ооң кадында бүдүүлүк болгаш туруш чок улус, өске-даа Бижилгелерни ышкаш, ооң бижээн чагааларын хажыдып, оозу-биле бодунун өлүмүн тыва бээр-дир.

¹⁷Ынчангаш, эргим эш-өөр, ону баш удур билир болганыңарда, сагындырып каайн: хоойлу-дүрүм чоктарның частырыглары силерни орууңардан астыра бербезин дээш база камгалалдыг туружуңардан кээп ушпас дээш, серемчилелдиг болуңар. ¹⁸Авыралга база Дээрги-Чаяакчывыс болгаш Камгалакчывыс Иисус Христосту билип аарыңга улам өзүп-мандыңар. Ам база кезээ мөңгедө Аңаа алдар бактаазын! Аминь.

ИОАННЫҢ БИРГИ ЧАГААЗЫ

Иисус Христос – амыдыралдың Сөзү

1 ¹Хамыктың мурнунда бар турган, ооң дугайында дыңнаанывыс, боттарывыстың караавыс-биле көргенивис, хайгаарап шинчилээнивис база холдарывыс-биле тудуп билгенивис амыдыралдың Сөзүнүн дугайында силерге бижип олур бис. ²Амыдырал биске көстүп келген, бис ону көргөн бис, ооң херечилери болган бис. Ынчагаш Адазы-биле тудуш тургаш, оон биске база көстүп келген ол мөңгө амыдыралдың дугайында силерге медеглеп турарывыс бо. ³Силерни база биске каттыжып, тудуш харылзаалыг болзуннар дээш, боттарывыстың көргөн база дыңнаан чүүлүвүстү медеглеп тур бис. А бис Бурган Ада болгаш Ооң Оглу Иисус Христос-биле каттыжып, харылзаалыг апарган болгай бис. ⁴Бистин өөрүшкүвүс элбек, бүрүн болзун дээш, силерге бо бүгүнү бижээнивис бо.

Бурган дээрге чырык-тыр

⁵Иисустан дыңнаанывыс база ам силерге медеглээривис Буянның Медээ бо-дур: «Бурган дээрге чырык болур, Ында кандыг-даа кара чок». ⁶«Ооң-биле тудуш харылзаалыг болдувус» деп тургаш-ла, боттарывыс карангыда азып чоруур болзувусса, мегелеп турарывыс ол-дур база алыс шынның аайы-биле кылбайн турарывыс ол-дур. ⁷Ынчаарга, Ооң чырыкта чорууру дег, бис база чырыкка чоруур болзувусса, аравыста тудуш харылзаалыг апаар бис, Ооң Оглу Иисустун төккөн ханы бисти кандыг-даа бачыттан арыглаар. ⁸«Бачыт чок бис» дээр болзувусса, боттарывысты мегелеп турарывыс ол-дур база Бурганның шынының бисте чогу ол-дур. ⁹А бачыттарывысты ажыы-биле миннир болзувусса, Бурган Боду сөзүңгө шынчы база чөптүг болгаш, бачыттарывысты өршээр база кандыг-даа чөптүг эвес херектерден бисти арыглаар. ¹⁰А «Бачыт үүлгетпедивис» дээр болзувусса, Бурганны «Мегечи сен» деп турарывыс ол, ындыг болганда, Ооң сөзү бисте чок-тур.

Бурганның чаа чагы – ынакшыл

2 ¹Ажы-төлүм! Бачыт кылбазыннар дээш, мен силерге бо дугайында бижип олур мен. А кайы-бирээңер бачытка боражыр-даа болза, Аданың мурнунга Өмээржикчивис, Бурганга шынчы Иисус Христос бар болгай. ²Христос дээрге чүглө бистин-даа эвес, а бүгү делегейнин бачыттарын арылдырар дээш өргөөн өргүл-дүр.

³Ооң чагыгларын сагып эгелей бергенивис Ону угаап билгенивисти айтып турар. ⁴«Мен Ону билир мен» дээр хирезинде, Ооң чагыгларын сагывас кижиге – мегечи болгаш Бурганның алыс шынның сагывас кижиге-дир. ⁵А Ооң сөзүнүн аайындан эртпес кижиде Бурганның ынакшылы бүрүнү-биле боттанган-дыр; Бурган-биле харылзаалыг бис дээрзин оон билип алыр бис. ⁶«Бурган-биле харылзаалыг амыдырап чор мен» дээр кижиге Иисустун амыдырап чорааны дег амыдыраар ужурулуг.

⁷Эргим эш-өөрүм, мен силерге чаа эвес, а эң эгезинден-не силерге билдингир турган биеэги-ле чагыг дугайында бижип олур мен. Ол эрги чагыг дээрге силерниң эң эгезинде-ле дыңнааныңар сөс-түр. ⁸Ындыг-даа болза ооң-биле чергелештир ол чаа чагыг болур. Ооң алыс шынның Христостун база силерниң амыдыралыңар бадыткаан, чүгө дээрге карангы тарап чидип турар база алыс шынның чырыгы чырыда берген.

⁹Чырыкка хамааржыр мен деп турар кижиге Бурганга бүзүрөөн эжин көөр хөңнү чок болза, ол карангыда турар хевээр-дир. ¹⁰Бодунун эжинге ынак кижиге чырыкта артып калган база ону* бачытче кирип күткүпкү дег кандыг-даа чүгө оон амыдыралында ам чок. ¹¹А бодунун эжин көөр хөңнү чок кижиге карангыда чурттап турар база кайнаар бар чыдарын боду безин билбес, чүгө дээрге карангы ону согурартып каан-дыр.

¹²Ажы-төл, силерге ол дугайында бижидим, чүгө дээрге Христостун ачызында бачыттарыңар өршээттинген-дир. ¹³Ада-иелер, силерге бижидим, чүгө дээрге хамыктың мурнунда-ла бар турган Кижини билип алган-дыр силер. Аныяк оолдар, силерге бижидим, чүгө дээрге эрликти тиилээн-дир силер. Уруг-дарыг, силерге бижээн мен, чүгө дээрге Аданы билип алган-дыр силер. ¹⁴Ада-иелер, силерге бижээн мен, чүгө дээрге хамыктың мурнунда бар турган Кижини билип алган-дыр силер. Аныяк оолдар, силерге бижээн мен, чүгө дээрге

* 2:10 «Ону» деп сөстүн өске утказы: «Ооң эжин» – бооп чадавас.

күштүг-дүр силер, Бурганның сөзү силерде артып калган-дыр база эрликти тиилээн-дир силер.

¹⁵ Бо делегейниң бүгү чүвезинге-даа, ооң бодунга-даа ынак эвес болунар: бо делегейге ынак кижиниң сеткилинде Адага ынакшыл чок. ¹⁶ Чүгө дээрге бо делегейде бар бүгү чүве, бачыттыг бүдүжүвүстүн күзээни бүгү чүве, бистиң көрүжүвүстүн олчалап алыксааны бүгү чүве, улустуң бо амыдыралынга адыыргаары хамык чүве — ол бүгү Ададан эвес, а бо хей бачымнаан делегейден келген-дир. ¹⁷ Бо делегей ооң тывылдырганы хамык күзээшкиннери-биле катай-хаара эстип хайлы бээр. А Бурганның күзел-соруун күүседип чоруур кижини мөңгө амыдыраар.

Христостуң дайзыннарынга дөмейлешиптер

¹⁸ Ажы-төлүм! Сөөлгү шаг-үе келген-дир. Христостуң удурланыкчызының кээриниң дугайында канчаар дыннааныңар дег, Ооң хөй удурланыкчылары амдыгааштан ынчалдыр көстүп келгеннер. Сөөлгү шаг-үе келген дээрзин оортан билип алыр бис. ¹⁹ Христостун ол удурланыкчылары бистиң аравыстан үнген, ынчалза-даа херек кырында биске хамаарышпас чорааннар. Бир эвес олар херек кырында биске хамааржыр турганнар болза, аравыска артып калгайлар эртик. Ынчалза-даа олар дөгере чоруй барганнар база оларның кайызы-даа биске хамаарышпас чораан деп чүве ынчалдыр билдине берген.

²⁰ А Христостуң хайырлааны Ыдыктыг Сүлде ам силерде бар-дыр, ынчангаш дөгереңер алыс шынны билип алган-дыр силер. ²¹ Мен силерге алыс шынны билбес силер дээш эвес, а ону билир бооруңарга база алыс шын мегени төрүвес боорга, бижип олур мен. ²² Исусту Христос эвес-тир дээр кижиден артык мегечи бар бе? Ындыг кижини — Христостуң удурланыкчызы-дыр. Ол Аданы-даа, Оглун-даа хүлээп көрбөс. ²³ Оглун хүлээп көрбөс кижиде Ада база чок, Оглун хүлээп көөр кижиде Ада база бар.

²⁴ Силерге хамаарыштыр алыр болза, ооң дугайында эң эгезинде-ле дыннааныңар медээ сеткилинерге артар ужурлуг. Ооң дугайында эң эгезинде-ле дыннааныңар медээ сеткилинерге артар болза, Оглу болгаш Адазы-биле харылзаалыг артар силер. ²⁵ Оглунуң биске аазаан чүүлү дээрге-ле мөңгө амыдырал-дыр.

²⁶ Силерни мегелээр дээш кызып турар улустуң дугайында мен ол бүгүнү силерге бижээним бо. ²⁷ Ынчаарга Христаноң алганыңар Ыдыктыг Сүлде силерниң-биле кады артар, ынчангаш улустуң силерни сургаан херээ чок; харын ол Сүлде силерни бүгү чүвеге өөредип

турар. (Ол Сүлдениң өөредии меге эвес, а шынныг деп билиңер.) Ооң силерни өөреткени дег, Христос-биле харылзаалыг артар ужурлуг силер.

Бурганның ажы-төлү

²⁸ Ынчангаш ажы-төлүм, Христос чедип кээрге, Ооң мурнунга боттарывыска бүзүрелдиг болурувус дээш база арнывыс кыспазын дээш, Ооң-биле харылзаалыг артып каап көрүңер. ²⁹ Христостун Бурганга шынчызын билир болзуңарза, Бурганга таарымчалыг чүүл кылып амыдыраан кижини бүрүзү Бурганның төлү болур дээрзин база билип алыңар.

3 ¹ Адавыстың биске кайы хире ханы ынакшаанын бодап көрүңерден. Ол биске Ооң ажы-төлү кылдыр аданырын чөпшээрээн-дир! Шынап-даа болза, бис Ооң ажы-төлү-дүр бис! Ону хүлээп көрбөй турар болгаш, бо делегей бистиң база хүлээп көрбөс-тир. ² Эргим эш-өөрүм! Бис ам дээрэзинде Бурганның ажы-төлү-дүр бис, келир өйде кандыг улус болу бээривис амдыызында билдинмес-тир. Ындыг-даа болза Христос катап бээр кээрге, шупту Аңаа дөмей апарывысты билир бис, чүгө дээрге Ол херек кырында кандыг-дыр, Ону ындыг кылдыр көрүп каар бис. ³ Бодунуң идегелин Христос-биле холбаштырган кижини бүрүзү, Ооң арыы ышкаш, бодун ынчалдыр арыглап алыр.

⁴ Бачыт кылып турар кижини бүрүзү ыдыктыг хоойлуну хажыдар-дыр, чүгө дээрге ону хажыдары дээрге-ле бачыт-тыр. ⁵ Христос улустуң бачыдын алгаш баар дээш келгенин, Ооң Бодунда бачыт чогуң билир силер. ⁶ Ооң-биле харылзаалыг апарган кижини бүрүзү бачыт кылбастай бээр. Бачыт кылырын уламчылап чоруур улустуң аразындан кым-даа Ону көрбөөн база билип албаан.

⁷ Ажы-төлүм, силер кымга-даа дуурайлатпаңар. Бурганга таарымчалыг чүүл кылып чоруур кижини, Христостуң Бурганга шынчызы дег, шынчы болур. ⁸ Бачыт кылырын уламчылап чоруур кижини эрликке хамааржыр, чүгө дээрге эрлик эң эгезинден-не бачыт үүлгедип келген. Эрликтин ажыл-херээн дазылындан тура тыртар дээш, Бурганның Оглу чедип келген. ⁹ Бурганның ажы-төлү болу берген улустуң кайызы-даа бачыт кылырын уламчылавыс, чүгө дээрге Бурганның Үрези* ол кижиге артып каар база Бурган ооң Адазы апарган ужурунда, ол

* ^{3:9} Бурганның Үрези — Бурганның Сүлдези, Медээзи азы бүдүжү дээн уткалыг бооп чадавас.

оон ыңай бачыт кылып шыдавастай бээр. ¹⁰Кым – Бурганның ажы-төлү, а кым – эрликтин ажы-төлү боорун мынчаар билип ап болур: буян тарывас болгаш бодунуң эжинге ынак эвес кижиге Бурганга хамаарышпас.

Бот-боттарыңарга ынак болуңар

¹¹Бот-боттарывыска ынак болур уjurлуг бис деп медээни эң эгезинден-не дыңнап келдинер. ¹²Эрликке алзыпкаш, бодунуң дунмазын өлүрүп каан Каинге дөмейлешпес уjurлуг бис. Ол чүгө дунмазын соп алганылы? Чүгө дээрге ооң ажыл-үүлези бузуттуг, а ооң дунмазынын ажыл-үүлези Бурганга таарымчалыг болган-дыр. ¹³Бо делегей силерни көөр хөңнү чок болза, элдепсинмейн көрүңер, эш-өөр. ¹⁴Өлүмден амыдыралче шилчээнивести билир бис, чүгө дээрге эш-өөрүвүске ынак-тыр бис. Кым ынак эвезил, ол өлүг бооп артар. ¹⁵Бодунуң эжин көөр хөңнү чок кижиге бүрүзү – өлүрүкчү-дүр, а кандыг-даа өлүрүкчү мөңгө амыдыралдыг болбас дээрзин билир-ле болгай силер.

¹⁶Христос Бодунуң амы-тынын бис дээш берген, ооң соонда, ынакшыл деп чогуу чүл ол дээрзин билир апарган бис. Ынчангаш бис база боттарывыстың амы-тынывысты эш-өөрүвүс дээш бээр уjurлуг бис. ¹⁷Бир эвес бо делегейге бай-шыдалдыг чурттап-даа чорааш, эжи түрегдеп чоруурун көргөш, аңаа энерел көргүспес кижиге бар болза, ыңдыг кижиде Бурганның ынакшылы бар деп канчап чугаалап шыдаар бис?! ¹⁸Ажы-төлүм! Бистиң ынакшылывыс чүгле сөс, чугаа кырында эвес, а херек кырында бар база ёзулуг ынакшыл болур уjurлуг.

Бурганның мурнунга бүзүрелдиг боору

¹⁹⁻²⁰Ооң тайлымы-биле алыс шындан төрүттүнгенивис билдине бээр база арын-нүүрүвүс бисти буруудадып-даа турар болза, Бурганның мурнунга амыр-тайбынны дөмей-ле тып ап шыдаар бис, чүгө дээрге Бурган бистиң арын-нүүрүвүстен артык улуг база Ол бүгү чүүлдү билир. ²¹Эргим эш-өөрүм, сеткиливис бисти буруудатпайн турар болза, Бурганче боттарывыска бүзүрелдиг чоокшулап шыдаарывыстың демдээ ол-дур. ²²Бургандан дилээн чүевести дөгезин ап турар-дыр бис, чүгө дээрге Ооң чагыгларын сагып, Аңаа таарымчалыг херектерни кылып чоруур-дур бис. ²³Бурганның биске чагыгы бо-дур: Ооң Оглу Иисус Христоска бүзүрээр база Иисустуң биске чагааны дег, бот-боттарывыска ынак болур уjurлуг бис. ²⁴Бурганның чагыгларын

сагып чоруур кижиге Ооң-биле харылзаалыг амыдыраар база Бурган ол кижиде бар болур. Бурган-биле харылзаалыг болганывысты Ооң биске хайырлааны Сүлдениң ачызында билип ап шыдаар бис.

Меге медээчилер дугайында сагындырыг

4 ¹Эргим эш-өөр, «Өттүр билип медеглээр сүлделиг мен» дээр кижиге бүрүзүңге-ле бүзүревенер, харын оларнын сүлделери Бургандан келген бе дээрзин үргүлчү хынап көрүңер. Чүгө дээрге бо делегейге хөй санныг меге медээчи келгеш, тарай берген-дир. ²Бурганның Сүлдезин мынчаар билип ап болур силер. Иисус Христостуң чер кырынга ёзулуг мага-боттуг чедип келгенин хүлээп көөр сүлде бүрүзү Бургандан келген сүлде-дир. ³Иисусту хүлээп көрбөс өттүр билип медеглээн кижиге бүрүзүңүң сүлдези Бургандан келбээн-дир. Ол дээрге Христостуң удурланыкчызынын сүлдези-дир. Силер ооң чедип кээриниң дугайында дыңнаан силер база ол амдыгааштан-на бо делегейде бар-дыр.

⁴Ажы-төлүм! Силер Бурганга хамааржыр силер, ол меге медээчилерни баскан силер, чүгө дээрге силерде бар Бурганның Сүлдези бо делегейге хамааржыр улуста бар сүлдеден арта бээр-дир. ⁵Меге медээчилер бо делегейге хамааржыр. Ынчангаш оларнын чугаалап турар чүүлү бо делегейден үнер база бо делегейниң улузу оларны дыңнап турар. ⁶А бис Бурганга хамааржыр бис. Бурган кымга билдингир апарганылы, ол кижиге биске кулак салып, дыңнаар. Кым Бурганга хамаарышпазылы, ол кижиге бисти дыңнапас. Улуска алыс шынны эккээр Сүлдени база улусту мегелээр сүлдени бис ынчалдыр ылгап шыдаар-дыр бис.

Бурган дээрге ынакшыл-дыр

⁷Эргим эш-өөр! Бот-боттарывыска ынак болуп көрээли, чүгө дээрге ынакшыл Бургандан кээр-дир, а ол ышкаш ынакшаан кижиге дээрге Бурганның төлү апарган база Бурганны билип алган кижиге-дир. ⁸Кымда ынакшыл чогуу, ол кижиге Бурганны угаап билбээн-дир, чүгө дээрге Бурган – ынакшыл-дыр. ⁹Улус Ону дамчыштыр амыдыралды алзын дээш, Бодунуң эр чаңгыс Оглун бо делегейге чорудупкаш, ооң-биле Бурган биске Бодунуң ынакшылын көргүскен-дир.

¹⁰Ёзулуг ынакшыл бистиң Бурганга ынакшыл бергенивисте эвес, а Ооң биске ынакшылын көргүзүп, бачыттарывысты арылдырар өргүлдү – Бодунуң Оглун биске чорутканында болдур ийин. ¹¹Эргим эш-өөр, Бурган биске ынчалдыр ынакшаан болганда, бис база

бот-боттарывыска ынак болур ужурлуг бис. ¹² Бурганны кым-даа, кажан-даа көрүп көрбөөн, ынчалза-даа бот-боттарывыска ынак болзувусса, Бурган бис-биле харылзаалыг амыдырай бээр база Ооң бисте бар ынакшылы эн дээди деннелге чеде бээр.

¹³ Бурган-биле харылзаалыг амыдырай бергенивисти база Ооң бистиң-биле кады амыдырай бергенин Бодунуң Сүлдези-биле харылзааны Ооң биске хайырлаанындан билип ап болур бис. ¹⁴ Бис ону көргөн бис, Ол бо делегейниң улузун камгалазын дээш, Адазы Бодунуң Оглонун чорутканының херечилери бис. ¹⁵ Иисусту Бурганның Оглу-дур деп хүлээп көөр кижиле-биле Бурган харылзаалыг амыдырап турар болгаш, ол кижиле база Бурган-биле харылзаалыг арткан-дыр. ¹⁶ Бурганның биске ынакшылын билип алгаш, ону бүзүрээнивис-биле хүлээп алдывыс. Бурган дээрге ынакшыл-дыр, ынчангаш ынакшыл-биле харылзаалыг амыдырап чоруур кижиле Бурган-биле харылзаалыг артар болгаш, Бурган база ооң-биле кады амыдыраар. ¹⁷ Ооң ачызында шүүгү хүнүн бүзүрелдиг уткуп алзыннар дээш, бистиң ынакшылывыс эн дээди деннелге чеде бээр, чүге дээрге бо делегейге Христоска дөмейлешкен-дир бис.

¹⁸ Ынакшылда коргуушкун шуут турбас. Харын-даа эн дээди деннелге четкен ынакшыл коргуушкунну үндүр сывырыптар. Коргуушкун кеземче-биле харылзаалыг, а коргуп чоруур кижиле ынакшылдын эн дээди деннелинге четпээн кижиле болур.

¹⁹ Бурган баштай биске ынакшаан боорга, бис ынак-тыр бис. ²⁰ «Бурганга ынак мен» – дээр, а бодунуң эжин көөр хөңнү чок кижиле – мегечи-дир, чүге дээрге көрүп чорууру эжинге ынак эвес кижиле көрүп көрбөөни Бурганга канчап ынак боорул? ²¹ Христостуң биске арттырып каан чагы бо-дур: «Бурганга ынак кижиле бодунуң эжинге база ынак болур ужурлуг».

Бо амыдыралдың күткүлгелерин тиилээри

5 ¹ Иисусту Христос-тур деп бүзүрээр кижиле бүрүзү Бурганның төлү болур. Адазынга ынак кижиле бүрүзү Ооң төлүнге база ынак болур. ² Бурганга ынак база Ооң чагыгларын сагып чоруур болзувусса, Бурганның ажы-төлүнге ынаавысты оон билип алыр бис. ³ Бурганга ынаавысты Ооң чагыгларын күүсеткенивис-биле көргүзөр бис. Ооң чагыгларын күүседирин ындыг-ла берге эвес. ⁴ Чүге дээрге Бурганның төлү болур кижиле бүрүзү бо делегейни тиилээр, а ол тиилелге бистиң бүзүрээнивис ачызында чедип алдынар. ⁵ Ынчангаш Иисус – Бурганның Оглу деп бүзүрөөн кижиден өске, кым бо делегейни чаалап алыр?

Бурганның Оглуңуң дугайында херечилел

⁶ Кым бисче суглуг база ханныг* келген ийик? Иисус Христос-ла болгай. Ол бисче чүгле суглуг эвес, а суглуг база ханныг келген. Ооң херечизи – Сүлде-дир, чүге дээрге Сүлде Бурганга шынчы болур. ⁷ Ындыг-дыр деп херечилээн үш херечи бар**:⁸ Сүлде, суг база хан ол-дур. Олар шупту чаңгыс-ла ол чүүлдү херечилеп турарлар. ⁹ Бир-тээ бис улустуң херечилээнин хүлээп алыр болганывыста, Бурганның херечилелин оон оранчок чугула кылдыр хүлээп көөр ужурлуг бис. А Бурганның херечилээни мындыг: Ол Бодунуң Оглуңуң дугайында херечилээн-дир. ¹⁰ Бурганның Оглонга бүзүрээр кижиле ол херечилелди бодунуң сеткилинге шыгжап чоруур. А Бурганның чугаалаан чүезинге бүзүрөөс кижиле Ону мегечи кылдыр көргүзөр, чүге дээрге ол Бурганның Бодунуң Оглуңуң дугайында херечилелинге бүзүрөөс-тир. ¹¹ А ол херечилел мындыг: Бурган биске мөңгө амыдыралды хайырлаан, ол амыдырал Ооң Оглуңда бар. ¹² Кым Оглу-биле харылзаалыгыл, ол кижиле амыдырал бар, а кымда Бурганның Оглу-биле харылзаа чогул, ол кижиле амыдырал чок.

Биске мөңгө амыдыралды хайырлаан

¹³ Бурганның Оглонга бүзүрөөш, шуптуңар мөңгө амыдыралдыг боорун билип алзыннар дээш, мен бо бүгүнүң дугайында силерге бижидим. ¹⁴ Ооң күзел-соруунга чүүлдештир кандыг-бир чүүлдү Оон мөргүп дилээр болзувусса, Ол бисти дыннаар деп, Бурганга ынак бүзүрээр бис. ¹⁵ Оон чүнү-даа дилээр болзувусса, Ол бисти дыннаар деп билир болганывыста, Оон чүнү-даа дилезивиссе, ол чүүлдү алырвысты база билир-дир бис.

¹⁶ Кандыг-бир кижиле өлүмгө чогул чедирбес бачыт үүлгедип турар эжин көрүп кагза, ол эжи дээш мөргүүр ужурлуг, Бурган ынчан демги эжинге амыдыралды хайырлаар. Мен өлүмгө чогул чедирбес бачыт-биле холбашкан улус дугайында чугаалап тур мен. Өлүмгө чедире бээр бачыт база бар болгай. Ындыг бачытка борашканнар дээш мөргүнер дивейн тур мен. ¹⁷ Бурганга шынчы эвес үүлгедиг бүрүзү-ле

* ^{5:6} Суглуг база ханныг – Бо сөстөр-биле Иисустуң сугга суктурганын база хере шаптыртканын көргүскен бооп чадавас.

** ^{5:7} Эң сөөлзүредир бижээн каш санныг сөзүглелдерде бар: «Ада, Сөс болгаш Ыдыктыг Сүлде олар-дыр. Оларның алыс утказы чаңгыс» – деп сөстөр эн бүзүрелдиг грек сөзүглелдерде таварышпайн турар.

бачыт болур, ынчалза-даа дорт-ла өлүмгө чедирбес бачыт база бар. ¹⁸Бурганның төлү апарган кижиге бачыт үүлгедиринче чүткүвес дээрзин билир бис. Чүгө дээрге Бурганның Оглу ону кадагалаар* база эрлик аңаа хора чедирип шыдавас. ¹⁹Бүгү делегей эрликтин чагырганын адаанда-даа турар болза, Бурганның ажы-төлү болурувусту билир бис. ²⁰Ол ышкаш Бурганның Оглунуң келгенин база алыс шын Бурганны билип алзыннар дээш, биске угаап билиишкинни эккелгенин билир бис. Ынчангаш бис алыс шын Бурган-биле харылзаалыг амыдыраар бис, чүгө дээрге Ооң Оглу Иисус Христос-биле харылзаалыг-дыр бис. Ол дээрге алыс шын Бурган-дыр, Ол дээрге мөңгө амыдырал-дыр. ²¹Ажы-төлүм, дүрзү-бурганнарга мөгейбейн, оюп чорунар.

ИОАННЫҢ ИЙИГИ ЧАГААЗЫ

Байыр чедиришкини

1 ¹Бурганның шилип алганы агайга база ооң ажы-төлүнгө* эң улуунардан байыр: шуптунарга байгы-ла бар сеткилимден ынакшыдым. Чүгө мен эвес, а алыс шынны билип алган бүгү улус база силерге ынакшыды. ²Алыс шынның — бисте бар болуп амыдыраан алыс шынның ачызында силерге ынак-тыр бис. Ол алыс шын бистиң-биле кезээ мөңгөдө харылзаалыг. ³Алыс шын болгаш ынакшылдың айы-биле Бурган Ададан, Ооң Оглу Иисус Христостан** келген авырал, өршээл болгаш амыр-тайбың биске бактаазынам!

Ынакшылче база алыс шын өөредигже чүткүңер

⁴Адавыстың биске чагааны дег, алыс шынның изин истээн чамдык ажы-төлүң дугайында дыңнап кааш, мен аажок өөрдүм. ⁵Ынчангаш мен ам дилеп тур мен, хүндүлүг агай (ол чаа чагыг эвес, а биске эң эгезинде-ле берип каан чагыг хевээр-даа болза): бот-боттарывыска ынак бооп көрээли! ⁶А ол ынакшыл дээрге-ле Бурганның чагыгларын ёзугаар амыдыраар уjurлуvуус деп билзе чогуур. Эң эгезинде-ле дыңнааныңар дег, ол чагыгның утказы мындыг: араңарда ынакшылдыг амыдыраар уjurлуг силер.

⁷Иисус Христос чер кырынче кижиге мага-боттук дүжүп келген деп хүлээп көрбөс хөй санныг мегечилер бо делегейде чоруп турар. Ындыг кижиге бүрүзү мегечи-дир база Христостуң удурланыкчызыдыр. ⁸Ол дээш, кызып ажылдап келгенивис чүүлдү чидирбейн, харын бүрүн шаңналды алырыңар дээш, кичээнип көрүңер. ⁹Христостуң дугайында алыс шын өөредигден тайзы базып, өскээр баргаш, аңаа

* ^{5:18} «Бурганның Оглу ону кадагалаар» деп сөстөрнүн өске утказы: «Бургандан төрүттүнген кижиге бодун кадагалаар» — бооп чадавас.

* ^{1:1} «Агайга база ооң ажы-төлүнгө» — Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинге база ооң кижигүңнеринге хамаарыштыр ойзу адаан ат бооп чадавас.

** ^{1:3} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Иисус Христостан» деп атка «Дээрги-Чаякчы» деп сөстү немээн.

шынчы бооп артпас кижиде Бурган чок. А ол өөредигге шынчы болуп арткан кижиде Ада-даа, Оглу-даа бар. ¹⁰Силерге чедип келген кандыг-бир кижиде ол өөредигни суртаалдаары-биле ап чорбас болза, силер ону бажыңарга хүлээп албаңар база амыр-мендизин айтырбаңар. ¹¹Чүгө дээрге ындыг кижиниң амыр-мендизин айтырар болзунарза, ооң бузуттуг үүлгедиглериниң киржикчизи апаар силер.

Түңнел байыр чедиришишкини

¹²Силерге бижип, чугаалаар бодаан чүвем оон-даа хөй, ынчалза-даа ону демир-үжүк-биле саазыңга бижир хөңнүм чок болду. Ооң орнунга, бистин өөрүшкүвүс эриин ашсын дээш, удавайн силерге дужуп, арын көржүп чугаалажыр сагыштыг мен. ¹³Бурган шилээн угбаңның ажы-төлү сеңээ байыр чедирип турлар.

ИОАННЫҢ ҮШКҮ ЧАГААЗЫ

Байыр чедиришишкини

1 ¹Байгы-ла бар сеткилимден ынакшааным эргим эжим Гайге эн улуунардан байыр.

²Ханы ынак эжим! Угаан-чүрээниң кадыы дег, мага-бодунунуң кадык болуру дээш база бүгү-ле чүүлдерге чедишишкинниг болурун дээш, мөргүп тур мен. ³Чамдык бүзүрөөн эш-өөрүвүс биске келгеш, алыс шынга бердингениниң база алыс шынның оруу-биле чайгылыш чок бар чыдарынны херечилээрге, аажок өөрдүм. ⁴Ажы-төлүм алыс шынның оруун эдерген деп билип аарыңдан артык өөрүшкү менээ турбас!

⁵Ханы ынак эжим! Олар-биле танышпас-даа болзунза, бүзүрөөн эш-өөрүвүстүң чаагай чоруу дээш, ак сеткилдиг ажылдап чоруур-дур сен. ⁶Олар Бурганга бүзүрөөннер ниитилелиниң мурнунга сээ ынакшылыңны херчилеп чугааладылар. Оларның чорук-херээн уламчылаарыңга дузалажып көрөм база ону Бурганга таарымчалыг кылдыр кылып көрөм. ⁷Чүгө дээрге олар Христоска бараан болур дээш, чер кезип чорупкаш, Христоска бүзүрөөстерден чүнү-даа албайн чоруур улус-тур. ⁸Ынчангаш олар алыс шынга бараан болурунун херээнге бистин-биле кады ажылдазын дээш, ындыг улусту деткиир ужурлуг бис.

Бакты эвес, а экини өттүнери

⁹Мен Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинче чагаа бижидим, ынчалза-даа оларның удуртукчузу болуксап турар Диотреф деп кижиде бистин чугаалаан чүвевисти хүлээп албас-тыр. ¹⁰Чогум-на ынчангаш, мен ынаар чеде берзимзе, ооң чүнү кылып турарының дугайында сагындырар мен. Ол бисти бак сөстөр-биле нүгүлдеп тур, ынчалза-даа ол безин аңаа эвээш болган де. Диотреф чүгле боду эш-өөрүвүстү хүндүткелдиг хүлээп албайн турар эвес, а өске улустуң ону кылырыңга шаптык кадып, харын-даа оларны Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинден үндүр сывыртап турар-дыр!

¹¹ Ханы ынак эжим! Кандыг-даа бузутту эвес, а чүгле буянны өт-түнүп көр. Буянныг херектер кылып турар кижиге Бурганга хамааржыр. Бузут үүлгедип турар кижиге Бурганны көрбээн боор.

¹² Димитрийни шупту улус эки кижиге деп үнелээр болду, алыс шын боду-ла ол дугайында херечилеп турар-дыр; бис база ол дээш дагдындывыс, а херечилеливис шынныг дээрзин билир ийик сен чоп.

Түңнел байыр чедиришишкини

¹³ Оон-даа хөй чүве дугайында сеңээ бижип, чугаалап болур турдум, ынчалза-даа ону демир-үжүк-биле саазынга бижир хөңнүм чогул. ¹⁴ Удавас сээң-биле арын көржүп ужуражырымга база аравыста хөөрежи бээревиске идегеп тур мен. ¹⁵ Амыр-тайбыңны күзедим. Сээң өңнүктеринг байыр чедирип турлар. Шупту эш-өөрүвүске, кижиге бүрүзүңгө тускай, байырдан чедирип көр.

ИУДАНЫҢ ЧАГААЗЫ

Кирилде сөстөр

1 ¹ Иисус Христостун чалчазы база Иаковтун дуңмазы Иудадан байыр. Бурган Аданың кыйгырып алганы, Ооң ынак болганы* база Иисус Христоска кадагалаткан улуска бижидим.

² Бурганның авыралы, амыр-тайбыңы болгаш ынакшылы силерге өзүп көвүдезин дээш, мөргүп тур мен.

Меге башкылар

³ Эргим эш-өөр, шуптувуска хамааржыр камгалалывыс дугайында бижирин аажок күзеп турдум, ынчалза-даа Бурганның Бодунун улузунга бир удаа болгаш кезээ мөңгедө хайырлааны бүзүрел дээш, чүткүлдүг туржурун силерден күштүү-биле дилеп, чагаа бижир эргежок чугула деп көрдүм. ⁴ Чүгө дээрге шаг-шаанда-ла Бижилгеге оларның шииттирерининг дугайында баш удур чугаалаан улус силернинг араңарже бүдүү кире берген-дир. Олар дээрге Бурганны хүндүлевес, боттарының самыыраан оруктарын агартыр дээш, Бурганывыстың авыралының дугайында медээни хажыдып турар бадың чангыс Чагырыкчы болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христосту хүлээп көрбээн улус-тур.

⁵ Ол бүгүнү ам билир-даа болзуңарза, Дээрги-Чаяакчы Бодунун чонун Египеттен үндүрүп эккелгеш, камгалаанын, ынчалза-даа Аңаа бүзүрөвээн улусту сөөлүндө барып узуткап каанын силерге сагындырар бодадым. ⁶ Боттарының бедик байдалынга артып калбайн барган, чурттаар ужурулг черин каапкаш барган дээрнинг төлээлерин база сактып келиңер. Бурган ам оларны өндүр улуг шүүгү хүнүндө шиидер дээш, мөңгө кинчи-биле демирлеп алгаш, алды оранның дүмбейинде тудуп турар.

* ^{1:1} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Ооң ынак болганы» эвес, а «Ооң ыдыктааны» деп бижээн.

*Бурганга удурланган улус
дугайында Бижилгеден чижсектер*

⁷ Сodom биле Гоморраны болгаш оларны хүрээлээн хоорайларны база сактып келинер. Ук хоорайларның чурттакчылары, дээрний ол төлээлери кара олчаан, самыраашкыга алзып, бирикшижиниң бужар хевири-биле бирикшижип турганнар. Шупту улусту кичээн-дирер дээш, оларны мөңгө оттуң кеземчези-биле шаажылаан. ⁸ Силерге каттышкан улус база шак ынчаар мага-бодун бужартадып, дээди эрге-чагырганы хүлээп көрбестеп, дээрний чырыткылыг чурттакчыларын бак сөглөп турар. ⁹ Дээрний кол төлээзи Михаил безин, Моисейниң мага-бодун кым ээлеп алыр дугайында эрлик-биле маргыжып тура, ону шийдип, бак сөглээрин дидинмээн, а чүгле: «Дээрги-Чаяакчы ону сенээ Боду хорозун» – дээн. ¹⁰ А ол улус боттарының билип-даа шыдавазы, чүгле адыгуузуннар ышкаш, согур меделиниң аайы-биле билири, алызы барып оларны узуткаар-даа чүүлдери бак сөглээр-дир.

¹¹ Ол улус ат болур! Олар Каинниң шилип алган оруун эдерип чорупканнар. Валаам ышкаш, ажык-кончаа сүргеш, олар ооң частырыын катаптап турарлар база Корейниң тура халышкынынга киришкен улус дег, узуткаттырып каарлар. ¹² Ындыг улус силерниң ынакшыл дойу-чыыштарыңарга хөө кара былчактар дег боор. Олар ыят чокка силер-биле кады дойлаарлар, ынчалза-даа чүгле боттарын бодаарлар. Ындыглар – хатка сывыртаткан чаъс чок буттар-дыр; күзүн безин дүжүт бербес, дазылы-биле тура соктуруп кааптар, ынчангаш ийи дакпыр өлгөн ыяштар-дыр. ¹³ Олар чүдек-бужар херектери көвүктелген далайның калчаа чалгылары; дүмбей караңгыга кезээ мөңгедэ артар кылдыр албадаткан азып чүгүрген сылдыстар дег-дир.

¹⁴ Өгбевис Адамның чедиги салгалының бирээзи боор Енох база оларның дугайында өттүр билип чугаалаан болгай: «Дыңнанар даан, Бодунуң түмөн-түмөн ыдыктыг төлээлерин эдерткен Дээрги-Чаяакчы чедип кээр. ¹⁵ Ол Бурганны хүндүлевес бачыттыг улустуң Аңаа удур сөглээн сөстери дээш база Аңаа таарымча чок ажыл-херектери дээш, оларның шуптузун шийдери-биле база сойгалаары-биле кел чыдар». ¹⁶ Ол улус үргүлчү химиренип, өскелерни буруудаткан чоруур. Олар дээрге бачыттыг күзээшкиннериниң аайындан эртпес, ал бодун мактап, адыыргаар улус-тур. Олар амы-хууда ажык-кончаа алыксааш, өске улуска чашпаалап чоруурлар.

Иисус Христостуң чедип кээриниң манаашкыны

¹⁷ А силер, эргим эш-өөр, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун элчиннериниң ооң мурнунда-ла чугаалап турган чүүлүн сактып чорунар. ¹⁸ Олар силерге: «Сөөлгү үе кээрге, Бурганны хүндүлевес күзээшкиннериниң аайындан эртпес кочуургактар тыптып кээр» – деп чугаалааннар. ¹⁹ Ындыг улус аңгылажыг эккээр, олар бо делегейден укталган согур меделиниң аайы-биле чоруур, оларда Ыдыктыг Сүлдө чок.

²⁰ А силер, эргим эш-өөр, эң-не ыдыктыг бүзүрелиңерге амыдыралыңарны быжыглап тургузунар-ла, мөргүлдеп турунарда, Ыдыктыг Сүлдениң күжү силерни башкарзынам. ²¹ Бурганның ынакшылының ачызында бодунарны шынчы кадагалап, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христос Бодунуң өршээлин – мөңгө амыдыралды силерге хайырлаарын мананар. ²² Чигзинип чоруур чамдык улуска өршээлден көргүзүнер*. ²³ Өске улусту оттан ушта соп, камгаланар, а бир чамдыктарга өршээл көргүзүп тура, кичээнинер**, оларның бачыттыг бүдүжү бужартадып каан хевинге безин дээр хөңнүнер чок болзун.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

²⁴⁻²⁵ Дың чаңгыс Бурганга***, Камгалакчывыска – силерни буураашкындан кадагалап шыдаар база Бодунуң чырыткылыг турар черинче кем-буруу чок, өөрүшкүлүг улус кылдыр чедире берип шыдаар Аңаа – Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христосту дамчыштыр алдар, өндүр чаагай чорук, күчү-күш база эрге-чагырга эрткен бүгү үелерден бээр, ам болгаш кезээ мөңгедэ бактаазын! Аминь.

* 1:22 Бо сөстөрний өске утказы: «Чамдык улуска, ылгай көрүп тура, өршээлди болунар» – бооп чадавас.

** 1:23 Бо сөстөрний өске утказы: «Өске улусту оттан ушта соп, коргуп-иргип, камгаланар, оларны, коргуп-иргип, сойгаланар» – бооп чадавас.

*** 1:24-25 Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Бурганга» деп сөске «мерген угаанныг» деп сөстөрни немээн.

РИМЧИЛЕРГЕ ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹Бурганга кый дирткен элчинден база Ооң Буянның Медээзин суртаалдаары-биле шилип алдынган кижиден – Христос Иисуска бараан болган Павелден байыр. ²Бурган ол Буянның Медээни оон мурнунда-ла Ыдыктыг Бижилгелерге Бодунуң медээчилерин дамчыштыр аазаан турган. ³Буянның Медээде кижини бооп төрүттүнген ызыгууру-биле Давид хаанның салгалы боор Бурганның Оглуңуң дугайында чугаалап турар. ⁴Ол дээрге Бурганның өлүглерден катап диргискеш, Бодунуң Сүлдезиниң ыдыктыгының ачызында Бурганның өндүр күчүлүг Оглу деп чарлааны Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христос-тур. ⁵Ооң ады алдаржызын дээш база бүгү өске чоннар улузу Аңаа бүзүрөй берзин, Ону дынназын дээш, элчин боор ачы-буяны Ооң ачызында алган мен. ⁶Силер база ол чоннарның санынче кирип турар болгаш, Иисус Христостуң улузу боору-биле кый дирткен силер.

⁷Римде чурттаан силер бүгүдөгө – Бурганның ынак апарганы, Ооң чону боору-биле кый деп алганы бүзүрөөн улуска – бижип олур мен. Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостан келген авыр-тайбың силерге бактаазын.

Павелдиң римчилерге дужуксаан күзели

⁸Бүзүрелиңер дугайында бүгү делегейде улус чугаалажы бергендир. Ынчангаш чүнү-даа мурнай силер бүгүдө дээш, Иисус Христосту дамчыштыр мээң Бурганымга өөрүп четтирдим. ⁹Ооң Оглуңуң дугайында Буянның Медээни медеглеп, Аңаа бүгү бодумдан бараан бооп чоруурум Бурган херечим болзун: мөргүп турар санымда-ла силерни сактыр-дыр мен. ¹⁰Бурганның күзел-соруунуң аайы-биле ам-на силерге чеде бээр аргалыг боорумну мөргүлдөргө үргүлчү дилээр-дир мен. ¹¹Чүгө дээрге Сүлдеден келген кандыг-бир ачы-буяны силерге сөнөп чедирер дээш база силерни ооң-биле быжыглаар дээш, шагдан бээр силерни көрүксөп келдим. ¹²Биригээр чугаалаарга, ниити

бүзүреливис-биле: бодумну – силерни-биле, а силерни – бодумнуу-биле удур-дедир деткижеривис дээш, силерге ужуражыксадым. ¹³Хадунма, силерге хөй удаа барыксаанымны ыяк билип аарыңарны күзеп тур мен (ынчалза-даа мынчага дээр бир-ле байдалдар шаптыктап келди). Бүгү өске чоннар улунуң аразыңа дег, суртаалымның үре-түннелин силерниң араңарга көрүксээш, чадап кагдым. ¹⁴Мен гректер-даа, варварлар-даа* база мерген угаанныңлар-даа, мугулайлар-даа дээш, харысалгалыг мен. ¹⁵Ынчангаш Буянның Медээни Римде чурттаан силерге база суртаалдаарың күзеп тур мен.

¹⁶Буянның Медээден ыятпас мен, чүгө дээрге ол – Бурганга бүзүрөөн бүгү улусту: хамыкты мурнай иудейлерни, а оон соонда өске бүгү улусту камгалаар дээн Бурганның күчү-күжү-дүр. ¹⁷Буянның Медээде Бурганның бээр агартышкыны ажиттыңган. Ол эгезинден төнчүзүңгө чедир чүглө бүзүрөл дамчыштыр ажиттыңар. Ол дугайында Бижилгеде мынча деп бижээн: «Бүзүрелин дамчыштыр актыг болган кижини амыдыралды алыр»^a.

Кижиниң бачыттыы болгаш Бурганның килеңи

¹⁸Алыс шынны кем-буруузу-биле басып турар улус бачыттыг база бузуттуг чоруктарың үлгедирге, Бурганның килеңи дээрден ажиттынып бадып турар. ¹⁹Чүгө дээрге Бурган дугайында билиг улуска чедингир апарды, Бурган Боду ону оларга хайырлады. ²⁰Бурганның көзүлбес шынарлары – Ооң мөңгө күчү-күжү база бурганчы бүдүжү бүгү чаяалганы хайгаарап көөрүн дамчыштыр кижиниң угааныңа билдингир, көскү апарды. Ынчангаш ындыг улус Бурганның мурнунга хары тудуп шыдавас! ²¹Бурганны билип алгаш-даа, олар Ону Бурганны дег алдаржитпааннар, Аңаа өөрүп четтирбээннер. А оон орнунга хоозун угаашкыңарга алзып алганнар, оларның сарыыл чок чүректери карангыга бүргедипкен. ²²Боттарың мерген угаанның бис деп санап турзажок, олар сээдеңнеп калганнар. ²³Өлүм чок Бурганның алдарыңа мөгеерин олар өлүр тынныг кижиге, куштарга, дөрт даванныг адыгуузуңарга болгаш соястаарларга азы дүрзү-бурганнарга мөгееринге орнапканнар.

* ^{1:14}Гректер азы эллиннер – еврейлер өске чоннар улунуң, сөөк-язы ылгавайн, гректер азы эллиннер деп адап турар. Варварлар – гректерниң боттарыңдан өске бүгү чоннарны адап турган ады.

^a Авв. 2:4.

²⁴ Ол улус ындыг боорга, олар чүректериниң самыралын эдерип, мага-боттарын бужартатсыннар дээш, Бурган оларны бужарталдын эргезинге хүлээди берипкен. ²⁵ Олар Бурганның алыс шынын мегеге орнапкаш, Чаяакчыга эвес, а Ооң чаяалгазынга мөгейип, бараан болуп турганнар. А Чаяакчывыс мөңгө алгыш-йөрөөлгө төлептиг болзун, аминь! ²⁶ Ооң уржуундан Бурган оларны ыянчыг күзээшкиннерниң эргезинге хүлээди берипкен: оларның херээженнери безин бойдустан бердинген бирикшилди орта эвес, үй-балай бирикшилге орнапканнар. ²⁷ Оларның эр улузу база херээженнер-биле бойдус берген бирикшилден ойталааш, бот-бодунче туралаашкындан хайнып-хөлзеп турарлар. Эр улус эр улус-биле бужар харылзаа тудуп, будалгаш, чогуур кеземчени боттарынга онааштырып келгеннер. ²⁸ Олар Бурганны билип аарын херектиг деп көрбес боорга, Бурган оларны боттарының-на будалган угаанының эргезинге, кылып болбас үен-даян чүүлдерин кылзыннар дээш, хүлээди берген. ²⁹ Ол улусту янзы-бүрү бачыттар бүргей апкан: бузут, алыккак-чиксек, ыят чок чорук, адааргал, өлүрүкчү чорук, алгыш-кырыш, меге, хоп чугаа. ³⁰ Олар нүгүлчү, Бурганны көөр хөңнү чок, турамык, адыргак, мактанькчы, бузут үлгедирде тывынгыр, ада-иезин хүндүлевес улустур. ³¹ Олар угаан чок, эткен сөзүңгө ээ болбас, кымга-даа ынакшыл биле өршээл көргүспес улус-тур. ³² Ындыг чүүлдер үлгедикчилерин өлүмгө төлептиг деп көөр Бурганның хоойлузу барын олар билир. Ынчалза-даа чүглө боттары бачыт үлгедип турар эвес, а ындыг үлгедиглер кылып чоруур өске улусту база деткип турарлар.

Бурганның чөптүг шүүгүзү

2 ¹ Ындыг болганда, өске улусту буруудадып турар болзунза, сен база Бурганның мурнунга харыы тудуп шыдавас сен, тала. Өске кижини буруудаткаш, бодунну база буруудатканың ол-дур, чүгө дээрге бодун база оларга дөмей чүүлдерни үлгедип турар-дыр сен. ² Ындыг чүүлдер үлгедикчилерин Бурганның шүүгүзү чөптүү-биле шиидерин билир бис. ³ Бодуннуң база үлгедип турарың чүүлдер дээш, өске улусту буруудаткаш, ооң-биле Бурганның шүүгүзүндөн чайлай бээр мен деп бодадың бе, тала? ⁴ Азы сен Ооң өндүр улуг ачы-буянын, кеземче онаавас өршээлдин, шыдамын тооп көрбезиң ол бе? Бурганның ачы-буяны сени бачыдың миннип, Олче эглиринче эккел чыдарын билбезиң ол бе? ⁵ Чөрүү база бачыдың миннир хөңнүң чок болгаш, Бурганның чөптүг шүүгүзү көстүп кээр Ооң килениниң хүнүндө кырыңче чүдүрлүр килеңни бодун-на эндере чыып аар-дыр

сен. ⁶ Бурган ол хүнде «Кижини бүрүзүн ажыл-херектерин барымдаалап, шаңнаар азы шиидер»^а. ⁷ Буянын ажыл-херектерни доктаамал кылып, алдар, мактал-хүндү болгаш өлүм чок чорук дилээн улуска Ол мөңгө амыдыралды хайырлаар. ⁸ А бодунун ажыын бодаар, алыс шынын дыннавайн, бузутту дыннаар улусту Бурганның килени болгаш күштүг хордалы манап турар. ⁹ Бузут үлгеткен бүгү улусту — баштай иудейлерни, а ооң соонда өске бүгү улусту — айыыл-халап биле хилинчек манап турар. ¹⁰ А буян кылып чоруур бүгү улуска — баштай иудейлерге, а ооң соонда өске бүгү улуска — алдар, мактал-хүндү болгаш амыр-тайбыңны Бурган хайырлаар. ¹¹ Чүгө дээрге Ол кымны-даа дээр кылдыр санап, ылгай көрбес.

¹² Ыдыктыг хоойлуну хүлээп албайн, бачыт үлгеткен улус ыдыктыг хоойлудан дашкаар өлү бээрлер. Ыдыктыг хоойлуну бээрге, бачыт үлгеткен улус ооң аайы-биле шииттирер. ¹³ Чүгө дээрге ыдыктыг хоойлуну чүглө дыннап эвес, а сагып турар улус Бурганның мурнунга актыг болур. ¹⁴ Бижимел ыдыктыг хоойлузу чок өске чоннар улусту ооң негелделерин боттары ала-чайгаар күүседип турар болганда, оларның ыдыктыг хоойлузу чок-даа болза, боттары боттарынга хоойлу-дүрүм бооп чоруур-дурлар. ¹⁵⁻¹⁶ Ыдыктыг хоойлу оларның чүректеринде бижиттингенин олар ооң-биле бадыткап турарлар. Оларның арын-нүүрү база ону херечилээн-дир. Улустун чажыт бодалдарын мээң Буянын Медээм ёзугаар, Иисус Христосту дамчыштыр Бурганның шиидери шүүгү хүнүндө ол бодалдарның бир чамдыызы оларны буруудадыр, а өскелери — өршээр.

Иудейлер болгаш ыдыктыг хоойлу

¹⁷ А сен иудей мен деп адаттынар, ыдыктыг хоойлуга ынаныр болгаш Бурганым бар деп мактаныр-дыр сен. ¹⁸ Ооң күзел-соруун билир, ыдыктыг хоойлуга өөрөнгөн болгаш, алыс эки чүүлдү шилип ап шыдаар-дыр сен. ¹⁹⁻²⁰ Согурларның үдекчизи, дүмбей караңгыда турарларга чырык, сээденнерниң кижизидикчизи, бүдүүлүктерниң башкызы мен деп бүзүрээр-дир сен. Билиг биле алыс шынын бодунда сиңирген ыдыктыг хоойлу сенде бар боорга, ындыг деп бүзүрээриң ол-дур. ²¹ Өске улусту өөредип турар-дыр сен, а бодунну чүгө өөрөтпес сен? «Оорлава» деп суртаалдап тура, чүгө оорланыр сен? ²² «Кады чурттаан эжинге өскерилбе» деп чугаалааш, чүгө өскерлир сен? Дүрзү-бурганнарны көөр хөңнүң чок бодун, чүгө чүдүлгө өргээлери үптээр

^а У. ч. 24:12.

сен?^{*} ²³ Ыдыктыг хоойлум бар деп мактаныр бодун, чүге ону хажыдып, Бурганны бак атка кирир сен? ²⁴ Бижилгеде бижээни дег, «Силер дээш, өске чоннар улузунда Бурганның адын бак сөглөп турар-дыр»^а.

Иудейлер болгаш кыртыжап демдектээшкин

²⁵ Ыдыктыг хоойлуну сагып чоруур болзунза, чүгле ынчан кыртыжап демдектедири ажыктыг. А ыдыктыг хоойлуну хажыдып турар болзунза, кыртыжап демдектеткениң ужур-утка чок. ²⁶ Кыртыжап демдектетпээн кижини ыдыктыг хоойлунун негелделерин сагып турар болза, Бурган ону кыртыжап демдектеткен кижини деп санаваас бе? ²⁷ Ындыг болганда, кыртыжап демдектетпээн-даа болза, ыдыктыг хоойлуну сагып чоруур кижини сени буруудады бээр. Бижимел ыдыктыг хоойлулуг болгаш кыртыжап демдектеткен-даа болзунза, ыдыктыг хоойлуну сагывайн чоруур боорунга, ол кижини сени буруудады бээр-дир. ²⁸ Даштыкы ылгавыр демдектери-биле иудей бооп турар кижини ёзулуг иудей болбас, мага-ботта даштыкы кыртыжап демдектээшкин база ёзулуг кыртыжап демдектээшкин болбас. ²⁹ Чок! Ёзулуг иудей дээрге, сеткил-хөңнү ындыг кижини-дир, а ёзулуг кыртыжап демдектээшкин дээрге, бижиттинген дүрүмден эвес, а Сүлдеден кээр чүректин кыртыжап демдектээшкини-дир. Ындыг иудейни улустун эвес, а Бурганның аксы мактаар.

3 – ¹ Ынчаарга иудей боорга азы кыртыжап демдектедирге, чүзү экил, ажыктыг чүүл бар бе?

– ² Ийе, бүгү талазындан ап көөрге, ажыктыг. Хамыктын мурнунда, оларга Бурганның сөстөрүн бүзүрөп дааскан-дыр.

– ³ А иудейлернин чамдыызы Аңаа шынчы эвес боор болза, чүү боорул? Оларнын шынчы эвези Бурганның аазаан аксы-сөзүңге шынчызын күш чок болдулар бе?

– ⁴ Канчап-даа чок! Бижилгеде Бурганның дугайында: «Шупту сөстөрин дээш, актыг сен, шүүгүгө чаргылдашыңза, тиилеп алыр сен»^б – деп бижээни дег, кижини бүрүзү-даа мегелээр болза, Бурган аазаан аксы-сөзүңгө дөмей-ле шынчы.

^{*} ^{2:22} «Чүгө чүдүлгө өргөөлери үптээр сен?» деп сөстөриниң өске утказы: «Чүгө Бурганның өргөөзин чүдередиң, бак атка киририң турар сен?» – бооп чадавас.

^а Ис. 52:5; Иез. 36:20. ^б Ыд. ыр. 50:6.

– ⁵ А бистиң шын эвес чоруувус Бурганның чөптүүн улам тода көргүзүп турар болза, чүү дээр бис? Бисче Бодунуң килениң дүжүргөш, Бурган шын эвес кылып турар чадавас дивээн бе? (Кижиниң угаап шыдаар харыы-биле чугаалап тур мен.)

– ⁶ Ындыг эвес болбайн канчаар! Оон башка Ол бо делегейни канчап шиидип шыдаарыл?

– ⁷ А мээң мегем дамчыштыр Бурганның алыс шыны харын тода көстүп, Ооң алдары улам көвүдээр болза чүл? Ынчаарга мени, бачыттыг кижини дег, чүгө шиидип турарыл? ⁸ «Буян болзун дээш, бузут үүлгедирин өөредип турар силер» – деп, чамдык нүгүлчүлернин бисти буруудадып турары шын эвес. Ындыг нүгүлчү улустун шииттирери чөптүг!

Бурганның мурнунга актыг чаңгыс-даа кижини чок

– ⁹ Ынчаарга чүл? Бистиң, иудейлернин, өскелерден арта берген чүвүс барыл?

– Чүвүс-даа чок. Иудейлер-даа, өске чоннар улузу-даа – шуптузу бачытка туттурган деп ооң мурнунда-ла буруудаткан болгай мен. ¹⁰ Бижилгеде мынчаар бижээн: «Бурганның мурнунга актыг чаңгыс-даа кижини чок. ¹¹ Бурганны угаап билер, Ону дилеп турар кым-даа чок. ¹² Бүгү улус Бургандан соора барган, кымнын-даа ажык-дүжүү чок; кым-даа, оода чаңгыс-даа кижини, буян кылбайн турар»^а. ¹³ «Оларнын өгү – өлгөн кижиниң ажык кавайы дег; олар дылы-биле меге тарадырлар»^б; «Оларнын эриннеринде чылан хораны бар»^в. ¹⁴ «Оларнын аастарын каргыш биле оо-хоран сөстөр долган»^г. ¹⁵ «Олар өлүрүүшкүннү анаа чүвө кылдыр көөрлер. ¹⁶ Оларнын эрткен оруунга сандарал биле өлүм-чидим артып каар; ¹⁷ а амыртайбынның оруун олар билбес»^д. ¹⁸ «Оларда Бурганны хүндүлээн коргуушкун чок»^е.

¹⁹ Кым-даа бодун агартырын семезин дээш, харын бүгү кижини төрөлгөтен Бурганның мурнунга харыы тутсун дээш, ыдыктыг хоойлуда чугаалап турар бүгү чүүл ооң чагыргазының адаанда турар улуска хамааржыр дээрзин билер бис. ²⁰ Ынчангаш ыдыктыг хоойлуну сагааны-биле «Кым-даа Ооң мурнунга актыг бооп шыдавас»^ж. Чүгө дээрге ыдыктыг хоойлу дамчыштыр кижини бачытты медресеп билип боор.

^а Ыд. ыр. 13:1-3. ^б Ыд. ыр. 5:10. ^в Ыд. ыр. 139:4. ^г Ыд. ыр. 9:28. ^д Ис. 59:7-8. ^е Ыд. ыр. 35:2. ^ж Ыд. ыр. 142:2.

Актыг боору бүзүрел дамчып кээр

²¹А ам, ыдыктыг хоойлудан хамаарылга чокка, Бурганның улусту кем-буруудан агартыр оруу ажыттынган-дыр, ол дугайын ыдыктыг хоойлу биле медээчилер база херечилеп турар. ²²Ол дээрге, Иисус Христоска бүзүрөөн дээш, Бурганның хайырлаар агартышкыны-дыр, ону бүзүрөөн улустуң шуптузунга хайырлаар. Бурганның мурнунга улуста кандыг-даа ылгал чок: ²³олар шупту бачыт үүлгеткеш, Бурганның алдарының чырыындан ырадыр шөлүттүрүпкеннер болгай. ²⁴Улус шупту Бурганның авыралы-биле, оларны хостаар дээн Христос Иисусту дамчыштыр, агартышкынны халаска ап шыдаар. ²⁵⁻²⁶Христоска бүзүрөөн бүгү улус Ооң ханы-биле Бурганның киленин чайладып шыдазын дээш, Бурган Христосту өргүл чижип кылдыр көргүскен. Улустуң биеде – Ооң оларны шыдажып турган үезинде – үүлгеткен бачыттарын тоовайн эрттирипкен Бурган Бодунун чөптүүн көргүзөр бодааш, ынчаар кылган. Ол ышкаш Бурган амгы үеде база чөптүүн көргүзөр бодаан. Ынчангаш Бурган чөптүг-даа-дыр, Иисуска бүзүрөөн улусту агартып турар-даа-дыр.

– ²⁷Ынчаарга ам чүнүң-биле мактаныр бис?

– Чүнүң-биле-даа эвес.

– А чүгө? Ажыл-херектер негээр ыдыктыг хоойлуну сагаанывыс дээш, мактанып болбас бис бе?

– Чок! Чүгле бүзүрелдин дүрүмү дээш. ²⁸Чүгө дээрге кижип чүгле бүзүрели дээш, ыдыктыг хоойлуну сагаанындан хамаарылга чокка, актыг боор деп бадыткап турар бис.

– ²⁹А Бурган? Таанда Ол чүгле иудейлернин Бурганы бе? Өске чоннар улузунга база Бурган болбас бе?

– Ийе, Ол – өске чоннар улузунга база Бурган боор. ³⁰Бурган чаңгыс. Ол кыртыжап демдектеткен-даа, кыртыжап демдектетпээн-даа улусту бүзүрели дээш, бир дөмей агартыр.

– ³¹Ынчаарга бүзүреливис дээш, ыдыктыг хоойлуну узуткап тура-рывыс ол бе?

– Канчап-даа чок! Харын ону быжыглап турар-дыр бис.

Авраамның үлегер-чижээ

4 – ¹Бистин өгбевис Авраам чүнү билип алганыл, ол дугайында чүү дээр бис?

– ²Авраамны Бурган ооң ажыл-херектери дээш агарткан болза, аңаа мактаныр чылдак турбайн канчаар. Чүгле ооң мактаныр чылдаа

чок болган. ³Чүгө дээрге Бижилге чүнү чугаалап турарыл? «Авраам Бурганга бүзүрей бээрге, Бурган ону актыг деп санаан»^а.

– ⁴Ажылчыннарның ажыл төлевири – хайырлал эвес, а оларның ажылдап алган шалыны деп санаттырар. ⁵Ынчаарга кижип ажыл-херектерге эвес, а бүзүрелге идегээш, бачыттыг улуска агартышкын бээр Бурганга бүзүрээр болза, Ол ооң бүзүрөөнин агартышкын кылдыр санаар. ⁶Ажыл-херектеринден хамаарылга чокка Бурганның мурнунга актыг деп санаткан кижиниң амыр-чыргалының дугайында чугаалап тура, Давид база ону бадыткаан:

⁷«Кем-буруузу өршээттинген, бачыттары дуй хагдынган улус амыр-чыргалдыг.

⁸Дээрги-Чаяакчы ооң бачыдын кем-буруу кылдыр санаваан кижип амыр-чыргалдыг»^б.

– ⁹А ол амыр-чыргал чүгле кыртыжап демдектеткеннерге хамааржыр бе азы кыртыжап демдектетпээн улуска база бе?

– Авраамның бүзүрелин ооң агартышкыны кылдыр санаан деп чугаалаар-дыр бис. ¹⁰А кажан ынчаар санааныл? Ооң кыртыжап демдектеткениниң бетинде бе азы соонда бе?

– Кыртыжап демдектеткениниң соонда эвес, а бетинде! ¹¹Кыртыжап демдектедир бетинде-ле, Авраам бүзүрелин дамчыштыр агартыргаш, бадыткал кылдыр кыртыжап демдектээшкынниң демдээн ооң соонда кылдыртып алган. Ынчангаш ол шупту кыртыжап демдектеттирбээн бүзүрөөн улустуң адазы апарган. Ол дээш, Бурган оларны база актыг деп санаан. ¹²Авраам өгбевис кыртыжап демдектеттирген улустуң база адазы апарган. Олар, кыртыжап демдектедиринден ангыда, Авраам кыртыжап демдектеттирбээнде-ле, ол өгбевиске бар турган бүзүрелдин соон истеп чоруп орап улус-тур.

Бурганның аазаашкыны бүзүрел дамчыштыр боттаныр

¹³Авраам база ооң үре-салгалы Бурганның оларга бо делегейни өнчү кылдыр бээр деп аазаашкынын алганнар. Авраам аазаашкынны ыдыктыг хоойлунун негелделерин сагааны дээш эвес, а ону агартып турар бүзүрели дээш алган. ¹⁴Ол аазаашкын чүгле ыдыктыг хоойлуну сагып чоруур улуска хамааржыр турган болза, бүзүрел ажык чок, а аазаашкын – жур-утка чок апаар турган. ¹⁵Чүгө дээрге ыдыктыг хоойлу Бурганның киленин, кеземчезин эккээр; а кайда ыдыктыг хоойлу

^а Э. д. 15:5. ^б Ыд. ыр. 31:1-2.

чогул, ында оон хажыдышкыны база чок. ¹⁶Улус Бурганның азаан чүүлүн бүзүрел дамчыштыр алыр ужурлуг. Ол азаашкын ынчан Бурганның авыралы боор база Авраамның бүгү салгалынга: чүгле ыдыктыг хоойлунун аайы-биле эвес, а Авраамның бүзүрелиниң аайы-биле амыдырап чоруур улуска база күштүг боор. Авраам — шуптувустун адавыс-тыр. ¹⁷Бижилгеде Бурган анаа мынча дээн болгай: «Мен сени хөй чоннарның адазы кылып кагдым»^а. Ынчангаш өлүглерни тынгарыптар, чок чүвени Бодунун күзел-соруу-биле бар кылыптар Бурганга Авраам бүзүрей берген. ¹⁸Кандыг-даа идегел артпаанда безин, Авраам дөмей-ле идегеп, бүзүрей бергеш, Бижилгеде Бурганның аңаа: «Сээң салгалың ол хире эмге-тикчок хөй боор»^б — деп чугаалааны дег, эндерик хөй чоннун адазы апарган. ¹⁹Назы-харының чүс чоокшулап, мага-бодунун барык өлүглени бергенин, а Сарраның база ачы-үрелиг боор харык чок апарганын Авраам билип турза-даа, оон бүзүрели кошкаван. ²⁰Авраам чигзинмээн, Бурганның азаашкынынга бүзүрээрин соксатпаан, харын-даа бүзүрээниге улам быжыгып, Бурганны алгап йөрээген. ²¹Азаашкынын күүседип шыдаар күчү Бурганда бар деп, ол ыяк бүзүрөп турган. ²²Шак ол дээш, Бурган «Ону актыг деп санаан»^в. ²³Бижилгеде «Ону актыг деп санаан» деп сөстөр чүгле Авраамга эвес, ²⁴а биске база хамааржыр. Дээрги-Чаяакчывыс Иисусту өлүглерден катап диргискен Бурганга бүзүрээнивести база бистиң актыывыс кылдыр хүлээп көөр. ²⁵Бистиң бачыттарывыс дээш, Иисусту өлүмге хүлээткен база Бурганга агартырывыс дээш, Ону катап диргискен.

Бурганга агартырының үре-түңнели

5 ¹Бүзүреливистиң ачызында агартырган болгаш, Дээрги-Чаяакчывыс Иисусту дамчыштыр Бурган-биле эп-найыралдыг бис. ²Бисте ам бар апарган Бурганның авыралынче Христос бисти бүзүрелдин оруу-биле чедире берген. Ынчангаш Бурганның алдарын үлежир бис деп идегеливис дээш, өөрүп-байырлап тур бис. ³Чүгле ол дээш эвес, а хилинчек көрүп турарывыс дээш база өөрүп-байырлап тур бис, чүге дээрге хилинчээвистен шыдамык чорук төрүттүнерин билир бис. ⁴А шыдамык чоруктан — шылгаттынган аажы-чан, а шылгаттынган аажы-чандан — идегел төрүттүнер. ⁵А идегел бисти хөөн калдырбас, чүге дээрге Бурган биске хайырлааны Ыдыктыг Сүлдени дамчыштыр Бодунун ынакшылын чүректеривисче синниктир кудупкан.

^а Э. д. 17:5. ^б Э. д. 15:5. ^в Э. д. 15:6.

⁶Ам-даа күш кирбээн чорувуста, Бурганны хүлээп көрбес бисти дээш, Христос доктааткан үеде өлгөн. ⁷Актыг кижиниң өлүрү чөгенчиг-ле боор (ындыг-даа болза, аажок эки кижиниң өлүрү чөгенчиг-ле боор (ындыг-даа болза, аажок эки кижиниң өлүрү чөгенчиг-ле боор (ындыг-даа болза, аажок эки кижиниң өлүрү чөгенчиг-ле боор). ⁸А Христос, ам-даа бачыттыг хевээр турувуста, бис дээш өлгөн. Бурган Бодунун биске ынакшылының бүгү күжүн шак ынчаар көргүскен.

⁹Ынчангаш Оон өргүл болган өлүмүнүн ачызында агартырган болганывыста, ам Ону дамчыштыр Бурганның киленинден камгалал алырывыс ылап болбайн. ¹⁰Дайзыннар бооп турган үевисте безин Оон Оглуунун өлүмүн дамчыштыр Бурган-биле эптежип алган болганывыста, ам, эптешкен соовуста, Оон Оглуунун амыдыралын дамчыштыр камгалалды ылап алыр бис. ¹¹Чүгле ол эвес! Ону дамчыштыр ол эптежилгени алганывыс Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун ачызында Бурган дээш, өөрүп-байырлап тур бис.

Адам болгаш Христос

¹²Ынчангаш бачыт бо делегейге чаңгыс кижини дамчып кирип келген, а бачыт-биле кады — өлүм база; а өлүм бүгү улустун салым-хуузу апарган, чүге дээрге шупту улус бачыт үүлгеткен. ¹³Ыдыктыг хоойлуну бээр мурнуу чарыында-ла, бачыт бо делегейге бар турган. Ындыг-даа бол хоойлу чок турда, бачыт кем-буруу деп санатпас. ¹⁴Ынчалза-даа Адамның үезинден Моисейниң үезинге чедир, Адамга дөмей кемниг херек үүлгетпээн улусту безин, өлүм чагырып келген. Оон чедип кээр ужурлуг өске Кижиниң эге үлегери — Адам ол болган.

¹⁵Ынчалза-даа Адамның кемниг херээн Бурганның ачы-буян хайырлалы-биле деннеп болбас: чаңгыс кижиниң кемниг херээ дээш, хөй улус өлгөн. А чаңгыс Кижиниң — Иисус Христостун авыралын дамчыштыр Бурганның хөй улуска ачы-буян хайырлааны эгээртинмес элбек болган. ¹⁶Бурганның ачы-буян хайырлалын чаңгыс кижиниң бачыдының уржуктары-биле деннеп болбас: чаңгыс кижиниң кемниг херээ — буруу онааган шииткелге чедирген, а авырал хайырлалы — хөй кемниг херек үүлгеткен улусту Бурганның мурнунга агарткан. ¹⁷Бир-тээ, чаңгыс кижиниң үүлгеткен кемниг херээниң ужун өлүм чагыра берген болганда, чаңгыс Кижиниң — Иисус Христостун ачызында Бурганның авыралының агартышкын бээр элбек хайырлалын алган улус Оон-биле кады амыдырап, ылап чагырбайн канчаар! ¹⁸Ындыг болганда, чаңгыс кижиниң кемниг херээ шупту улуска буруудаткан шииткелди онааганы дег, чаңгыс Кижиниң агартышкын дээш кылган ажил-херээ шупту улусту Бурганның

мурнунга агартып, амыдыралды хайырлаар. ¹⁹Шак ынчаар чангыс кижиниң Бурганның сөзүн дыңнавааны хөй улусту бачыттыг кылып каанда, чангыс Кижиниң дыңнангырын дамчыштыр дыка хөй улус агартыраар.

²⁰Ыдыктыг хоойлуну сөөлзүредир, кемниг херектерни медресеп билири өзүп-көвүдезин дээш, улуска берген. Ынчалза-даа кайда бачыт көвүдээнил, ында Бурганның авыралы база улам-на элбекшип, көвүдээн. ²¹Бачыттың өлүмнү дамчыштыр чагырып турганы дег, Бурганның авыралы база бисти кем-буруувустан агартып, Дээрги-Чаякчывыс Иисус Христосту дамчыштыр мөңгө амыдыралды хайырлаар дээш, чагыра бээр.

*Бачытка хамаарыштыр — өлүг, а Христоска
хамаарыштыр — дириг*

6 — ¹Ам чүү дээр бис? Бурганның авыралы өзүп-көвүдезин дээш, бачыттан адырылбайн амыдыраар бис бе?

— ²Канчап-даа чок! Бачытка хамаарыштыр өлгөн болгай бис, канчап моон соңгаар ооң-биле харылзаалыг амыдыраар бис? ³Азы Христос Иисус-биле харылзаавыс барын көргүзөр дээш, сугга суктуруп тура, Ооң өлүмүн база үлешкенивисти уттуп алдынар бе? ⁴Сугга суктуруп — өлүмүн үлежип тура, Ооң-биле кады хөөржүттүрген бис. А ам, Адазының алдарлыг күжү-биле өлүглерден катап дирилген Христоска дөмей, бис база чаа амыдырал-биле амыдырап боор бис.

⁵Дөмей өлүм-биле өлгөш, Ооң-биле тудуш харылзаалыг апарганывыста, Аңаа дөмейлештир катап дирлип кээр бис! ⁶Бачыттыг бүдүжүвүс моон соңгаар бисти башкарбазын дээш, моон соңгаар бачыттың кулдары болбазывыс дээш, биеэги амыдыралывыска турган амы-хуувус Ооң-биле кады белдир-креске хере шаптыртып өлгенин билир бис. ⁷А өлгөн кижини бачыттың чагыргазындан хосталыр.

⁸Христос-биле кады өлгөн болганывыста, Ооң-биле кады амыдыраарывыска бүзүрээр бис. ⁹Христос өлүглерден катап дирилгөш, ооң соонда өлбөс деп билир бис: өлүм ам Ону чагыраар эрге чок. ¹⁰Ол чангыс катап өлүрде, бачытка хамаарыштыр кажан кезээде өлгөн. Ол ам амыдыраарда, Бурган дээш амыдырап чоруур. ¹¹А силер база, Христос Иисус-биле харылзаалыг апаргаш, боттарынарны бачытка хамаарыштыр — өлүг, а Бурганга хамаарыштыр — дириг бис деп бодап алынар.

¹²Ынчангаш өлүмнүг мага-бодунарга бачыт хааннавазын, ооң туралаашкыннарынга силерни чагырты бербезин. ¹³Мага-бодунарның

кандыг-бир кезектери, бузуттун чепсектери бооп, бачытка ажыглаттырып аарын соксадынар. Ооң орнунга, өлүмден амыдыралче ээлген улусту дег, бүгү бодунарны Бурганның бүрүн ажыглаар эргезинге бериптинер. Мага-бодунарның кезектери база буянның чепсектери бооп, Ооң ажыглалынче кирзинер. ¹⁴Бачыт силерни оон ыңай башкарбас апаар, чүгө дээрге ыдыктыг хоойлуга эвес, а Бурганның авыралынга чагырты берген силер.

Бачыттан хосталган улус

— ¹⁵Ынчаарга чүл? Ыдыктыг хоойлуга эвес, а Бурганның авыралынга чагырткан болганывыста, бачыт үлгедип боор бис бе?

— Канчап-даа чок! ¹⁶Боттарынарны кандыг-бир кижиниң эргезинче кулдар кылдыр берипкен болзунарза, чагыртып турар кижиниң кулдары апарганынарны билбес силер бе? Чок-ла болза өлүмче аппаар бачыттың кулдары, чок-ла болза агартышкынче аппаар Бурганга дыңнангыр чоруктун кулдары боор силер. ¹⁷Бир шагда бачыттың кулдары чордунар, ынчалза-даа силерге дамчыткан өөрөдигге чүрөөңер ханызындан чагырты бердинер. Ол дээш, Бурганга алдар! ¹⁸Силерни бачыттың кулданыындан хостап каарга, буянның кулдары апардынар. ¹⁹(Билбейн баарлар ирги бе дээш, улуска билдингир чижек ажыглап, силерге чугааладым.) Бир шагда мага-боттарынарның кезектерин бужар болгаш хай-чагырга чок чорукка кулданыгга берипкенинер дег, ам оларны чүгле Бурган дээш амыдыраары-биле буянның кулданыынче бериптинер.

²⁰Бачыттың кулдары чораан үенерде, буяндан хостуг чордунар. ²¹Ам кээп ыядып эгелээнинер ажил-херектеринерден кандыг үре-түннел чедип алдынар? Оларның эчис түннели өлүм болду чоп. ²²А ам, бачыттан хосталган соонда, Бурганның кулдары апаргаш, ооң үре-түннели кылдыр — чүгле Бурганга бараалгаткан амыдыралды; а эчис түннел кылдыр — мөңгө амыдыралды ап тур силер. ²³Чүгө дээрге бачыттың телевири — өлүм, а Бурганның ачы-буян хайырлалы — Дээрги-Чаякчывыс Христос Иисуска башкарткан мөңгө амыдырал болгай.

Ыдыктыг хоойлудан хосталган улус

7 ¹Ха-дунма, билир болбайн канчаар силер (ыдыктыг хоойлу деп чүл ол дээрзин билир улуска чугаалап тур мен), кижини чүгле дириг чорда, ыдыктыг хоойлу ону башкарар. ²Чижээ, хоойлу ашактыг херээженни, ашаа дириг чорда, ооң-биле тудуш кылдыр көөр. Ынчалза-даа ол херээжен, ашаа өлүп калза, өг-бүле хоойлузунун

хүлээлгелеринден хосталы бээр. ³ Ынчангаш ол херээжен, ашаа дириг турда, өске кижиге барып алза, ашаанга өскерилген боор. А ашаа чок апаар болза, ол херээжен хоойлудан хосталы бээр болгаш, өске кижиге барып алза, ашаанга өскерилген деп санатпас.

⁴ Силер-биле база ындыг боор, ха-дунма. Өлүглерден катап диргизип каан өске Кижиге хамааржыр дээш база Бурганга шынчынарнын үре-түннелин көргүзөр дээш, Христостун мага-бодунун кезик-чамдызы апарып, ыдыктыг хоойлуга хамаарыштыр өлгөн силер. ⁵ Кижиге бүдүжүвүстүн айы-биле амыдырап чорувуста, ыдыктыг хоойлунун хөөктүргени бачыттыг күзээшкиннер мага-боттарывыска салдарын халдадып турганнар, а оларнын үре-түннели – өлүм боор турган. ⁶ А ам ыдыктыг хоойлудан хосталган бис, чүге дээрге бисти салбайн, тудуп турган бүгү чүүлдерге хамаарыштыр өлгөн бис; бис ам Бурганга биеэги бижимел ыдыктыг хоойлуну эдерери-биле эвес, а Сүлдеге башкарткан чаартыган амыдыралывыс-биле бараан бооп турар бис.

Ыдыктыг хоойлу болгаш бачыт

– ⁷ Ынчаарга ам чүү дээр бис? Бачыт ыдыктыг хоойлудан тывылган бооп турар бе?

– Канчап-даа чок! Ынчалза-даа ыдыктыг хоойлу эвес болза, бачыт деп чүл ол дээрзин билбес боор мен. Ыдыктыг хоойлу «Өскениң чүвезин алыксава» деп чугаалаваан болза, алыксаары деп чүл ол дээрзин билбес боор мен.

⁸ Бачыт Бурганның айтышкынын ажыглаптар чылдак тып алгаш, меңээ янзы-бүрү күзээшкиннер тывылдырган, а ыдыктыг хоойлудан дашкаар бачыт өлүг болгай. ⁹ Бир кезек өйде ыдыктыг хоойлу чок амыдырап чордум. Ооң соонда айтышкын кээрге, бачыт дирлип келген, ¹⁰ а мен өлү бердим. Амыдырал эккээр ужурлуг турган айтышкын меңээ өлүм эккелген. ¹¹ Бачыт айтышкынны ажыглаптар чылдак тып алгаш, мени дуурайлапкаш, ол айтышкынның дузасы-биле мени өлүрүп каан. ¹² А Бургандан кээр хоойлу ыдыктыг-дыр, ооң айтышкыннары ыдыктыг, чөптүг болгаш буянын-дыр.

– ¹³ Ынчаарга ол буянныг чүүл меңээ өлүм эккелген мындыг бе?

– Канчап-даа чок! Өлүм – бачыттын үүлгедии-дир, бачыт оон-биле бодунун ёзулуг арнын көргүскен: ол буянныг чүүлү ажыглааш, меңээ өлүм эккелген. Ынчангаш бачыттын кайы хире бачытты айтышкынның ачызында оон-даа көскү апаар.

¹⁴ Ыдыктыг хоойлу сүлдewisке хамааржырын билир бис, а мен дээрге бачытка кул кылдыр саттырыпкан база бачыттыг мага-бодум бар кижиге болгай мен. ¹⁵ Чүнү кылып турарымны бодум безин билбес-тир мен. Күзээн чүүлүмнү боттандырбас, а хөңнүм чок чүүлү боттандырап-дыр мен. ¹⁶ Күзевээн чүүлүмнү кылып турар болзумза, ыдыктыг хоойлу чөптүг деп чөпшээрешкеним ол-дур. ¹⁷ Ынчалза-даа ол дээрге мээң эвес, а менде амыдырай берген бачыттын үүлгедии-дир. ¹⁸ Менде (азы мээң кижиге бүдүжүмде) буян чогуң билир мен. Буян тарыыр күзелим бар, ынчалза-даа оон чүү-даа үнмес-тир. ¹⁹ Чүге дээрге, күзээним дег, буян тарывайн, оон орнунга хөңнүм чок бузутту боттандырып чоруур-дур мен. ²⁰ А бир-тээ, кылыр хөңнүм чок чүвени боттандырып турар болзумза, херек кырында мен бодум эвес, а менде амыдырай берген бачыт салдарын көргүзүп турар-дыр.

²¹ Ынчаарга бодумга хамаарыштыр мындыг дүрүм-хоойлу барын эскердим: буян кылыр дээримге-ле, бузут мурнунче кире халаан боор-дур. ²² Угаан-сагыжымга Бурганның хоойлузун өөрүшкү-маңнайлыг хүлээп алыр-дыр мен. ²³ Ынчалза-даа кижиге бүдүжүмде өске дүрүм-хоойлу барын эскердим. Ол дүрүм-хоойлу угааным хоойлузунга удур демисежип, мени мага-бодумда ажыл-херээн боттандырган бачыттын дүрүм-хоойлузунун туттурукчузу кылып турар. ²⁴ Аас-кежик чок күжүр-дүр мен! Өлүмче чыгаан бо мага-бодумдан кым мени хостаарыл?! ²⁵ Бурганга өөрүп четтирип тур мен, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христосту дамчыштыр Ол мени хостап каар.

Ынчангаш мен чүгле угааным-биле Бурганның хоойлузунга бараан бооп турар мен, а кижиге бүдүжүм-биле бачыттын дүрүм-хоойлузунун кулу-дур мен.

Сүлдеге башкарткан амыдырал

8 ¹ Ындыг болганда Христос Иисуска башкарткан* улуска ам кандыг-даа буруудадыр шийткел чок. ² Чүге дээрге Христос Иисусту дамчыштыр амыдыралды берип турар Сүлдениң дүрүм-хоойлузу мени бачыттын база өлүмнүн хоойлузундан хостаан болгай. ³ Бачыттыг бүдүжүвүске күш чедип чадап каан ыдыктыг хоойлунун кылып шыдаваан чүвезин Бурган боттандырган. Бурган Бодунун Оглун бачыттыг кижиге дөмей мага-боттуг кылдыр, бачыт дээш өргүл боору-биле

* ^{8:1} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо сөстөргө: «Боттарының кижиге бүдүжүнүн айы-биле эвес, а Сүлдениң айы-биле амыдыраан» – деп сөстөрни немээн.

чорудупкан. Ол ооң-биле кижиге бүдүжүнүн бачыдын шииткен. ⁴Бачыттыг бүдүжүнүн эвес, а Сүлдениң аайы-биле амыдырап чоруур бистиң ыдыктыг хоойлунун чөптүг негелделерин күүседип шыдаары-выс дээш, Бурган ынчаар кылган.

⁵Кижиге бүдүжүнүн аайынче кирген улус ооң күзээшкиннери дээш сагыш човап, оларны бодап чоруур; а Сүлдениң аайынче кирген улус Ооң күзээн чүүлдерин бодап чоруур. ⁶Кижиге бүдүжүнүн күзээшкиннерин бодаары – өлүм-дүр, а Сүлдениң күзээн чүүлдерин бодаары – амыдырал биле амыр-тайбың-дыр. ⁷Бодунун бачыттыг бүдүжүнүн күзээшкиннерин бодаар кижиге Бурганга удур боор. Ындыг кижиге Бурганның хоойлузунга чагыртпас, оон туржук чагыртыр харыы-даа чок. ⁸Бачыттыг бүдүжүнүн аайынче кирген улус Бурганның сеткилинге кирип шыдавас.

⁹А бир эвес Бурганның Сүлдези ылап-ла силер-биле кады амыдырай берген болза, кижиге бүдүжүнүн эвес, а Сүлдениң аайынче кире берген-дир силер. А кандыг-бир кижиге Христостун Сүлдези чок болза, ол кижиге Анаа хамаарышпас. ¹⁰А бир эвес Христоска башкарткан болзунарза, мага-бодунар бачыдының ужун өлүг-даа болза, Бурганның мурнунга агарганынар ужун Сүлде силерге амыдыралды хайырлаар. ¹¹Иисусту өлүглерден катап диргискен Бурганның Сүлдези силер-биле кады амыдырай берген болза, Христосту өлүглерден катап диргискен Бурган силер-биле кады амыдырай берген Бодунун Сүлдезин дамчыштыр өлүмнүг мага-бодунарны тынгарыштар.

¹²Ындыг болганда, ха-дунма, биеэги бачыттыг бүдүжүвүске өревис чок-тур, ооң күзээшкиннерин хандылары-биле амыдыравас ужурлуг бис. ¹³Чүгө дээрге бачыттыг бүдүжүнүн кара аайы-биле амыдыраар болзунарза, өлүрүнүн кырында силер, а бир эвес кижиге бүдүжүнүн ажил-херектерин Сүлдениң дузасы-биле өлүглендирер болзунарза, амыдыралды алыр силер. ¹⁴Бурганның Сүлдези башкарган бүгү улус Бурганның ажы-төлү боор. ¹⁵Чүгө дээрге силерни ам база коргуп-сүртеп амыдыраарынче албадап, кулдар болдуруп турар сүлдени эвес, а Бурганның азыраан ажы-төлү болдуруп турар Сүлдени хүлээп алган силер. Ол Сүлдениң ачызында Бурганче: «Авва!* Ачай!» – деп кыйгырар-дыр бис. ¹⁶Бурганның ажы-төлү болганывыс дугайында Сүлде Боду бистиң сүлдевис-биле кады херечилеп турар.

* ^{8:15}Авва (арамей дылда) – ажы-төл ачазын ынчаар адаар турган, ынчангаш Иисус Христос база Бурганны ынчаар адап, кый деп турган.

¹⁷А ажы-төлү болганывыста, салгакчылар бис. Бурганның салгакчылары боорда, Христос-биле деңге салгакчылар боор бис, чүгө дээрге Ооң хилинчээн үлежип турар болзувусса, Ооң алдарын база үлежир бис.

Алдарның Сүлдези

¹⁸Амгы түр када хилинчээвис бисти манап турар алдарга көөрдө, чүү-даа эвес деп бодаар мен. ¹⁹Чүгө дээрге бүгү өлүг, дириг бойдус, Бурган кажан-на Бодунун ажы-төлүн илередип кээр ирги деп, күштүг идегел-биле четтикпейн манап турар. ²⁰Бүгү бойдус эки туразы-биле эвес, а ону чагырган Бурганның күзел-соруу-биле бустушкуннун ужур-утка, үре-түннел чок хоойлуларынга чагырткан болгай. Ынчалза-даа бойдуста идегел бар. ²¹Ооң боду бустушкуннун кулданыындан хосталгаш, Бурганның ажы-төлүнүн хосталгазын болгаш алдарын үлежир боор деп идегел ол-дур. ²²Бүгү өлүг, дириг бойдус, божаан херээжен дег, бөгүнге чедир човууртап, хилинчек көрүп турарын билер бис. ²³Чүгө бойдус эвес, а Бурганның ачы-буянының эге дүжүдү кылдыр Сүлдени алган бис база, Бурган бисти, ажы-төлүн дег, кажан-на азырап алырын; мага-бодувусту бустушкундан кажан-на хостаарын четтикпейн манап, ишти-хөңнүвүсте човууртап чор бис. ²⁴Шак ол идегел-биле камгалалды алган бис. Ынчаарга идегеливис бүдө берген болза, ол идегел эвес-тир. Бар деп көрүп турар чүвезинге кым идегээрил? ²⁵А ам-даа көрбейн турар чүвевиске идегээн болзувусса, ону шыдамык манап алыр бис.

²⁶А ол ышкаш Сүлде биске, кошкак улуска, дузалаар. Чүнү дилээрин, канчаар болур-чогууру-биле мөргүүрүн билбес-тир бис, а Сүлде Боду сөс-биле дамчыттынмас чалбарыг-човуур-биле бисти дээш, дилеп, өмээржир. ²⁷Ынчалза-даа эң-не чажыт бодал-сагыжывысты өттүр билер Бурган Сүлдениң чүү дээш мөргүл кылганын билер, чүгө дээрге Сүлде Бурганның күзел-соруунун аайы-биле Ооң чону дээш дилеп, өмээржип турар.

²⁸А бис билер бис: Бурганга ынак, Ооң бодалын ёзугаар кыйгырткан улуска шупту чүве оларның чаагай чоруунче угланган боор. ²⁹Ооң Оглу хөй ха-дунма улус аразынга эң улуу болзун дээш, өртемчейни чаяар бетинде-ле ынак апаргаш, шилип алган улузу Бодунун Оглонун омур-хевиринге дөмей боорун Бурган баш удур шилип каан. ³⁰Бурган кымнарны ындыг боору-биле баш удур шилээнил, оларны кыйгырып алган. А кыйгырып алган улузун актыг кылгаш, а ооң соонда алдаржыдып каан.

Бурганның ынакшылы Иисус Христоста боттанган

– ³¹Бо бүгүге немептер чүвүс барыл? Бурган бистин талавыста болза, кым биске удурланып шыдаарыл?

– ³²Кым-даа эвес! Бодунун Оглун кээргевээн, Ону бистин шуптувус дээш, өлүмге берипкен Бурган арткан бүгү чүүлдү Оглу-биле кайтай биске хайырлал кылдыр бербес деп бе?

– ³³Бурганның шилип алган улузун кым буруудадып шыдаарыл?

– Кым-даа эвес! Оларны Бурган актыг деп турар болганда, ³⁴кым буруу шаварыл?

– Кым-даа эвес! Чүге дээрге өлүп калган, оон туржук катап дирлип келген, Бурганның оң талазында барып саадапкан Христос – Ол бис дээш дилеп, өмээржип турар болгай.

³⁵Кым бисти Христостун ынакшылындан чара кирип шыдаарыл? Айыыл-халаптар, кызып-кыйышкыннар, истеп сүрүүшкүннер, аш, чанаш боору, озал-ондактыг байдалдар, шаажылыл бе?

– ³⁶Канчап-даа чок! Бижилгеде мынчаар бижээн: «Сени дээш, хүннүн-не өлүм-биле арын көржүп тур бис, улус бисче, дөгөрер дээн хойларже дег, көөр-дүр»^а. ³⁷Ындыг-даа бол бо бүгүнү биске ханы ынак Бурганның ачызында бүрүнү-биле басып каан тирикчилер бис. ³⁸Бяк бүзүрээр мен: өлүм-даа, амыдырал-даа, дээрнин төлээлери-даа, делегейнин ээлери-даа, күштер-даа, амгы болгаш келир үелер-даа, ³⁹үстүү, алды ораннар-даа – бүгү чаяалгадан чүү-даа чүве Дээрги-Чаяакчывыс Христос Иисуста боттанган Бурганның ынакшылындан бисти чара кирип шыдаас.

Бурганның азаашкыны болгаш Израиль

9 ¹Христиан кижиге болгаш, мегелевейн, алыс шынны чугаалап тур мен, Ыдыктыг Сүлдеге башкарткан арын-нүүрүм база мээң херечим боор: ²мунгаралым мунчок улуг, чүрээмде аарышкыны үзүп төтпес! ³Чангыс аймак төрөл ха-дунмамның камгалал алыры дээш, мен бодум Христостан хоора тыртып каапкан кижиге болурум кай. ⁴Олар – израильчилер-дир: Бурган оларны азыраан ажы-төлү кылдыр шилип алган; Бодунун алдарын оларга онааштырган; дугуржулга-чагыларын олар-биле чарган; Бодунун хоойлузун, Бодунга мөгөйип, бараан болушкун боттандыраар арганы, азаашкыннарын оларга хайырлаан. ⁵Оларда улуг өгбелер-даа бар. Оларның аразынга бүгүдөндөн өндүр

^а Ыд. ыр. 43:23.

бедик, кезээ мөңгедө ачы-буянын Бурган – Христос кижиге бүдүштүг бооп төрүттүнгөн*. Аминь!

⁶Ынчалза-даа ол дээрге Бурган Бодунун аксы-сөзүн ээлеээн дээни ол эвес-тир. Чүге дээрге Израильден укталган улустун шуптузу ёзулуг израильчилер болбас. ⁷Ол ышкаш Авраамның ажы-төлү болган улус шупту оон салгалы болбас. Бижилгеде мынча дээн болгай: «Сээң салгалың Исаактан эгелеп санаттынар»^а. ⁸Өскээр чугаалаарга, Авраамның хан төрөөн ажы-төлү Бурганның ажы-төлү болбас, а Бурганның азаанын ёзугаар төрүттүнгөн ажы-төлү оон салгакчылары деп санаттырар. ⁹Бурган азаашкынын мынчаар берген: «Бир чыл эртерге, бо-ла үедө катап чедип кээр мен, Сарра ынчан оолдуг турар»^б.

¹⁰Чүглө ол эвес. Улуг өгбевис Исаактан ийис оолдар божуп аарга, Ревекка-биле база ындыг болган. ¹¹⁻¹²Ийистер ам-даа төрүттүмээнде, олар эки, багай чүнү-даа кылып четтикпээнде, Бурган аңаа чугаалап каан: «Улуг огуң бичиизиниң кулу боор»^в. Оон шилилгези хостуг, кижиниң ажил-херектеринден шуут хамаарышпас, а чүглө кыйгырып турар Бурганның шиитпиринден хамааржырын көргүзөр дээш, Ол ынча дээн. ¹³Бижилгеде ол дугайын мынчаар бижээн: «Иаковка ынак апардым, а Исавтан хөңнүм калды»^г.

¹⁴Ам чүү дээр бис? Бурган чөптүг эвес болган бе? Канчап-даа чок! ¹⁵Чүге дээрге Ол Моисейге мынча дээн: «Өршээр бодаан кижимни өршээр мен. Кээргээр бодаан кижимни кээргээр мен»^д. ¹⁶Ынчангаш бүгү чүве кижиниң күзелдеринден база күженишкыннеринден эвес, а Бурганның өршээлинден хамааржыр-дыр. ¹⁷Бижилгеде Бурган Египеттин хааны – фараонга чугаалап турар: «Мээң күчү-күжүмнү сени дамчыштыр көргүзөр дээш база Мээң адым бүгү чер кырынга билдингир апарзын дээш, сени хаан кылып каан мен»^е. ¹⁸Ынчангаш Бурган кымны өршээрин күзээрил – өршээр, а кымны дошкуурадырын күзээрил – дошкуурадыр.

Бурганның өршээли болгаш килеңи

¹⁹Менден айтырып боор сен: «Ындыг таварылгада Бурган чүге бисти буруудадырыл? Оон тура-соруунга кым удурланып шыдаарыл?»

* ^{9:5} «Өндүр бедик, кезээ мөңгедө ачы-буянын Бурган – Христос» деп сөстөрнүн өске утказы: «Христос бүгү улустан өндүр бедик. Бурган кезээ мөңгедө ачы-буянын болзун» – бооп чадаас.

^а Э. д. 21:12. ^б Э. д. 18:10. ^в Э. д. 25:23. ^г Мал. 1:2-3. ^д Хост. 33:19. ^е Хост. 9:16.

²⁰ А сен, тала, Бурган-биле маргыжар хире кым сен? Кижинин кылып каан чүүлү: «Мени чүге ынчалдыр кылдың?»^а — деп чугаалаар бе?

²¹ Азы дой сава кылыкчызы чаңгыс-ла ол дойдан хүндүлүг ажыглалдын база хүн бүрүнүн савазын кылып, дойну чагырбас бе?

²² А бир эвес Бурган, Бодунун киленин илередир база күчү-күжүн көргүзөр дээш, узуткаары-биле белеткеп каан, «Килең дээш кылган саваларны» дыка үр шыдажып келген болза чүл? ²³ Алдарны алзыннар дээш, баш удур белеткеп кааны, «Өршээл дээш кылганы саваларыңга» Бодунун алдарының өй-хемчээл чок өндүр чаагайын көргүзери-биле Ол шыдажып келбээн бе? ²⁴ А ол «Өршээл дээш кылган савалар» — бис-тир бис. Бурган бисти чүгле иудейлерден эвес, а өске чоннар улундан база кыйгырып алган. ²⁵ Осия медээчинин номунда ол дугайында мынчаар бижээн: «Мээң чонумга хамаарышпас улусту Мээң чонум деп адаар мен; ынак эвес чонумну ынак чонум деп адаар мен»^б. ²⁶ Оон ынай: «Бурганның оларга: „Мээң чонум эвес-тир сен“ — деп чугаалаан черинге оларны дириг Бурганның ажы-төлү деп адаар»^в.

²⁷ А Исаия медээчи Израиль дугайында мынча деп хөлзеп чугаалаан: «Израильчилерниң саны далай элезини дег хөй-даа боор болза, оларның чүгле эвээш кезии камгалал алыр. ²⁸ Дээрги-Чаяакчы Бодунун шүүгүзүн бүгү чер кырынга шиитпирлиг болгаш дүрген күүседир»^г. ²⁹ Исаия баш удур чугаалап каан: «Бүрүн Күчүлүг Дээрги-Чаяакчы биске салгал арттырбаан болза, бис Содом дег апаар база Гоморрага дөмейлежи бээр турган бис»^д.

Израильдин бүзүрел чогу

³⁰ Ам чүү дээр бис? Агартышкын дилевейн-даа чораан өске чоннар улузу бүзүрел дамчыштыр актыг болганнар-дыр. ³¹ А ол өйде ыдыктыг хоойлу дамчыштыр агартышкын дилеп чораан Израиль ону чедип албаан-дыр. ³² Чүге ындыгыл? Чүге дээрге Израиль бүзүрелге эвес, а ажыл-херектерге ынанган-дыр. Ол моондак дажынга тептиге берген. ³³ Бурган ол дугайында Бижилгеде мынча дээн: «Көрүнерден, Сион тейинде моондак дажын салып тур мен — улус аңаа тептигип кээп дүжер. Ынчалза-даа Аңаа бүзүрээр кижиги бүрүзү бак атка кирбес»^е.

10 ¹ Ха-дунма, иудейлер камгалалды алзыннар деп, сеткилим ханызындан күзеп, ол дээш, Бурганга мөргүп чор мен. ² Бурганның күзел-соруун күүседир дээш, аажок кызып чоруур, ынчалза-даа

^а Ис. 29:16. ^б Ос. 2:23. ^в Ос. 1:10. ^г Ис. 10:22-23. ^д Ис. 1:9. ^е Ис. 28:16.

ханы билиг чок улус чүве деп, оларга херечи боор мен. ³ Ынчангаш олар, улусту агартыры-биле Бурган кандыг орук шилип алганын билбезинин хараазында, боттарының оруун изеп аарынче чүткүткеш, Бурганның агартышкын хайырлаан саналыңга чагыртпайн барганнар. ⁴ Чүге дээрге Христос — ыдыктыг хоойлунун эчис сорулгазы боор, Аңаа бүзүрээр кижиги бүрүзү Бурганның мурнунга актыг боор.

Камгалалды кижиги бүрүзү ап боор

⁵ Ыдыктыг хоойлу дамчыштыр кээр агартышкын дугайында Моисей мынча деп бижээн: «Ыдыктыг хоойлунун дүрүмнерин сагып турар кижиги амыдыралды алыр»^а. ⁶ А бүзүрелден кээр агартышкын дугайында Бижилге мынча деп турар: «„Дээрже кым өрү көдүрлүрүл?“ — деп бодундан айтыртынма» (мында Христосту черже бадырып кээри-биле дээн утка бар). ⁷ «„Алды оранче кым дүжүп бадарыл?“ — деп база айтыртынма» (мында Христосту өлүглер оранындан өрү үндүрүп кээри-биле дээн утка бар). ⁸ А Бижилге мынча деп турар: «Медээ сээн чаныңда — аксың болгаш чүрээңде»^б (бистиң суртаалдап турарывыс бүзүрел дугайында медээ ол-дур). ⁹ Ол медээ бо-дур: Иисус — Дээрги-Чаяакчы дээрзин аксың-биле хүлээп көрүп, чугаалаар болзунза база Бурган Ону өлүглерден катап диргискен деп чүрээңге бүзүрээр болзунза, камгалалды алыр сен. ¹⁰ Чүге дээрге чүрээ-биле бүзүрээр кижиги — агартышкынны алыр, бүзүрээнин ажыы-биле чугаалаар кижиги — камгалалды алыр. ¹¹ Бижилге чугаалап турар: «Аңаа бүзүрээр кижиги бүрүзү бак атка шуут-ла кирбес»^в. ¹² Иудей биле өске чоннар кижизинин аразында ылгал чок. Ону кыйгырган улустун шуптузунга экииргек чаңгыс-ла Дээрги-Чаяакчы бүгү улустун Дээрги-Чаяакчызы боор. ¹³ Чүге дээрге «Дээрги-Чаяакчының адын адап, кыйгырган кижиги бүрүзү камгалалды алыр»^г.

Бүзүрел чогу дээш, Израиль бүрүн харысалгалыг

¹⁴ Ынчаарга Дээрги-Чаяакчыга бүзүрөвээн улус Ону канчап кыйгырарыл? Ооң дугайында дыңнаваан болза, Аңаа канчап бүзүрээрил? Суртаалдап турар кижиги чок болза, канчап дыңнап каарыл? ¹⁵ Суртаалдаары-биле айбылатпаан болза, канчап суртаалдаарыл? Бижилгеде мынчаар бижээн: «Буянныг Медээни тарадып турар улустун базымнарының даажы кайгамчык-тыр!»^д

^а Лев. 18:5. ^б Ы. х. к. 30:12-14. ^в Ис. 28:16. ^г Иоил. 2:32. ^д Ис. 52:7.

¹⁶ Ынчалза-даа Буянның Медээни улус шупту хүлээп албаан. Исаия мынча деп турар: «Дээрги-Чаяакчы, бистен дыңнаан суртаалыңга бүзүрөөн кым барыл?»^а ¹⁷ Ынчангаш бүзүрөл Буянның Медээни дыңнап турар улуска чедип кээр-дир. А Буянның Медээ Христос дугайында суртаал дамчыштыр чедип кээр. ¹⁸ А мен айтырып тур мен: кай, олар дыңнаваан бе? Дыңнаан болбайн канчаар! Чүгө дээрге Бижилгеде мынча дээн болгай: «Бүгү чер кырынга оларның* үнү дыңналы берип, оларның сөстери оран-делегей кыдыыңга чеде берген»^б.

¹⁹ База катап айтырып тур мен: таанда Израиль ону билбээн бе? Эң баштай Бурган Моисейни дамчыштыр Израильге харыылаан-дыр: «Чон деп санатпаан чон дамчыштыр силерге хүннээчел сагышты оттуруп тур мен; угаан-бодал чок чон дамчыштыр силерге киленни оттуруп тур мен»^в.

²⁰ А Исаияның дидим сөстөрүн дамчыштыр Бурган чугаалаан: «Мени дилевээн улус Мени тып алган; Мээн дугайымда айтырбаан улуска Бодумну илереткен мен». ²¹ А Израиль дугайында Ол мынча дээн: «Мен сөс дыңнаваас, кара туразында чонче холдарымны хүннү бадыр хей-ле сунуп келдим»^г.

Бурган Бодунуң чонундан ойталаваан

11 ¹ Ынчангаш айтырып тур мен: таанда-ла Бурган Бодунуң чонундан ойталаан бе? Канчап-даа чок! Чүгө дээрге мен бодум – израильчи, Вениаминниң төрөл бөлүүндөн үнген Авраамның салгалы мен. ² Өртемчейни чаяар бетинде-ле ынакшылын көргүзүп, шилип алганы Бодунуң чонундан Бурган ойталаваан. Азы Илияның израильчилерни Бурганның мурнунга буруудатканын бижээн черде Бижилгениң чүнү чугаалап турарын билбес силер бе: ³ «Дээрги-Чаяакчы, олар Сээң медээчилеринни өлүрүп кааптылар, өргүл салыр бедигээштеринни бузуп кааптылар, мен чааскаан артып калдым, амы-тынымны база алыксап турлар?» ⁴ А Бурган аңаа кандыг харыы берген деп? «Меге бурган Ваалдың мурнунга сөгедектей

* ^{10:18} Бо сөстөрни оон алган ыдыктыг ырда «олар» – дээрниң сылдыстары болуп турар. Павел мында оларның Бурган дугайында херечилелин элчиннерниң суртаалдап турары Христос дугайында херечилел биле деннеп турар.

^а Ис. 53:1. ^б Ыд. ыр. 18:5. ^в Ы. х. к. 32:21. ^г Ис. 65:1-2.

оруп, мөгейбээн чеди муң кижини Мен Бодумга кадагалап алдым»^а. ⁵ Амгы үеде база ындыг: Бурганның авыралы-биле шилиттинген кезек арткан улус кадагалаттынган. ⁶ А бир эвес авырал-биле болза, ажил-херектер дээш эвес-тир. Оон башка авырал авыралзывас боор*.

⁷ Ынчаарга ам чүл? Чедип алыр дээш, чүткүткен чүүлүн Израиль чедип албаан-дыр. Шилиттирген улус чедип алган, а арткан-нарының чүректери дашталып калган. ⁸ Бижилгеде ол дугайын мынчаар бижээн: «Бурган оларны билинместедипкен, бо хүнге чедир оларның карактары көрбестеп, кулактары дыңнавастап калган»^б.

⁹ А Давид мынча деп турар: «Оларның байыр-дойлары оларга салган какпа-дузак, тептигер моондак дажы база кеземче болу берзин. ¹⁰ Оларның карактары шийдинип, согурарзыннар, ооргалары кажан кезээде ыргайзыннар»^в.

Өске чоннар улузунуң камгалалы

¹¹ Ынчангаш айтырып тур мен: иудейлер шуут калыр дээш, тайып ушканнар бе? Канчап-даа чок! Оларның тайып ушканы өске чоннар улузунга камгалалды эккелген. А ындыг чорук иудейлерниң боттарынга хүннээчел сагышты оттуруптар. ¹² А оларның тайып ушканы кижини төрөлгөтөнгө ачылыг болза; оларның чидириглери өске чоннар улузунга ачылыг болза, бүгү Израиль Бурганче эглип кээрге, оон ачылыгы кайы хире өндүр улуг апарбазыл?

¹³ Өске чоннар улузу, ам силерге чугаалап тур мен: өске чоннар улузунга элчин болгаш, ол бараан болушкунумну бедии-биле үнелээр мен. ¹⁴ Мээн чангыс аймак улузумнуң оода чамдызын-даа камгалаар дээш, оларның силерге хүнней аарак көөрүн канчап-чооп чедип аптарымга идегеп тур мен. ¹⁵ Чангыс аймак улузумдан Бурганның ойталааны Ону кижини төрөлгөтөн-биле эптештириккен болза, оларны Бурган хүлээп алыр болза, чүү боорул?! Өлгөн улус амыдыралды албас деп бе?! ¹⁶ Баштайгы дүжүттүң бирги хлевин Бурганга бараалгаткан болза, бүгү далган-тарааны база Бурганга бараалгаткан

* ^{11:6} Чамдык сөзүглелдерде бо сөстөргө: «А бир эвес ажил-херектер дээш болза, ол ам авырал эвес-тир, оон башка ажил-херек ам ажил-херек эвес боор» – деп сөстөрни немээн.

^а 3 Хаан. 19:14,18. ^б Ис. 29:10; Ы. х. к. 29:4. ^в Ыд. ыр. 28:23-24.

боор. Ыяштың дазылын Бурганга бараалгаткан болза, будуктарны база бараалгаткан боор*.

¹⁷ А чамдык олива будуктары сыйлып калган болза, сени — черлик будукту, оларның орнунга тудуштур шарып каарга, тарымал оливаның дазылынга тутчуп, ооң чулуун соруп турар болзунза, ¹⁸ өске будуктар мурнунга мактанма. Ынчалдыр өрү көрдүнер болзунза, дазылды сен эвес, а дазыл сени чемгерип турарын утпа. ¹⁹ Мынча дээриң чадавас: «Мени тудуштур тарыыр дээш, будуктарны сыйып каапкан». ²⁰ Ындыг болган дирик. Бүзүрел чогу дээш, оларны сыйып каапкан, а сен, бүзүрелиң дээш, оларның орнун ээлеп арттың. Ынчангаш өрү көрдүнеме, а коргуп-сүрте! ²¹ Чүге дээрге Бурган чайгаар бүткен будуктарны кээргевээн болганда, сени база кээргевес. ²² Ынчаарга Бурган өршээлдиг болгаш шынгыгы дээрзин утпа. Ол ойталап, хоорулган улуска шынгыгы, а сенээ — Ооң өршээлинге идегеп чоруур шаанда — өршээлдиг. Оон башка сени база кезип октаптар ийик. ²³ А иудейлер бүзүрел чок чоруундан кызып халбактанмайн баар болза, оларны катап тарып каар, чүге дээрге Бурган ол будуктарны катап тудуштур тарып каар эргелиг. ²⁴ Сени, черлик олива сывындан одура кескен будукту, төрүмелинден бүдүжүнге чөрүштүр тарымал оливага тудуштур тарып каан болза, ол чайгаар бүткен сыйдынган будуктарны оларның төрөөн ыяжынга тудуштуруп каары Бурганга оон-даа белен херек-тир.

Израильге сөөлгү камгалал

²⁵ Ха-дунма, «Бис кончуг бис» деп улуургай бербезиннер дээш, силерге бир чажытты ажыдарын күзеп тур мен: Израильдиң чамдык кезиниң дошкуруалы чүгле өске чоннар улусундан четчир санныг улус Бурганче ээлбээже, үргүлчүлөп кээр. ²⁶ Бүгү Израиль ынчан камгалал алыр. Ол дугайында Бижилгеде мынчаар бижээн: «Камгалакчы Сиондан чедип келгеш, Иаковтуң салгалының кем-буруузун адырып кааптар. ²⁷ Оларның бачыттарын өршээгеш, Мен база олар-биле бо дугуржулга-чагыгны чарып алыр мен»^а.

²⁸ Иудейлер Буянныг Медээни хүлээп албаан болгаш, өске чоннар улусу силерге ачы-дузалыг боору-биле Бурганның дайзыннары

* ^{11:16} «Баштайгы дүжүттүң бирги хлеви» база «Ыяштың дазылы» деп көжүргөн уткалыг билиишкиннер еврейлерниң улуг өгбелеринге хамааржыр чадапчок.

^а Ис. 27:9; 59:20-21.

апарганнар. Ынчалза-даа олар дөмей-ле Бурганның шилип алган чону боор, оларның улуг өгбелери дээш, Бурган оларга ынак боор. ²⁹ Чүге дээрге Ооң ачы-буян хайырлалы болгаш кыйгырыы өскерлиш чок! ³⁰ Бир шагда силер база Бурганга чагыртпайн чораан силер, а ам иудейлер чагыртпастай бээрге, Ол силерни өршээди. ³¹ Иудейлер база өршээл алыр дээш, ам Аңаа чагыртпастай бергеннер-дир, оон уламындан Бурган силерге өршээлин көргүскен-дир. ³² Бүгү улусту өршээр дээш, Бурган оларның шуптузун чагыртпас чоруктуң хоругдалынче хүлээдип берипкен.

³³ О, Бурганның экииргээ, мерген угааны болгаш билииниң өндүр бедиин аар! Ооң шиитпирлерин тайылбырлаары болдунмас! Ооң оруктарын билип аары болдунмас! ³⁴ «Дээрги-Чаяакчының угаанын кым билгенил, кым Аңаа арга-сүме берип шыдаарыл? ³⁵ Ооң дедир эгидер ужурлуу оода бир чүүлү Аңаа ачылалга берген кижиге бар бе?»^а ³⁶ Бүгү чүве Бургандан келген; Ону дамчаан; Ол дээш, бар бооп турар. Аңаа кезээ мөнгөде алдар бактаазын! Аминь.

Христоска башкарткан чаа амыдырал

12 ¹ Ха-дунма, ынчангаш силерден аажок дилеп тур мен: Бурганның биске өршээлдиниң ачызында, дирик, ыдыктыг база Аңаа таарымчалыг өргүл кылдыр, мага-боттарынарны Бурганга өргүп көрүнер. Ол силерниң угаан-сарыылдыг бараан болуушкунуңар боор. ² Бо делегейниң амыдыралының аян-шинчизинге чаңчыгып, аңаа дөмей болбанар, а Бурганның силерден чүнү күзээнин, кандыг чүүлдер Аңаа эки, таарымчалыг база болбаазын боорун билип аар дээш, угааныңар чаартып, бодуңар бүрүнү-биле эде тургустунуп алыңар.

³ Меңээ хайырлаан элчин боор авыралды ажыглап, силерниң кижиге бүрүзүңге чугаалап тур мен: боттарынарны чогуур деннеден өрү көрбөнер. Силерниң кижиге бүрүзүңге Бурганның хайырлааны бүзүрелди барымдаалап, боттарыңар дугайында сарыылдыг бодап көрүнер база биче сеткилдиг болуңар. ⁴ Чижек кылдыр мага-бодувусту алыылы: ол чаңгыс болгай, ынчалза-даа хөй кезектерден бүткен (а ол кезектерниң хүлээлгелери база аңгы-аңгы). ⁵ Бис база ындыг бис: хөй-даа болзувусса, Христоска башкарты бергеш, чаңгыс мага-ботту тургускан бис, а ол мага-боттуң кезектери боор боттарывыс аравыста харылзаалыг бис. ⁶ Бурган авыралында янзы-бүрү ачы-буян хайырлалдарын

^а Ис. 40:13; Иов. 41:3.

Оон алган бис: Бурганның күзел-соруун медеглээр болган кижиги бүзүрелиниң аайы-биле ону кылып чорзун; ⁷ улуска бараан боор болган кижиги – бараан бооп чорзун; өөредиг берип, башкылаар болган кижиги – өөредиг берип чорзун; ⁸ аргалал бээр болган кижиги – аргалал берип чорзун; улуска дузалап, бодунун эт-хөренгизин үлөп бээр болган кижиги – элбээ-биле дузалап чорзун; сагыш човап, удуртур болган кижиги – кызымак удуртуп чорзун; буян чедирер болган кижиги – ону чазык-чаагай кылып чорзун.

⁹ Ынакшылыңар ажыт-чажыт чок, шынчы болзун. Бузутту көөр хөөн чок, буянга бердинген болуңар. ¹⁰ Бот-боттарыңарга, ха-дун-машкы улус дег, эрге-чассыг ынак болуңар; бирээнер өскенерни бодундан артык хүндүткөй көрзүн. ¹¹ Дээрги-Чаяакчыга кошкаш дивес чүткүл-сорук-биле, Ыдыктыг Сүлдеден кыптыгып, бараан болуңар. ¹² Идегелиңер силерге өөрүшкүнү эккелзин, айыыл-халапка таварышкаш, туруштуг болуңар; мөргүлден черле салдынманар; ¹³ Бурганның улузу түрегдел көрүп турар болза, дузадан кадыңар. Хүндүлээчел ээлер болуңар. ¹⁴ Силерни истеп сүрген улусту алгап йөрөөнер, каргыш салбайн, алгап йөрөөнер. ¹⁵ Өөрүп турарларның өөрүшкүзүн, качыгдап ыглааннарның качыгдалын үлежинер. ¹⁶ Араңарда чаңгыс эп-сеткилдиг амыдыранар. Улуургак болбанар, бөдүүн улус аразынче киринер, бодуңарны өрү көрбөнер.

¹⁷ Кымдан-даа бузут дээш, бузут-биле орнун негевенер. Бүгү улустун эки деп санаар чүвезин кылыр дээш, сагыш чованар. ¹⁸ Силернин таланардан, болдуңар-ла болза, бүгү улус-биле эп-найыралдыг амыдыранар. ¹⁹ Эргим эш-өөр, өжөөн негевенер, оон орнунга Бурганның киленинге орук чайлаңар. Бижилгеде мынча деп бижээн болгай: «Өжөөн негээри – Мээң эргемде. Мен шиидер мен»^a – деп, Дээрги-Чаяакчы чугаалаан. ²⁰ Харын «Дайзының аштаан болза, чемгерип каг; суксаан болза, суксундан бер. Ынчаар кылгаш, оттуг көстерни оон бажынга чыып бээр сен»^{*}. ²¹ Бузутка бодуну бастыртпа, а ону буян-биле бас.

* ^{12:20} «Оттуг көстерни оон бажынга чыып бээр сен» деп Угаадыглыг чугаалар 25:21-22-дан алган цитата чок-ла болза, «Дайзыныңны ыятканындан кыва бээринче албадаар сен» дээн азы «Бурганның кеземчезин оон бажынга салыр сен» дээн ийи уткалыг бооп боор.

^a Ы. х. к. 32:35.

Христианнар эрге-чагырга ээлээн улусту дыңнаар ужурулуг

13 ¹ Кижиги бүрүзү үстүнден башкарган эрге-чагыргага чагыртып чорзун, чүге дээрге Бурганның доктаатпааны кандыг-даа эрге-чагырга чок. Бүгү-ле бар эрге-чагыргаларны Бурган доктааткан. ² Ынчангаш эрге-чагыргага удурланыр кым-даа бар болза, Бурганның доктаадып каан чүүлүңге удурланган кижиги-дир ол. А ынчап турар кижиги Ооң шүүгүзүн бодунче халдадып алыр. ³ Эрге-чагырга ээлээннер буянның эвес, а бузуттуг херектер үүлгедип турар улуска коргунчуг. Эрге-чагыргадан кортпас деп бодазыңза, буян тарып амыдыра, ынчан оларның макталын дыңнаар сен. ⁴ Эрге-чагырга ээлээн кижиги база Бурганның чалчазы боор, ол сээң чаагай чоруун дээш ажылдап чоруур. А бузут үүлгедип турар болзунза, кичээн, чүге дээрге ол сенээ кеземче онаар эргелиг. Ол – Бурганның чалчазы-дыр база бузут үүлгеткен улуска хамаарыштыр Ооң шүүгүзүн күүседир кижиги-дир. ⁵ Ындыг болганда чүгле кеземчеден корткаш эвес, а арыг арын-нүүр ёзугаар база эрге-чагыргага чагыртыр херек.

⁶ Үндүрүгнү-даа төлөп турар ужуруңар ында, чүге дээрге эрге-чагырга ээлээннер Бурганга бараан бооп, чагырга ажылыңга бүгү үезин үндүрүп турарлар. ⁷ Ынчангаш оларның шуптузунга чогуур чүвени беринер: кымга – үндүрүгнү, кымга – албан-үндүттү, кымга – хүндүткелди, кымга – алдар-хүндүнү.

Ха-дуңмашкы ынакшыл дугайында

⁸ Бот-боттарыңарга ынакшылдың өрезинден ангыда, кымга-даа, чүү-даа дээш, өрелиг бооп артпаңар; өске кижиге ынак кижиги ыдыктыг хоойлуну сагып турар. ⁹ Чүге дээрге шупту айтышкыннарның: «Кады чурттаан эжинге өскерилбе», «Өлүрбе», «Оорлава», «Өскениң чүвезин алыксава» база өскелериниң-даа алыс утказы «Чанында кижиге бодунга бодун дег ынак бол» дээн чаңгыс айтышкында сиңген^a. ¹⁰ Ынакшыл чанында кижиге бузут халдатпас. Ынчангаш ынакшыл – бүгү ыдыктыг хоойлуну сагааны ол боор.

Сөөлгү хүн чоокшулаан

¹¹ Ам кандыг үеде амыдырап турарывысты билир болгаш, ол бүгүнү күүсединер. Уйгудан оттур үе-шагыңар келген, чаа-ла бүзүрөөн турганывыска көөрдө, камгалалывыс ам биске дыка чоок апарган. ¹² Дүн

^a Хост. 20:13-17; Лев. 19:18.

барык төнүп, хүн үнер деп барган. Ынчаарга дүмбейниң ажил-херектерин ап октапкаш, чырыктың чепсээ-биле чепсеглениил. ¹³ Хүннүн чырынга дег, төлептиг амыдырап көрээли: эмин эрттир хөглөп-дойлап база арагалавайн, самыырап база бирикшилдин бужар хевир-биле бирикшишпейн, алгыжып-кырышпайн база адааргашпайн амыдыраалы. ¹⁴ Ооң орнунга Дээрги-Чаяакчы Иисус Христосту «кедип алынар» база бачыгтыг кижидүжүңерниң, ооң туралаашкынарнының аайынче кирбөнер.

Бот-боттарыңарны буруу шаппаңар

14 ¹ Бүзүрели кошкак кижини хүлээп алыңар, чүгле ооң үзел-бодалдары дээш, маргылдаа үндүрбөнер. ² Бир кижидүжүңерниң кандыг-даа чемни чип боор деп санаар, а оон өске бүзүрели кошкак кижидүжүңерниң чүгле ногаа аймаа чиир. ³ Кандыг-даа чемни чип турар кижидүжүңерниң чивес кижини куду көрбөзүн. Чем бүзүрүн чивес кижидүжүңерниң база кандыг-даа чемни чип турар кижини буруу шаппазын. Чүгө дээрге Бурган иелдиринерни хүлээп алган-дыр. ⁴ Өскениң чалчазын буруу шавар кандыг ындыг эргелиг сен? Ол бут кырында турар бе азы кээп ушкан бе дээрзин ооң Ээзи боду шиитпирлезин. Ол дөмей-ле бут кырынга туруп кээр, чүгө дээрге Дээрги-Чаяакчы ону тургузуптар эргелиг.

⁵ Кандыг-бир хүннү өске хүнден чугула деп санаар кижидүжүңерниң боор. Өске кижиге ол хүннерде ылгал чок. Кижидүжүңерниң бодунуң угаап билген аайы-биле кылгай аан. ⁶ Кандыг-бир хүннү онзалай көөр кижидүжүңерниң ону Дээрги-Чаяакчыга алдар-хүндү болдуруп, ынчап турар, а шупту чемни чиир кижидүжүңерниң ону Дээрги-Чаяакчыга алдар-хүндү болдуруп, чиир, чүгө дээрге аыш-чем дээш, Бурганга өөрүп четтирер болгай. Чем бүзүрүн чивес кижидүжүңерниң Дээрги-Чаяакчыга алдар-хүндү болдуруп, чивезин, чүгө дээрге ол база Бурганга өөрүп четтирер-дир. ⁷ Бистин кайывыс-даа чүгле боду дээш амыдыравас база чүгле боду дээш өлбөс болгай. ⁸ Амыдыраар болзувусса, Дээрги-Чаяакчы дээш амыдыраар бис, өлүр болзувусса, база-ла Дээрги-Чаяакчы дээш өлүр бис. Амыдыраар-даа, өлүр-даа болзувусса, Дээрги-Чаяакчының улузу боор бис. ⁹ Христос база ол сорулга-биле өлгөш, ооң соонда катап дирилген болгай. Ол өлүг-даа, дириг-даа улустуң Дээргизи болуксаан. ¹⁰ А сен чүгө бүзүрүн эжинни буруу шаап турар сен? Азы сен? Чүгө бүзүрүн эжинни куду көөр сен? Бис шупту Бурганның шүүгүзүнүн мурнунга турар болгай бис. ¹¹ Бижилгеде мынча дээн болгай: «Мээн амыдыралым-биле дангыраглап тур мен – деп, Дээрги-Чаяакчы чугаалаан. – Дискөк бүзүрү Мээн мурнумга сөгөдектей олурар, дыл

бүзүрү Мени Бурган деп хүлээп көөр»^a. ¹² Ынчангаш бистин аравыстан кижидүжүңерниң Бурганның мурнунга боду дээш, боду хары тудар.

Бот-боттарыңарны бачыт үүлгедиринче чыгаваңар

¹³ Ынчаарга бот-боттарывысты буруу шаварын соксадылы. Харын бүзүрүн эживисти тептигип кээп ужарынче азы күткүдүгө алып аарынче чыгаар чүү-даа кылбазын кичээнзивиссе эки. ¹⁴ Мен билир база Дээрги-Чаяакчы Иисуска башкартканым ачызында, ыяк бүзүрээр мен: алыс боду арыг эвес чүү-даа чүве чок. Харын кижиниң арыг эвес деп санаар чүвези аңаа арыг эвес апаар. ¹⁵ Ынчалза-даа кандыг-бир чем чигеш, бүзүрүн эжинниң сеткилин хомудадып турар болзунза, ынакшылдың аайы-биле амыдыравайн турар-дыр сен. Ындыг болганда Христостуң ол дээш өлгөни бүзүрүн эжинни чемин ужун өлүмчө чыгава. ¹⁶ Бодуңарны эки деп бодаар чүвөңер бак атка кирбес кылдыр ап чорунар. ¹⁷ Чүгө дээрге Бурганның Чагыргазы – чиир чөмгө, ижер суксунга хамааржыр чүүлде эвес, а Ыдыктыг Сүлдениң хайырлаары ак сеткилдиг амыдырал, амыр-тайбың болгаш өөрүшкүдө. ¹⁸ Христоска ол бүгү-биле бараан болган кижидүжүңерниң Бурганның сеткилинге кирер болгаш улустуң хүндүткелин чаалап алыр.

¹⁹ Ынчангаш биске амыр-тайбыңны база удур-дидир деткимчени эккеэр чүүлдерже чүткүүр ужуруг бис. ²⁰ Чем дээш, Бурганның ажил-херээн бойлатпаңар. Кандыг-даа чем арыг, ынчалза-даа чип турар чемин бүзүрүн эжинни бачыгче кирир болза, багай-дыр. ²¹ Бүзүрүн эжинни ооң-биле бачыгче чыгап турар болзунза, эът чивээни база эзиртир суксун ишпээни дээр*.

²² Ол дугайында үзел-бодалдарынны чүгле иштинде бодап чор, оларны чүгле Бурган билир болзун. Үзел-бодалдарының аайы-биле бодун буруу шаппас кижидүжүңерниң амыр-чыргалдыг боор. ²³ А чип боор ирги мен бе деп чигзинзе-даа, чип турар кижидүжүңерниң буруу шаптырар, чүгө дээрге бүзүрелиниң аайы-биле кылбаан-дыр. А бүзүрелдин аайы-биле кылбайн турар бүгү чүүл – бачыт боор**.

* ^{14:21} Чамдык бүзүрүн улустуң эът чивес база арага ишпес чылдагааны – ол чем биле суксунну ооң мурнуу чарында меге бурганнарга өргээн турган чадавас деп, оларның сезии боор.

** ^{14:23} Бо шүлүктүн соонда чамдык бурунгу сөзүглелдер 16-гы эгениң 25-27 шүлүктөрүн кирирп турар.

15 ¹Бис, бүзүрели күштүг улус, хууда ажывыс дугайын бодавайн, кошкак улуска үүрге-чүгүн ап чоруурунга дузалажыр ужурлуг бис. ²Чанывыста кижиге ачылыг болзун, ооң бүзүрели быжыксын деп бодал-биле аңаа таарымчалыг чүүлдерни бистин аравыста кижиге бүрүзү кылыр ужурлуг. ³Христос база Бодунун ажыын бодавайн чораан болгай, харын Бижилгеде мынчаар бижээн-дир: «Сени бак сөглөөн улустун дорамчылалы Мээң кырымга дүштү»^а.

⁴А Бижилгеде ооң мурнунда бижээн бүгү чүвени, шыдамык чорувустун база Бижилгелер дамчып кээр сорук киришкннин ачызында идегеливисти чидирбезивис дээш, биске өөредиг кылдыр бижээндир. ⁵Шыдамык чорук биле сорук киришкннин үнер дөзү боор Бурган силерге Христос Иисусту эдергеш, чаңгыс үзел-бодалдыг боорунарны хайырлазын. ⁶Ооң ачызында силер шупту чаңгыс эп-сеткил-биле, чаңгыс аас-биле Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун Адазы Бурганны алдаржыдар силер.

Иудейлерде база өске чоннар улузунда чаңгыс Буянныг Медээ бар

⁷Ынчангаш Христостун силерни хүлээп алганы дег, бот-боттарынарны база ынчалдыр, Бурганның алдары дээш, хүлээп алынар. ⁸Бурганның улуг өгбелерге берген азаашкыннарын бадыткаар дээш база Ооң алыс шынныын көргүзөр дээш, Христостун кыртыжап демдектеткен улуска чалча апарганын утпаңар. ⁹А ол ышкаш өске чоннар улузу база Бурганның оларга көргүскен өршээлин бодап, Бурганны алдаржытсын дээш, Ол чалча апарган. Бижилгеде ол дугайында мынчаар бижээн: «Ынчангаш өске чоннар улузунун аразынга Сени алдаржыдып, Сени алгап йөрөөн ырлар ырлаар мен»^б. ¹⁰А оон ыңай мынчаар бижээн: «Өске чоннар улузу, Ооң чону-биле кады өөрүнер!»^в ¹¹А оон ыңай: «Өске чоннар улузу, дөгереңер Дээрги-Чаяакчыны алгап мактаңар! Бүгү өске чоннар улузу Ону алдаржыдып мактазын!»^г ¹²А оон ыңай Исаия мынча дээн: «Иессейниң үре-садызы өзүп үнгеш, өске чоннар улузун чагыраы-биле көдүрлүп кээр, оларның идегели Ында боор»^д.

¹³Идегелдин үнер дөзү боор Бурган силерни бүзүрелиңер дамчыштыр өөрүшкү болгаш амыр-тайбың-биле бүргезин, ооң уламында Ыдыктыг Сүлдениң күжү-биле идегелиңер соксаал чок өзүп көвүдезин.

^а Ыд. ыр. 68:10. ^б Ыд. ыр. 17:50. ^в Ы. х. к. 32:43. ^г Ыд. ыр. 116:1. ^д Ис. 11:10.

Павелдин чагаазы база ажыл-херектери

¹⁴Ха-дунма, силерни буянга бүргеткен, бүгү чүвени билип алган, бот-боттарынарны өөредип шыдаар апарган деп, бодум ыяк бүзүрээр мен. ¹⁵Ындыг-даа бол чагаамның чамдык черлеринде силерге дидими-биле сагындырып бижидим. Чүге дээрге Бурганның авыралы-биле меңээ ¹⁶өске чоннар улузу дээш, Христос Иисуска бараан боорун хайырлаан. Мен ол бараан болушкунум-биле өске чоннар улузун Ыдыктыг Сүлдеге ыдыктаткан, Бурганга күзенчиг өргүл кылдыр эккээр дээш, Ооң Буянныг Медээзин суртаалдаар ыдыктыг ажылды кылып келген мен.

¹⁷Христос Иисуска башкарткаш, Бурган дээш кылган ажыл-херээм ужун чоргаарап боор мен. ¹⁸Өске чоннар улузун Бурганга чагыртырынче ээлдирер дээш, Христостун мени дамчыштыр кылган чүүлүнден аңгыда, өске кандыг-бир чүүл дугайында чугаалап дидинмес-тир мен. Ол ону мээң аксы-сөзүм болгаш ажыл-херээм дамчыштыр, ¹⁹бадыткал демдектери болгаш кайгамчык чүүлдернин күжү-биле, Бурганның Сүлдезиниң күжү-биле кылган. Шак ынчаар Иерусалимден мырыңай Иллирик дээр черге кээп, ол девискээрлерге Христос дугайында Буянныг Медээни суртаалдаар ажылымны төндүрдүм. ²⁰Мээң мурнумда-ла өске улустун салган үндезининге тудуп үндүрбес дээш, улус ам-даа Христостун адын дыңнаваан черге суртаалдаарынче үргүлчү чүткүдүп келген мен. ²¹Бижилгениң дараазында сөстөрүн күүседирин кызыткан мен: «Ооң дугайында оларга медеглел кылбаан улус – көрүп каарлар, а дыңнаваан улус – билип каарлар»^а.

Павелдин Римге келиксээни

²²Хөй катап келиксээш-даа, шак ол чылдагаан ужун силерге кээп шыдаваан мен. ²³⁻²⁴А ам ол черлерге ажыл-херектерим төндүргеш, хөй чылдарда күзеп чораан күзелимни боттандырып, Испанияже бар чыткаш, силерге дужар бодап тур мен. Ийе, орук ара силерге ужурашкаш, үр эвес-даа болза, аравыста харылзаадан сеткилим ханар боор. А оон соонда Испанияже аян-чоруумга дуза кадып, үдеп каарыңарга идегеп тур мен. ²⁵А ам дээрезинде Бурганның Иерусалим чурттуг улузунга бараан боор дээш, ынаар чоруур деп бардым. ²⁶Чүге дээрге Македония болгаш Ахаия можуларда Бурганга бүзүрөөннер ниитилелдери Иерусалимде Бурганның улузунун яды-түрөңгилеринге

^а Ис. 52:15.

ачы-дуза көргүзөрин шиитпирлээннер. ²⁷ Олар эки шиитпир хүлээп алганнар, ооң кадында Иерусалимде бүзүрөөн эш-өөрүнүн мурнунга хүлээлгези база бар улус. Чүгө дээрге Иерусалимде бүзүрөөн улус боттарының Сүлдеден келген ачы-буян хайырлалдарын олар-биле үлөшкөн болганда, өске чоннар улузу иудейлерниң чер кырында хергелелдерин хандыраарыңга дузалаар ужурлуг.

²⁸ Ол даалганы күүсеткеним база Иерусалимде бүзүрөөн улус олар-же чоруткан хайырлалды алдылар эвеспе деп бүзүрөөним соонда, Испания-же чорупкаш, орук ара силерге дужар күзелдиг мен. ²⁹ Силерге кээримде, Христостун ачы-буян хайырлалдарын элбээ-биле эккеп бээримни билир мен.

³⁰ Ха-дунма, күштүү-биле дилеп тур мен: Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христос дээш база Сүлдениң хайырлаары ынакшыл дээш, мени деткири-биле Бурганга чүткүлдүг мөргүп, мээң-биле чаңгыс аай бооп көрүнөр. ³¹ Иудеяда Христоска бүзүрөөс улус менээ хора чедирбезин дээш, Иерусалимче аппарат чоруурум ачы-дузаны ол чер чурттуг Бурганның улузу чөпсүнүп хүлээп алзын дээш, мөргүнөр. ³² Мен ынчан Бурганның күзел-соруу ындыг болза, силерге өөрүшкүлүг чеде бергеш, сеткил-сагыжымдан силер-биле кады дыштаныр мен. ³³ Амыр-тайбынның үнер дөзү боор Бурган силер бүгүдө-биле кады болзун. Аминь.

Павелдин байыр чедиришишкиннери

16 ¹ Бүзүрөөн кыс эживис, Кенхрея хоорайжыгашта бүзүрөөннер ниитилелиниң дузалакчызы Фива дээш дагдынып, ону силерге таныштырдым. ² Дээрги-Чаяакчының ачызында, Бурганның улузунга чогууру дег, ону уткуп хүлээп алынар, ол силерге баргаш, чүнү хергелээр болдур, аңаа бүгү талалыг дуза кадынар. Фива боду хөй улуска, оларның аразында менээ, дуза кадып келген кижини.

³ Христос Иисуска башкарткаш, Аңаа бараан бооп келген өөрүм – Прискилла биле ооң ашаа Акилага байырым чедиринер. ⁴ Олар мен дээш, бөрттүг бажын-даа бөргү-биле бээринге белен турдулар. Оларга чүгле мен эвес, а өске чоннар улузундан тургустунган шупту Бурганга бүзүрөөннер ниитилелдери база өөрүп четтирип турар. ⁵ Оларның бажынында чыгып турар бүзүрөөн улуска база байырым чедиринер.

Асиядан* Христоска эң баштай бүзүрөөн ханы ынак эжим Епенетке байыр. ⁶ Бис дээш, ол хире карак кызыл ажылдап келген Марияга

* ^{16:5} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Асиядан» эвес, а «Ахаиядан» деп бижээн.

байыр. ⁷ Мээң-биле кады хоругдал адаанга турган чаңгыс аймак төрелдерим Андроник биле Юнияга байыр. Олар элчиннер аразында ат-сураглыг апарган база Христоска мени мурнай бүзүрөөн улус чүве. ⁸ Дээрги-Чаяакчының ачызында ханы ынак эжим Амплийге байыр. ⁹ Христоска башкарткаш, Аңаа бистин-биле кады бараан бооп турар Урбанга болгаш ханы ынак эжим Стахийге байыр. ¹⁰ Христоска шынчызы шылгаттыңан Апеллеске байыр. Аристовулдун өг-бүлезинде улуска байыр. ¹¹ Мээң чаңгыс аймак төрелим Иродионга байыр. Наркисстин өг-бүлезинден Дээрги-Чаяакчыга бүзүрөөн улуска байыр. ¹² Дээрги-Чаяакчы дээш ажылдап келген Трифена биле Трифосага байыр. Дээрги-Чаяакчы дээш база хөй ажылдап келген эргим дунмам Персидага байыр. ¹³ Дээрги-Чаяакчының онзалап шилип алганы Руфуска болгаш мээң база авам апарган ооң авазыңга байыр. ¹⁴ Асинкритке, Флегонтуга, Ермге, Патровка, Ермийге база оларның-биле кады турар бүгү ха-дунмага байыр. ¹⁵ Филологка, Юлияга, Нирей биле ооң кыс дунмазыңга, Олимпанга база олар-биле катай Бурганның бүгү улузунга байырым чедиринер. ¹⁶ Бот-боттарыңарга ыдыктыг ошкаашкын-биле байыр чедиринер. Христостун бүгү Бурганга бүзүрөөннер ниитилелдери база силерге байыр чедирип турлар.

Сөөлгү кичээндириг

¹⁷ Ха-дунма, силерден аажок дилеп тур мен: хүлээп алган өөредии-нерге удур бооп: ангылажыг үндүрүп, бүзүрелдин оруунга моондак салып турар улустан кичээнинер. Ындыг улус-биле харылзашпаңар. ¹⁸ Чүгө дээрге олар Дээрги-Чаяакчывыс Христоска эвес, а боттарының күзөөшкиннеринге бараан бооп турарлар. Олар авыяс-чашпаа болгаш каас-коя сөстери-биле бүзүрөөчел кенен улусту дуурайлап кааптарлар. ¹⁹ Силерниң Буянын Медээге дыңнангыр чоруунар бүгү улуска билдине берген, ынчангаш силер дээш, аажок өөрүп тур мен. Ындыг-даа бол буяңга хамаарыштыр мерген угаанныг, а бузутка хамаарыштыр чүве билбес бооруңарны күзеп тур мен. ²⁰ Амыр-тайбынның үнер дөзү боор Бурган удавас эрликти буттарыңар адаанга узуткап каар. Дээрги-Чаяакчывыс Иисустун авыралы силер-биле кады болзун.

Байыр чедиришишкиннериниң уланчызы

²¹ Мээң кады ажылдап турар эжим Тимофей болгаш чаңгыс аймак төрелдерим Луций, Иасон болгаш Сосипатр олар силерге байыр чедирип турлар.

²² Павелдиң бижээчизи Тертий мен база, Дээрги-Чаяакчыга башкарткаш, силерге байыр чедирдим.

²³⁻²⁴ Мени болгаш бүгү Бурганга бүзүрөөннер ниитилелин бажынында хүлээп ап турар хүндүлээчел ээ Гайи база силерге байыр чедирип тур. Хоорайның акша-хөренги кадагалакчызы Ераст биле бүзүрөөн эживис Кварт олар база силерге байыр чедирдилер*.

²⁵ Мээң Буянның Медээми база Иисус Христос дугайында суртаалымны дамчыштыр силерни бүзүрөлгө быжыктырып шыдаар Бурганга алдар. Христостуң ол Буянның Медээзи дээрге – хамык үелерниң мурнундан бээр чажырып келген, ²⁶ а ам медээчилерниң бижилгелерин дамчыштыр, мөңгө амыдыраар Бурганның айтышкыны-биле биске илереткен чажыт ол-дур. Бүгү чоннар бүзүрезин база Бурганга чагыртсын дээш, ук чажыт оларга билдингир апарган. ²⁷ Дың чаңгыс мерген угаанныг Бурганга Иисус Христосту дамчыштыр кезээ мөңгөде алдар бактаазын! Аминь.

* ^{16:24} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бар: «Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостуң авыралы силер бүгүде-биле кады болзун. Аминь» – деп сөстөр эң баштайгы сөзүглелдерде таварышпайн турар. Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде 25-27 шүлүктөр таварышпайн турар болгаш 14-кү эгениң төнчүзүнче кирген бооп турар.